Vol. 7 | No. 1943 | Sat. May 22. 2021 | شنبه اول خرداد ۱۴۰۰ | ۱۰ شوال ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۹۴۳ | ۸ صفحه | قیمت: ۳۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۰۰۷۴۰۰۰	۱۱۵۴۸۴۴

هشدار درباره «بیماری سرزمینی» و تمرکز جمعیت در ۲۰ شهر

عامل پنهان رشد قیمت زمین در کلان‌شهرها

صفحه ۵

«تعادل» وضعیت تالار شیشه‌ای را طی هفته اخیر بررسی می‌کند

بازار سهام به کدام سو می‌رود؟

صفحه ۴

هشدار بانک مرکزی نسبت به وقوع خسارات جبران‌ناپذیر در نظام پولی و بانکی

۲۰ ایراد «طرح قانون بانک مرکزی»

صفحه ۲

استاد اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت‌وگو با «تعادل»:

فرصت آزمون و خطا نیست

۴۴ نفر از اساتید دانشگاهی علم اقتصاد در نامه‌ای مهم‌ترین چالش‌های پیش روی اقتصاد را تشریح کردند

۶

وزیر اقتصاد: در خصوص رمزارزها نباید مدیریت انفعالی داشته باشیم

دولت برای تامین کسری بودجه از مردم قرض گرفت نه بانک مرکزی

صفحه ۲

رییس کل بانک مرکزی: پرداخت سود سپرده زیر یک سال متوقف می‌شود

افزایش ۸۰ هزار میلیاردی پایه پولی حاصل کسری بودجه دولت

صفحه ۳

۶ میلیون واکسن بخش خصوصی به دیگر کشورها فروخته شد

مذاکرات جدید برای خرید واکسن

صفحه ۷

ماموران سد معبر باز هم خبرساز شدند

دستفروشان در سامانه «سامان بازار» ثبت نام کنند

صفحه ۸

سرمقاله

دشواری درک یک مساله ساده

آلبرت بغزیان

مهم‌ترین نکته‌ای که در ابتدای این یادداشت به نظرم می‌رسد باید به آن اشاره شود، آن است که اظهارنظرهای اساتید اقتصادی در کشورمان معمولا اثرگذار نیستند. کار ما به عنوان اقتصاددان، شده راهکار ارایه دادن و مشکلات را تشریح کردن و ...

ادامه در صفحه ۳

یادداشت - ۱

اهمیت طرح قانون بانک مرکزی

لیدا مددی

همزمان با داغ شدن تنور انتخابات شورای شهر و ریاست‌جمهوری و حاشیه‌ها و نقدهای سیاسی مختلف در جامعه، یکی از مهم‌ترین قوانین کشور یعنی طرح قانون بانک مرکزی در حال تدوین و بررسی است که اگر بیش از تشکیل دولت و انتخابات ریاست‌جمهوری و شوراهای شهر و روستا در سراسر کشور برای...

ادامه در صفحه ۳

یادداشت - ۲

پدیده فرزندکشی؛ چرا و چگونه

علی‌اصغر کیهان‌نیا

فرزندکشی پدیده‌ای است که هر از گاهی در جامعه ما گزارش می‌شود و پیش از رسانه‌ای شدن قتل بابک خرمدین، موضوع قتل رومینا اشرفی به دست پدرش رسانه‌ای شده بود. چنین اخباری حکایت از درون خانوادگی شدن الگوی خشونت دارد.

ادامه در صفحه ۷

یادداشت

تقویت با تضعیف ساختار بانک مرکزی در طرح جدید مجلس

حسن گلمرادی
استاد دانشگاه

قانون تدوین شده مجلس درباره ساختار بانک مرکزی یک گام به جلو است اما تقویت آن از این طریق ابهام دارد. وجود قوانین و مقررات به روز و کارآمد یکی از پیش شرط‌های اصلی توسعه است. متاسفانه بعد از گذشت چندین دهه هنوز قوانین مادر در بخش پولی و بانکی روزآمد نشده و این به آن معنی است یا قوانین موجود آن قدر کارآمد هستند که نیازهای جامعه را به درستی پیش بینی نموده و علی‌رغم گذشت چندین دهه هنوز نیاز به تغییر احساس نمی‌شود و یا گزینه یحتمل دیگر آن است که تصمیم گیری‌ها ممکن است به دلیل عدم کفایت قوانین بر اساس ضرورت‌های مدیریتی صورت بپذیرد. به هر حال آنچه به نظر درست می‌آید آن است که با توجه به گذشت چندین دهه از تصویب قوانین پولی و بانکی سال ۵۱ و قانون عملیات بانکی بدون ربا در سال ۶۲ و تغییرات بسیار چشمگیر در حوزه عملیات و کارکردهای بانک‌ها و تحولات بانکداری نوین همچنین تغییر فضای اقتصادی نیاز به اصلاح قوانین موجود و کارآمد کردن و روزآمد کردن آن غیر قابل انکار است. پس ضمن اذعان به ضرورت اصلاح قوانین و تسریع در آن تذکر این نکته نیز ضروری است که بی دقتی در تدوین قوانین پایه می‌تواند به اصلاح سیستم بانکی کمک زیادی نکند.

با بررسی کلیات طرح مصوب مجلس شورای اسلامی ضمن اینکه نمی‌توان از زحمات و نکات مهم در این طرح غافل بود اما به نظر این طرح نیازمند دقت نظر بیشتر مجلس محترم در اعمال نظرات خبرگان، دانشگاهیان، کارشناسان و دستگاه‌های اجرایی نظیر سیستم بانکی از جمله بانک مرکزی باشد. در یک نگاه کلی می‌توان گفت که یکی از مهم‌ترین جنبه‌های طرح که در راستای استقلال بیشتر بانک مرکزی پیش بینی شده است، حذف شورای پول و اعتبار و پایه گذاری شورا یا هیات عالی بانک مرکزی است. بر اساس ماده ۵ این طرح ارکان بانک مرکزی از هیأت عالی؛ رییس کل و هیأت نظار تشکیل خواهد شد. ترکیب هیأت عالی بانک مرکزی از ۶ نفر متخصص غیر اجرایی (برای یک دوره شش ساله) و ۳ نفر اجرایی تشکیل می‌شود که ترکیب اعضای غیر اجرایی هیأت عالی شامل سه نفر اقتصاددان متخصص در حوزه پول، بانک اقتصاد کلان، با انتخاب و حکم رییس جمهور و سه نفر متخصص در حوزه بانکداری حقوق بانکی، با انتخاب و حکم رییس جمهور است. اعضای اجرایی هیأت عالی از رییس کل به عنوان رییس هیأت عالی؛ معاون سیاست گذاری پولی بانک مرکزی و معاون نظارتی بانک مرکزی تشکیل می‌شوند.

تصمیمات هیأت عالی با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می‌گردد، همچنین جلسات هیات عالی با حضور حداقل شش نفر از اعضای دارای حق رأی رسمیت می‌یابد. حضور حداقل چهار عضو غیر اجرایی و رییس کل با قائم مقام وی برای رسمیت یافتن جلسات هیات عالی الزامی است. سوال اصلی اینجا است که آیا با ایجاد شورای عالی که در واقع عالی‌ترین رکن تصمیم گیری بانک بخواهد شد و در واقع جایگزین شورای پول و اعتبار فعلی است و تصمیمات فعلی شورای پول و اعتبار در حکم تصمیم هیات دولت است و از پشتوانه اجرایی برخوردار است می‌تواند با جایگزینی آن با شورای یا هیات عالی بانک مرکزی، ارتقا جایگاه و استقلال بیشتر بانک مرکزی و تقویت آن را تضمین کند. به نظر می‌رسد پاسخ به این سوال دارای ابهاماتی است از جمله اینکه به نظر می‌رسد اولا افراد غیر اجرایی شورای عالی که اغلب ممکن است چهره‌های دانشگاهی و اقتصادان باشند نتوانند همانند زمان فعلی دسترسی مستقیم و راحت به نقطه نظرات کارشناسی و اجرایی وزارتخانه‌ها و اطلاعات دست اول دست پیدا کنند ثانیا تجربه نشان داده است که چنانچه خود افراد در جریان تصمیم گیری بوده و خود آن را تایید کرده باشند در اجرای تصمیمات کوشاتر خواهند بود و لذا با ایجاد شورای عالی بانک مرکزی و واگذاری تصمیم گیری‌های مهم به این شورا و ابلاغ آن به بدنه دولت ممکن است اجرای تصمیمات در مقایسه با شرایط فعلی از قدرت کمتری برخوردار شود و در نتیجه مسوولیت بانک مرکزی در توجیه، اجرا و پیگیری تصمیمات و پاسخگویی به دولت و مجلس و جامعه در قبال کنترل تورم، افزایش رشد اقتصادی و حفظ ارزش پول سخت‌تر خواهد بود. بنابراین اگرچه تصمیم گیری گروهی متخصص و مستقل ایده خوبی است و می‌تواند در قالب شورای مشاوران بانک طراحی شود و در اکثر کشورهای دنیا بانک مرکزی از جنین بازوی فکری برخوردار است و یا حتی چنین متخصصینی را به جمع فعلی شورای پول و اعتبار نیز اضافه کرد اما به نظر می‌رسد جایگزینی این شورای عالی با شورای فعلی پول و اعتبار قدرت بانک مرکزی در حل مشکلات اقتصادی را کاهش دهد. نکته بعدی آن است که شورا یا هیئت عالی که تصمیم‌های بسیار مهم پولی، ارزی و نظارتی را اخذ و رصد می‌کنند و در زمان تصدی از هر مصونیت لازم برخوردار هستند، ممکن است با تعارض منافع و معضل تئوری نمایندگی (agency theory) مواجه شود. یکی از مشکلات اصلی تئوری نمایندگی این است که در تامین منافع جامعه، کارگزار و نماینده بایستی از اصولی درونی و عینی تبعیت کند تا تصمیمات آنها منافع ذی نفعان واقعی که در اینجا جامعه و مردم هستند را تامین کند. در پایان ضمن بیان این نکته که قانون تدوین شده یک گام به جلو است اما از برخی جنبه‌ها نیازمند اعمال نظرات کارشناسی تکمیلی است. به همین منظور توصیه می‌شود در تدوین و تکمیل ویرایش نهایی و قبل از تصویب نهایی آن از نقطه نظرات خبرگان، دانشگاهیان، دستگاه‌های مرتبط و مجری استفاده به عمل آید.

هشدار بانک مرکزی نسبت به وقوع خسارات جبران‌ناپذیر در نظام پولی و بانکی

۲۰ ایراد «طرح قانون بانک مرکزی»

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

بانک مرکزی با اعلام نواقص مهم «طرح قانون بانک مرکزی» نسبت به وقوع خسارات جبران‌ناپذیر در نظام پولی و بانکی هشدار داد و با اشاره به حدود ۲۰ ایراد اساسی تاکید کرد که طرح قانون بانک مرکزی عملا باعث افزایش وابستگی بانک مرکزی به قوا و دستگاه‌های مختلف حکومتی، کاهش توان و ظرفیت و ضعف مدیریت رییس کل، دخالت افراد غیر مرتبط در امور کارشناسی، افزایش سلطه مالی دولت بر سیاست‌های بانک مرکزی، انتقال تصمیم گیری‌ها از مدیران بانک مرکزی به افراد غیر مرتبط در هیات عالی و شوراهای مختلف، می‌شود. بر این اساس، می‌توان دریافت که طرح فعلی قانون بانک مرکزی، نسبت به قانون قبلی، نه تنها کارشناسی‌تر و اثرگذارتر نیست و ضعف‌های قبلی را برطرف نمی‌کند، بلکه عملا نحوه اداره بانک مرکزی را از استانداردها و رویه مدیریت بانک مرکزی در جهان دور کرده و خود مشکلات جدیدی را ایجاد خواهد کرد که عملا دست بانک مرکزی با همین مدیریت فعلی را خواهد بست و مدیریت ضعیف‌تری را موجب خواهد شد. هیات عامل بانک مرکزی در جلسه عصر چهارشنبه خود ضمن ابراز نگرانی شدید از تصویب کلیات طرح مسوولیت، اهداف، ساختار و وظایف بانک مرکزی ج.ا.ا، با برشمردن اهم نارسایی‌ها در این خصوص، نسبت به خسارات جبران‌ناپذیر اجرای آن در نظام پولی و بانکی کشور هشدار داد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در جلسه چهارشنبه بیست و نهم اردیبهشت ماه، هیات عامل بانک مرکزی که به ریاست دکتر همتی رییس کل بانک مرکزی برگزار شد، موضوع طرح بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که کلیات آن در جلسه ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۰ مجلس به تصویب رسید، مجدد مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در این جلسه هیات عامل بانک مرکزی ضمن ابراز نگرانی شدید نسبت به این طرح در خصوص خسارات جبران‌ناپذیر اجرای آن در نظام پولی و بانکی کشور هشدار داد. نگاهی به اهم نارسایی‌هایی که در این جلسه مورد نقد و بررسی قرار گرفت، نشان می‌دهد که بانک مرکزی حداقل در ۲۰ مورد ایرادهای جدی به متن قانون وارد کرده و تدوین آن را خارج از مسیر شناخته شده سیاست گذاری پولی، استقلال و رابطه بانک و دولت، ارتباط قانون مادر با قوانین عادی ارزیابی کرده و معتقد است که از نظر کارشناسان، نخبگان، اهل فن و افراد اجرایی استفاده نشده است و در عین حال، اثر حضور افراد کارشناس و حرفه‌ای در بدنه بانک مرکزی را کاهش خواهد داد و به جای آنها افراد غیر مرتبط و خارج از بدنه بانک مرکزی تصمیم سازی و سیاست گذاری خواهند کرد و طرف مشورت با مدیران بانک قرار می‌گیرند. از این رو، قبل از آنکه این طرح به قانون تبدیل شود، باید به صورت جدی مورد تجدید نظر قرار گیرد و با حضور کارشناسان بانک مرکزی نهایی شود. در این زمینه مجلس و دولت نباید عجله کنند زیرا با توجه به شرایط رشد نقدینگی و تورم سال‌های اخیر، سیاست‌های پولی، بانک محور شدن اقتصاد در سال‌های اخیر، تورم و رکود، بهره‌وری و کارایی پایین اقتصاد، رشد پایین اقتصاد و جبران بهره‌وری پایین اقتصاد و کسری بودجه دولت با انتشار و خلق پول و به کارگیری سیاست‌های پولی و انتشار اوراق و... باید در جلوگیری از هرج و مرج اقتصادی و تورم بیشتر، دقت شود و اجازه تضعیف بانک مرکزی داده نشود. بانک مرکزی معتقد است که مسیر صحیح قانون گذاری در خصوص این طرح به عنوان یک قانون مادر و بلندمدت طی نشده است. همچنین از ظرفیت‌های بسیار وسیع جامعه نخبگان کشور در تدوین طرح و بی توجهی به انباشت تجارب غنی موجود در داخل کشور در حوزه بانکداری و بانکداری مرکزی بهره گیری نشده است. استفاده حداقلی از نقطه نظرات کارشناسان دستگاه‌های ذیربط انجام شده و صرفاً در قالب نظرخواهی و بدون اعمال مهم‌ترین نقطه نظرات مطرح شده است. از سوی دیگر، از محدوده قانون گذاری خارج و به حوزه سیاست گذاری و حتی مقررات گذاری در متن قانون ورود کرده است. همچنین پیش بینی مجرای نسخ هر یک از مواد قانون بانک مرکزی به عنوان یک قانون مادر توسط قوانین عادی صورت گرفته است. تقلیل اختیارات و اقتدارات بانک مرکزی نیز موجب ضعف توان بانک مرکزی می‌شود. به استقلال قوا توجه نشده و دخالت دادن هر سه قوه مجریه، مقننه و قضاییه در امور بانک مرکزی، متعاقباً تشدید وابستگی این بانک به دولت و دستگاه‌ها و قوای مختلف را موجب می‌شود. توسعه تعجب برانگیز روش‌های عزل رییس کل نیز مخدوش شدن استقلال بانک مرکزی را به همراه خواهد داشت. مهم‌ترین خلأ قانونی موجود در خصوص مدیریت سلطه مالی به عنوان یکی از مهم‌ترین موتورهای خلق نقدینگی ترمیم نشده و همچنان سلطه مالی دولت بر بانک مرکزی حفظ و تقویت می‌شود. ابهام در خصوص مواجهه با شقوق مختلف نرخ سود بانکی ایجاد کرده و اهداف بعضاً غیر عملیاتی، خارج از ظرفیت بانکداری مرکزی و احیاناً متعارض با توان بانک مرکزی تدوین شده است. اقتدار عملیاتی به دلیل آشفتگی روابط در برخی ارکان تصمیم گیر بانک مرکزی، کاهش خواهد یافت و ساختار نامتوازن و فاقد قابلیت اجرا در ارکان بانک مرکزی ایجاد خواهد کرد. از سوی دیگر، سپردن مهم‌ترین امور بانک مرکزی به اعضای غیر اجرایی و غیر پاسخگو موجب اتخاذ تصمیم‌های انتزاعی و غیر اجرایی می‌شود و عملا افراد غیر اجرایی تصمیم گیر اموری می‌شوند که در اجرا با آن مواجه نبوده‌اند. این طرح موجب آشفتگی و ناکارآمدی شدید در وظایف حسابرسی، نظارتی، واحدهای حاکمیت شرکتی و هیات نظار خواهد شد و با ایجاد ساختار مدیریت شورایی، وحدت فرماندهی در بانک مرکزی عملا از بین می‌رود. با موضوعات مورد نظر این طرح، عملا بدنه کارشناسی و مدیریت بانک از نظام تصمیم سازی سیاست گذاری و مقررات گذاری حذف می‌شود. در حالی که تصمیمات باید کارشناسی و آینده نگر و اثرگذار باشد. تفوق اعضای غیر اجرایی و غیر پاسخگوی هیات عالی بر رییس کل و بدنه اجرایی و ادغام مراجع سیاست گذاری، مقررات گذاری، نظارت و اجرا موجب ضعف مدیریت رییس کل بانک مرکزی می‌شود و عملا رییس بانک مرکزی، قادر به تصمیم گیری به موقع و سریع و کارشناسی نیست و در عین حال امکان پاسخ گویی به اثر سیاست‌های مورد نظر هیات عالی را نخواهد داشت. واگذاری مهم‌ترین اختیارات سیاست گذاری و مقررات گذاری به شوراهایی با اعضای غیر مرتبط نیز ضعف مدیریت و توان کارشناسی را به همراه دارد و همه این موارد، دستگاه بانک مرکزی را به سازمانی وابسته به قوا و دستگاه‌های مختلف و با حضور افراد غیر مرتبط با بانک و با ضعف مدیریت بانک مرکزی همراه خواهد ساخت. بر همین اساس مقرر شد مجموعه نواقص و ایرادهای کلیات طرح مسوولیت، اهداف، ساختار و وظایف بانک مرکزی طی مکاتبه‌ای رسمی نیز به رییس مجلس اعلام شود.

وزیر اقتصاد: در خصوص رمزارزها نباید مدیریت انفعالی داشته باشیم

دولت برای تامین کسری بودجه از مردم قرض گرفت نه بانک مرکزی

وزیر اقتصاد با اشاره به تحقق ۱۰۷ درصدی درآمدهای مالیاتی و انتشار ۲۱۳ هزار میلیارد تومان اوراق، گفت: به جای اینکه از بانک مرکزی قرض بگیریم اوراق فروختیم و از مردم برای تامین مالی استقراض کردیم. فرهاد دژپسند در حاشیه همایش اقتصاد هوشمند گفت: در حوزه پوشش کسری بودجه به جای اینکه از بانک مرکزی قرض بگیریم اوراق فروختیم و از مردم برای تأمین مالی استقراض کردیم. سال ۹۹ از نظر تأمین مالی بحرانی‌ترین و موفق‌ترین سال بوده و با وجود بودجه ۵۷۱ هزار میلیارد تومانی فقط ۱۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان از بودجه را از طریق فروش نفت تأمین کردیم. همچنین در حوزه درآمدهای مالیاتی در سال گذشته تحقق ۱۰۷ درصدی داشتیم ضمن اینکه در بخش مالیات سیاست بر این بود که فشاری بر مودیان خوش حساب وارد نیاید. وی با اشاره به میزان انتشار اوراق در سال گذشته گفت: سال گذشته در یک مرحله ۱۹۳ هزار میلیارد تومان اوراق فروختیم که در پایان سال آن را به ۲۱۳ هزار میلیارد تومان رساندیم. همچنین از طریق خصوصی سازی هم برای تأمین مالی اقدام کردیم به‌طوری که درآمدها از محل خصوصی سازی در سال گذشته ۶ برابر سال ۹۸ بود. وزیر اقتصاد با بیان اینکه با این اقدامات دیگر نیازی به استقراض از بانک مرکزی نداشتیم، گفت: هرچند هیچ استقراضی از بانک مرکزی انجام نشده، اما بدهی دولت به بانک مرکزی افزایش یافته که آن هم در چارچوب چرخه چهار جانبه و تهاتر بدهی دولت به شرکت‌ها بوده است. بنده در چهار سال اول دولت در سازمان برنامه مشغول به کار بودم در آن دوره هم هیچ استقراضی از بانک مرکزی انجام نشد. وزیر اقتصاد با تاکید بر اینکه استقراض از بانک مرکزی را پدیده شوم می‌دانیم گفت: استقراض از بانک مرکزی و چاپ پول منشأ بسیاری از گرفتاری‌ها است. دژپسند با بیان اینکه هیچ پولی برای تأمین بودجه چاپ نشده است، افزود: وقتی بانک مرکزی ارز خریداری می‌کند و متناسب با آن ارز امکان فروش به بازار فراهم نباشد، خالص دارایی‌های بانک مرکزی بالا می‌رود که متناسب با آن پایه پولی و رشد نقدینگی ایجاد می‌شود. در این فرایند ورودی‌ها باید با خروجی متناسب باشد و در فرایند تولید اگر یک واحد ورودی داشتیم باید خروجی آن بیشتر از یک واحد باشد.

این مقام مسوول با تاکید بر اینکه فناوری نو سقف ندارد، ادامه داد: همواره متناسب با توسعه این ابزارها توسعه پیدا می‌کنند و باید از عوامل تولید به بهترین نحو استفاده کنیم. برای مثال اگر میزان کشت گندم امروز ۳ تن در هکتار است با این ابزارها باید آن را به ۹ تن در هکتار برسانیم. دژپسند با اشاره به افزایش تجارت الکترونیک در دوره کرونا گفت: سهم تجارت الکترونیک در این دوره ۲.۲ برابر شده است.

وی درباره آمارهای منتشر شده از فعالیت ایرانی‌ها در بازار ارزهای دیجیتال گفت: این آمارها قابل تأیید کردن نیستند و بسیاری این آمارهایی که اعلام می‌شود، نمی‌توان صحت آنها را تأیید کرد و برآوردها با واقعیت فاصله زیادی دارد. وزیر اقتصاد درباره موضع دولت در برابر رمزارزها گفت: معتقدم مدیریت در این حوزه باید فعال باشد و نباید مدیریت انفعالی داشته باشیم. باید بتوانیم مزایای رمزارزها را به حداکثر و معایب آن را به حداقل برسانیم. در حال حاضر در بخش ماینیگ دولت مصوبه‌ای دارد، اما یا باید آن را اصلاح کرد یا این مصوبه باید دقیق‌تر شود. وزیر اقتصاد با بیان اینکه بهره‌وری بهینه از وفور منابع تولیدی در کشور با اقتصاد هوشمند محقق می‌شود، گفت: با حضور و تقویت اقتصاد هوشمند مودیان مالیاتی دیگر نمی‌توانند از پرداخت مالیات خود فرار کنند. فرهاد دژپسند در همایش اقتصاد هوشمند گفت: کشورمان با وجود اینکه منابع زیادی دارد اما وقتی درباره شاخص‌های رفاه اجتماعی صحبت می‌کنیم با حسرت به بیان آنها می‌پردازیم. اگر ما از نظر منابع و ذخایر جزو بهترین‌ها هستیم، باید بپرسیم که درآمد سرانه و رفاه اجتماعی ما چگونه است؟ وی افزود: عوامل تولیدی و استفاده بهینه از آنها سرلوحه اقدامات ما نیست. انسان و ابزار دیروز یک الگوی بهینه را به ما ارایه می‌کرد که ابزار و انسان امروز و فردا یک الگوی متفاوت به ما ارایه می‌کند. استفاده بهینه تفکری است که نوسازی، مدرن سازی ابزارها برای افزایش توانمندی انسان از بهره مندی از طبیعت و عوامل تولیدی را در پی دارد.

وزیر اقتصاد با بیان اینکه بودجه سال گذشته بدون استقراض از بانک مرکزی تامین شد، گفت: مدیریت در حوزه مزارزها باید فعال باشد و نباید مدیریت انفعالی داشته باشیم. باید بتوانیم مزایای رمزارزها را به حداکثر و معایب آن را به حداقل برسانیم. وی ادامه داد: وقتی انسان در مقام بهره مندی از خود برمی‌آید، می‌تواند عوامل تولیدی را به توسعه تولید تبدیل کند و زمانی که هوش انسان به تکامل رسید و از هوش مصنوعی کمک گرفت، باورهای ما را از صدور نفت تغییر پیدا می‌کند. وزیر اقتصاد با بیان اینکه هیچگاه به پایان هوش انسانی نمی‌رسیم و همواره در حال تکامل است، گفت: اقتصاد هوشمند به این دلیل مورد توجه قرار دارد که مسیر استفاده از منابع را میسرتر از پیش می‌کند و موجب استفاده اعلا از امکانات و منابع می‌شود تا اتلاف و اصراف نداشته باشیم. دژپسند بیان کرد: با اقتصاد هوشمند، مودی مالیاتی در مقام پرداخت کردن یا نکردن مالیات قرار نمی‌گیرد و فضای فرار مالیاتی را بسته است. وقتی که به اقتصاد هوشمند رسیدیم، فلسفه حضور دولت تغییر می‌کند. وی با بیان اینکه اقتصاد هوشمند وفور اطلاعات را برای ما فراهم کرده است، گفت: باید بدانیم مسیر تحول هوش انسانی و هوش مصنوعی با سرعت در حال طی مسیر است که در این زمینه برنامه ریزی باید انجام شود که اقتصاد هوشمند این فرصت را برای ما فراهم می‌کند. وزیر اقتصاد افزود: اقتصاد هوشمند مانع از پایش کالاها توسط فرد در گمرک می‌شود بنابراین، مرزبانی اقتصادی بدین وسیله تغییر می‌کند. گفته می‌شود که اقتصاد هوشمند و هوش مصنوعی اشتغال را کاهش می‌دهد اما باید بگوییم که هر چه فناوری پیشرفت می‌کند، بطالت انسانی هم کاهش پیدا می‌کند. وی در حاشیه همایش اقتصاد هوشمند در جمع خبرنگاران در مورد استقراض دولت از بانک مرکزی گفت: سال ۹۹ از نظر تامین مالی بحرانی‌ترین و موفق‌ترین سال بوده و از بودجه ۵۷۱ هزار میلیارد تومانی فقط ۱۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان را از طریق فروش نفت تامین کردیم. وزیر اقتصاد با بیان اینکه بدون یک ریال استقراض از بانک مرکزی توانستیم بودجه سال ۹۹ را تامین کنیم، گفت: به جای اینکه از بانک مرکزی قرض بگیریم اوراق فروختیم و از مردم برای تامین مالی استقراض کردیم. همچنین در بخش مالیات در سال گذشته تحقق ۱۰۷ درصدی داشتیم. دژپسند با اشاره به افزایش تجارت الکترونیک در دوره کرونا گفت: سهم تجارت الکترونیک در این دوره ۲.۲ برابر شده است. دژپسند با اشاره به میزان انتشار اوراق در سال گذشته تصریح کرد: سال گذشته در یک مرحله ۱۹۳ هزار میلیارد تومان اوراق فروختیم که در پایان سال آن را به ۲۱۳ هزار میلیارد تومان رساندیم. همچنین از طریق خصوصی سازی هم برای تامین مالی اقدام کردیم به‌طوری که درآمدها از محل خصوصی سازی در سال گذشته ۶ برابر سال ۹۸ بود. وزیر اقتصاد با اشاره به آثار ناشی از تحولات فناوری، گفت: باید با استقبال از این تحولات به دنبال بهره برداری از آن باشیم چرا که مقاومت در مقابل موج تحولات، رویکرد نادرستی بوده و مدیریت این امواج، سبب پایداری شده و اقتصاد هوشمند این فرصت را فراهم می‌کند. وی با برشمردن برخی از شاخص‌های کلیدی اقتصاد تصریح کرد: در شرایط موجود، تناسبی میان جایگاه ایران از نظر بهره مندی از منابع سرشار نفت، گاز و مواد معدنی، تعداد شرکت‌های دانش بنیان، نسبت دانشجو به جمعیت، سرمایه انسانی و نیروی آماده به کار و... با وضعیت شاخص‌هایی چون رفاه و درآمد سرانه در کشور نیست. دژپسند با بیان اینکه «روزگاری از منابع نفتی و گازی فقط به منزله سوخت استفاده می‌کردیم و روزگاری دیگر به عنوان خوراک محصولات پتروشیمی»، گفت: در همان برهه‌های زمانی، معتقد بودیم که در حال استفاده از این منابع به بهترین شکل هستیم، در حالی که باید رویکرد مان تغییر کند و منابع نفت و گاز بصورت موتور محرک تحولات در اقتصاد کشور در آید و باید با بهره گیری از آنها با توجه به تحولات تکنولوژیک و ظرفیت‌های توسعه یافته موجود و تغییر رویکردها در مسیر توسعه اقتصادی کشور گام برداشته و از این منابع، ارزش افزوده قابل توجه خلق کنیم. باید نگاه مان را به منابع موجود و نوع بهره گیری از آن، از جمله نفت و گاز تغییر دهیم. وزیر اقتصاد با بیان اینکه "استفاده بهینه" از منابع، یک مفهوم ایستا نبوده و کاملاً پویا است، اظهار کرد: دو متغیر «انسان» و «ابزار» از دیروز تا امروز؛ الگوهای متفاوتی را برای استفاده بهینه از منابع، پیش روی ما قرار داده‌اند. در «استفاده بهینه» با بهسازی و نوسازی ابزارها، توانمندی‌های انسان در بهره‌مندی از منابع طبیعی، منابع مالی و... ارتقامی یابد. در اقتصاد هوشمند ما فقط به آنچه داریم اکتفا نمی‌کنیم؛ بلکه در مقام خلق قابلیت و ظرفیت هستیم و تلاش می‌کنیم تا قابلیت‌های بی‌شمار انسانی، بیشتر بروز یابد. وی با اشاره به اثرگذاری ابزارهای هوش مصنوعی در اقتصاد افزود: وقتی ما توانستیم هوش مصنوعی را به عرصه بیاوریم، باورهای ما در مورد نحوه استفاده از نفت نیز مجدداً تغییر یافت. وزیر اقتصاد در ادامه سخنانش به دگرگونی در رابطه مردم و دولت‌ها تحت تأثیر رشد فناوری‌ها اشاره کرد و گفت: مدرن شدن ابزارها و فناوری رابطه بین مردم و دولت و اساساً شیوه حکمرانی را تغییر داده است و در این مسیر، هوش انسانی از هوش مصنوعی کمک گرفته است. وی گفت: توسعه فناوری با رشدی فزاینده در حال وقوع است و این امکان را فراهم آورده است تا ظرفیت‌های جدیدی برای توسعه ابزارهای نوین رخ دهد؛ به عنوان نمونه، مالیات ستانی، تجارت خارجی، حمل و نقل و... در نتیجه پدید آمدن ابزارهای جدید با سهولت و شفافیت بیشتر صورت می‌پذیرد. وزیر اقتصاد با اشاره به اهمیت و تاثیر گذاری فناوری‌های مربوط به هوش مصنوعی در روندهای رشد اقتصادی و آینده بشر گفت: هوش مصنوعی جایگزین هوش انسانی نخواهد شد اما در این مسیر، هوش انسانی، هوش مصنوعی را تکامل می‌دهد و باید توجه داشت که هوش مصنوعی هیچگاه به هوش انسانی نخواهد رسید، اما نوع رابطه هوش انسانی و مصنوعی همواره در حال تحول و تغییر است و انسان همیشه با واگذاری بخشی از وظایف خود به ماشین و بهره گیری از منابع، بهره ورتر عمل می‌کند. وی افزود: در مسیر توسعه اقتصاد هوشمند از امکانات و توانمندی‌های انسانی و خدادادی، متناسب با ابزارهای روز، بهینه استفاده می‌کنیم و بهینه سازی در این رویکرد کاملا بوقوع خواهد پیوست؛ به‌طوری که نه تنها اتلاف منابع و انرژی نخواهیم داشت، بلکه اسرافی نیز در کار نیست.

نگاه

چسبندگی رو به بالای قیمتی در اقتصاد ایران

سید کمال سیدعلی
کارشناس اقتصادی

چسبندگی قیمت‌ها همواره در اقتصاد ایران بوده و به همین دلیل علامت‌هایی که برای تقویت ریال مطرح است باید بسته‌های اقتصادی باشد نه اینکه انتظارات تورمی یا عوامل دیگر آن را کاهش دهد. توالی زمان‌ها در دوره کاهش نرخ ارزها کوتاه است و به‌طور معمول ۵ تا ۱۰ روزه است به همین دلیل بازار که با انباشتی از خریدها رو به رو است منتظر می‌ماند تا قیمت‌های جدید تحویلی تولیدات کارخانجات اعلام شود بنابراین تا زمانی که اجناس جدید نرسند، موجودی انبارها را براساس نرخ‌های جدید ارز ارایه نمی‌دهند. بازار منتظر می‌ماند تا بداند نوسان نرخ ارز به شرایط با ثبات می‌رسد یا به‌طور مجدد افزایش خواهد یافت. بازار به میزان کاهش نرخ ارز شاهد کاهش قیمت کالاها و خدمات نخواهد بود و از سوی دیگر مدت زمانی که کالا یا مواد اولیه به کشور وارد می‌شود، یک دوره زمانی سه تا چهار ماهه به ثبت سفارش نیاز دارد به ویژه با ثبت سفارشات و ترخیص کند در گمرکات، پیش بینی تجار و واردکنندگان با احتیاط بیشتری صورت می‌گیرد چسبندگی قیمت‌ها رو به بالا همواره در اقتصاد ایران بوده است و به همین دلیل علامت‌هایی که برای تقویت ریال مطرح است باید بسته‌های اقتصادی باشد نه اینکه انتظارات تورمی یا عوامل دیگر آن را کاهش دهد. پدیده‌های اقتصادی باید علائمی را به فعالان اقتصادی ارایه بدهند که آنها را در پیش بینی آینده بازار به اطمینان برساند به‌طور مثال کسری بودجه، نرخ تورم، میزان نقدینگی یا افزایش تولید هستند که موجب تقویت ریال می‌شوند نه اینکه نرخ ارزها در یک محدوده زمانی کوتاه بالا یا پایین شود.

طبیعی است که در بحث کاهش قیمت‌ها بازار با ملاحضاتی مواجه است که از جمله آنها شرایط اقتصادی کشور از جمله وضعیت تولید، میزان نقدینگی یا احتمال کسری بودجه و عدم تحقق درآمدها است. مذاکرات در جریان و هر گونه توافق احتمالی انتظارات تورمی را تخلیه می‌کند و پدیده‌ها و مولفه‌های اقتصادی به تدریج و در گذر زمان بهبود خواهند یافت. به‌طور مثال اگر فروش نفت بتواند به ۲ و نیم میلیون بشکه سابق برسد یا وضعیت کسری بودجه بهبود یابد یا تورم کاهش داشته باشد انتظارات تورمی نیز به تدریج تخلیه می‌شود. کاهش انتظارات تورمی اتفاق خوشایندی است، بهبود روند مذاکرات این علامت را به فعالان اقتصادی می‌دهد که بخشی از مشکلات کنونی قابل حل خواهد بود و در نهایت مذاکرات می‌تواند نگاه بلندمدت فعالان اقتصادی به بازار و شرایط تولید را مثبت کند.

خبر

تامین مالی از طریق اوراق، راهکاری برای کنترل تورم و نقدینگی

انتشار اوراق مالی اسلامی یکی از ابزارهای تامین مالی است که می‌تواند با کنترل نقدینگی، آثار تورمی در جامعه را کاهش دهد و در این راستا، نخستین دور عرضه این اوراق در سال ۱۴۰۰ از هفته اول خردادماه شروع می‌شود. وزارت امور اقتصادی و دارایی طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد که با استناد به نتایج تحلیل مستقیم «روند تحولات متغیرهای اقتصادی»، «روند سنجه‌های پایداری بدهی‌های دولت»، «پیش بینی جریان ورودی و خروجی منابع بودجه به خزانه» در نظر دارد با تضمین دولت از محل ظرفیت قانون بودجه ۱۴۰۰ کل کشور از هفته اول خردادماه اقدام به انتشار اوراق مالی اسلامی با تضمین دولت از محل ظرفیت قانون بودجه امسال کند. سهم منابع حاصل از فروش و واگذاری اوراق مالی اسلامی در منابع بودجه عمومی امسال ۱۲۵ هزار میلیارد تومان است. طبق قانون، معادل ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اوراق مالی اسلامی توسط شرکت‌های دولتی برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست محیطی با تصویب شورای اقتصاد منتشر می‌شود. همچنین طبق بندهای (ب) و (هـ) تبصره ۵ بودجه سال جاری دولت مجاز به تامین مالی از محل انتشار اوراق مالی اسلامی و اسناد خزانه اسلامی به میزان ۴۳ هزار میلیارد تومان جهت طرح‌های عمرانی، تأدیه طلبکاران دولت و سایر هزینه‌ها نیز است. علاوه بر این، به میزان ۱۰ هزار میلیارد تومان نیز به منظور بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۴۰۰ در نظر گرفته شده است. از سوی دیگر، برای بازپرداخت تعهدات ناشی از بازپرداخت اصل اوراق ۸۰ هزار میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان و همچنین ۴۹ هزار میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان برای بازپرداخت تعهدات بازپرداخت سود اوراق و هزینه‌های انتشار امسال در نظر گرفته شده است. انتشار این اوراق برای تامین منابع مالی دولت برای نخستین بار در سال ۱۳۹۳ در قانون بودجه در نظر گرفته شد که به اسناد خزانه محدود بود اما برای اولین بار در سال ۱۳۹۴ اوراق قرضه و بدهی منتشر شد. در این سال ۱۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اوراق منتشر شد و در سال بعد ۴۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسید و این روند ادامه داشت تا اینکه در سال گذشته در مجموع ۲۰۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان اوراق منتشر شد. سیزدهم خردادماه سال گذشته اولین حراج اوراق بدهی دولتی از سوی بانک مرکزی اجرا شد و در این حراج پنج هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان اوراق بدهی به فروش رفت. روند حراج‌ها به شکل مستمر و بدون وقفه ادامه داشت و ۲۶ اسفند ماه ۹۹ توانست به رکورد ۱۰ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان برسد. براساس جدیدترین آمار منتشر شده طی چند هفته گذشته سود اوراق با سررسید یک‌ساله به ۱۹.۷۴ درصد، دو ساله ۲۲ درصد و چهار ساله به ۲۲.۷ درصد رسیده است.

اخبار

روسیه نمونه اولیه روبل دیجیتال خود را در اواخر ۲۰۲۱ منتشر می‌کند

بانک مرکزی روسیه اعلام کرد پلتفرم نمونه اولیه روبل دیجیتال را تا پایان سال جاری میلادی آماده می‌کند و برای برداشتن قدم‌های بعدی عکس‌العمل بازار را بررسی خواهد کرد. به گزارش راشاتودی، بانک مرکزی روسیه تایید کرد نمونه اولیه روبل دیجیتال که یک شکل جدید از پول ملی این کشور است را در پایان سال جاری میلادی منتشر می‌کند. اولگا اسکوروبوگاتوا، معاون اول رییس بانک مرکزی روسیه، به کارگروهی که در کمیته دومای این کشور بر روی بازار مالی کار می‌کند گفت: «ما به تازگی یک گزارش مشورتی به همراه مفهوم روبل دیجیتال را منتشر کرده‌ایم». وی همچنین گفت بانک مرکزی روسیه پلتفرم این نمونه اولیه را تا پایان سال جاری میلادی آماده می‌کند و برای مراحل بعدی این پروژه منتظر عکس‌العمل بازار خواهد بود. طرح ارز دیجیتال ملی روسیه در اواخر ۲۰۲۰ توسط بانک مرکزی این کشور افشا شد. انتظار می‌رود این شکل جدید از پول در کنار روبل نقدی و غیر نقدی وجود داشته باشد. برخلاف ارزهای مجازی مانند بیت کوین، این روبل دیجیتال کمترین مخاطرات را خواهد داشت چون توسط یک نهاد مالی دولتی منتشر شده و تحت پشتوانه پول سنتی قرار دارد. جدیدترین نظرسنجی که توسط مرکز تحقیقات فناوری‌های مالی و اقتصاد دیجیتال منتشر شده نشان می‌دهد حدود نیمی از افرادی که در این نظرسنجی شرکت کرده‌اند موافق روبل دیجیتال و حدود ۴۰ درصد مخالف آن هستند.

ادامه از صفحه اول

دشواری درک یک مساله ساده

کار مدیران اجرایی و تصمیم ساز کشور هم شده، بی اعتنایی کردن به این اظهار نظرهای کارشناسی. این در حالی است که در سایر کشورهای توسعه یافته و حتی در حال توسعه از یک طرف، کارشناسان راهکار ارایه می‌دهند، نقد و تحلیل می‌کنند و از سوی دیگر، مدیران و مسوولان پاسخ می‌دهند و اعلام می‌کنند که این دیدگاه، این نظر و این نقد اشتباه است. اما در ایران بحث‌ها و تبادل نظرهای اقتصادی معمولا یک سویه است. این روند یک سویه، نتایج مطلوبی را در نهایت ایجاد نخواهد کرد. اما علی رغم تمام این بی‌مهری‌ها، اساتید دانشگاهی و کارشناسان در راستای مسوولیت‌های اجتماعی خود دست از نقد، تحلیل و ارزیابی بر نمی‌دارند. چراکه حتی در صورت بی اعتنایی مسوولان، مخاطبان از این واکنش‌های تحلیلی بهره‌مند خواهند شد و از این خرمن نقد، خوشه‌ها خواهند چند و روزی این نقدها، این تحلیل‌ها و این پویش‌ها ثمر خواهد داد. ایرانیان در مسیر تاریخ پر فراز و نشیب خود، یکبار دیگر در مسیر آزمونی تازه و راهی نو قرار گرفته‌اند. انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ در یکی از حساس‌ترین مقاطع کشورمان طی هفته‌های اینده عملیاتی خواهد شد. افراد و طیف‌های مختلف سیاسی هر کدام به دنبال ان هستند تا سهم افزونتری از این آوردگاه عمومی کسب کنند. اما برای مردمی که هر روز شاهد حذف قلمی تازه از ضرورت‌های معیشتی در سفره‌هاشان هستند، انتخابات مفهوم دیگری دارد. برای این مردم انتخابات کورسوی امیدی است برای بهبود معیشت، برای رشد اقتصادی، برای افزایش درآمد سرانه، برای مقابله با فقر و... که نباید این دریچه امیدواری مسدود شود. برای پدری که هر روز بانگرانی معیشتی تازه‌ای از خواب بر می‌خیزد و هر شب با دغدغه‌های افزونتری چشم بر هم می‌نهد، انتخابات به معنای یک فرصت تازه برای بهتر شدن وضعیت زندگی و اندکی آرامش بیشتر است. افراد و جریاناتی که وارد این آوردگاه مهم شده‌اند اگر می‌دانستند که مردم با چه دغدغه‌ها و نگرانی‌هایی چشم به انتخابات دوخته‌اند به راحتی وعده‌های ناشدنی ارایه نمی‌کردند و از آن مهم‌تر بدون مطالعه، تحقیق و استفاده از نظرات کارشناسی و علمی وارد انتخابات نمی‌شدند. اما در این روزها که بازار ارزیابی‌های تحلیلی در خصوص چالش‌های پیش روی اقتصاد گرم شده، بسیاری به دنبال یافتن پاسخی برای این پرسش هستند که مهترین چالشی که دولت آینده بلافاصله باید در دستور کار قرار دهد، کدام چالش است؟ به نظر من مهم‌ترین اقدامی که باید در دستور کار دولت بعدی قرار بگیرد، مشخص کردن نرخ ارز است. واقع آن است تا زمانی که بازی با نرخ ارز در اقتصاد ایران تمام نشود، همچنان دامنه وسیعی از مشکلات و ناهنجاری‌های اقتصادی وجود خواهد داشت که باعث بروز مشکلات عدیده معیشتی نیز خواهد شد. زیربنای بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور فقدان ثبات در نرخ ارز است. در حال حاضر اعلام می‌شود که در سال آینده حداقل تورم باید ۲۵ درصد باشد. در کجای دنیا شما می‌بینید که رسما اعلام کنند، سال آینده تورم حداقلی ۲۵ درصد است؟ بالاخره این عدد باید با استدلالی همراه باشد، اما چون در اقتصاد ایران همه عادت کرده‌اند که حداقل قیمت‌ها، اجاره‌ها و... باید ۲۵ درصد بالا برود. وقتی نرخ ارز ثبات پیدا کرد، بهتر می‌توان به سراغ سایر مشکلات اقتصادی مثل رشد تولید، مقابله با فقر مطلق، ساماندهی واردات، رشد صادرات و... رفت. در اقتصاد ایران از یک طرف به خاطر تورم دستمزدها افزایش پیدا می‌کند، از طرف دیگر تورم ایجاد می‌کنید با این استدلال که دستمزدها بالا رفته است. یعنی در یک چرخه باطل و پایان ناپذیر گرفتار می‌شویم، چراکه متولیان درکی از تصمیمات خود ندارند. اساسا اقتصاد یک مفهوم یک بعدی نیست که مثلا، مدیران تصمیم بگیرند، یارانه‌ها را افزایش دهند و مشکلات معیشتی حل شود. افزایش یارانه‌ها به معنای افزایش نقدینگی است. افزایش نقدینگی توسعه پایه پولی را در پی دارد. توسعه پایه پولی باعث تورم می‌شود. تورم بیشتر یعنی فقر بیشتر، مردمی که فقیرتر شده‌اند، نیازمند حمایت‌های بیشتری هستند. دوباره یارانه‌های بیشتر و... این چرخه معیوب تا ابد ادامه خواهد داشت، اگر مسوولان تصمیم ساز کشور متوجه نشوند که با اقتصاد نباید یلخی برخورد کرد. ای کاش مسوولان این کشور همین یک مساله ساده را درک می‌کردند. ای کاش...

رییس کل بانک مرکزی: پرداخت سود سپرده زیر یک سال متوقف می‌شود

افزایش ۸۰ هزار میلیاردی پایه پولی حاصل کسری بودجه دولت

گروه بانک و بیمه |

رییس کل بانک مرکزی در دیدار با فعالان بازار سرمایه اعلام کرد که رشد پایه پولی و نقدینگی ۸۰ هزار میلیارد تومانی در بهمن و اسفند ۹۸ حاصل رشد ۲۰ درصد پایه پولی و کسری بودجه ۶۰ هزار میلیارد تومانی دولت بوده است. همچنین ۷۵ هزار میلیارد تومان در اردیبهشت ماه ۱۳۹۹، برای کمک به معیشت خانوارها و نیز اعطای تسهیلات یک میلیون تومانی و بخش‌های مختلف اقتصادی مطرح شد. از طرفی برای تحقق این رقم، بانک مرکزی نیز نسبت به آزادسازی ۲۰ هزار میلیارد تومان سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی اقدام کرد. وی ادامه داد: مجموع این اتفاقات موجب شد عرضه پول از تقاضای آن پیش بیفتد. بنابراین تحت این شرایط بانک‌ها با بیش از ۷۰ هزار میلیارد تومان منابع مازاد بین بانکی مواجه شدند. این تحلیل عبدالناصر همتی از وضعیت پولی کشور، مورد توجه برخی رسانه‌ها قرار گرفته و برخی آن را چاپ ۸۰ هزار میلیارد تومان اسکناس بدون پشتوانه ارزیابی کرده‌اند. هر چند که بانک مرکزی این جمله «چاپ ۸۰ هزار میلیارد تومان اسکناس بدون پشتوانه در بهمن و اسفند ۹۸» را تکذیب کرده، اما در ماهیت واقعیت رخ داده در اقتصاد ایران تفاوتی ایجاد نمی‌کند، زیرا سال‌هاست که متاثر از بانک محور شدن اقتصاد ایران و پولی شدن بیشتر مبادلات اقتصادی، کاهش کسری بودجه دولت، تبدیل دلار نفتی به ریال قبل از فروش در بازار، اضافه برداشت بانک‌ها و موضوعات دیگر، پایه پولی رشد کرده و متاثر از ضریب فزاینده در بازار بین بانکی، تبدیل به نقدینگی بزرگی می‌شود، که عامل عمده رشد تورم و قیمت‌ها در کشور بوده است. در نتیجه چه رشد پایه پولی را بدون پشتوانه یا با پشتوانه در نظر بگیریم، نتیجه تورم ۵۰ درصدی در یکسال اخیر است که قیمت یک کالا را در یکسال به‌طور متوسط ۵۰ درصد رشد داده و برخی قیمت‌های مواد غذایی و خوراکی بالای ۶۸ درصد رشد کرده‌اند و همین عامل موجب از دست رفتن بیش از ۵۰ درصدی قدرت خرید مردم شده است. روابط عمومی بانک مرکزی، اعلام کرده که جلسه‌ای با حضور تعدادی از فعالان حوزه بازار سرمایه در بانک مرکزی برگزار شد و برداشت سوء از سخنرانی رییس کل بانک مرکزی، شائبه چاپ پول بدون پشتوانه را در فضای رسانه‌ای ایجاد کرد که بدین وسیله تکذیب می‌شود. برخی از رسانه‌ها به نقل از همتی این مطلب را منتشر کردند که رییس کل بانک مرکزی از چاپ ۸۰ هزار میلیارد تومان اسکناس بدون پشتوانه در بهمن و اسفند ۹۸ خبر داده است. رییس کل بانک مرکزی در این جلسه گفت: پرداخت سود سپرده کوتاه‌مدت به تدریج حذف می‌شود و فقط به سپرده‌های بلندمدت و یکساله سود پرداخت می‌شود. همتی افزود: پیش بینی پذیری اقتصاد را پیش نیاز ثبات بازارها خواند و گفت: در مقام مسوول بازار پولی کشور معتقدم که ثبات همه بازارها در راستای یکدیگر اعم از بازارهای پولی، سرمایه، تولید و کار از اهمیت بالایی برخوردار است و در این زمینه بانک مرکزی از رونق بازار سرمایه حمایت می‌کند. همتی در دیدار با فعالان بازار سرمایه، با تاکید بر اینکه رویکرد بانک مرکزی حمایت از بازار سرمایه است، تصریح کرد: یکی از محورهای اعتقادی اقتصادی شخصی من این است که مشکل ما در اقتصاد عدم تکامل بازارهای مالی و به‌طور ویژه بازار سرمایه است. رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه ابتدای سال ۱۳۹۹، اقتصاد کشور با شرایط حادث شده ناشی از شیوع ویروس کرونا مواجه شد، گفت: در نتیجه شیوع همه‌گیری کرونا فعالیت‌های اقتصادی کشور به‌شدت کاهش یافت؛ در این بین با تصویب ستاد ملی مبارزه با کرونا ۷۵ هزار میلیارد تومان در اردیبهشت ماه ۱۳۹۹، برای کمک به معیشت خانوارها و نیز اعطای تسهیلات یک میلیون تومانی و بخش‌های مختلف اقتصادی مطرح شد. از طرفی برای تحقق این رقم، بانک مرکزی نیز نسبت به آزادسازی ۲۰ هزار میلیارد تومان سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی کرد. وی ادامه داد: مجموع این اتفاقات موجب شد عرضه پول از تقاضای آن پیش بیفتد. بنابراین تحت این شرایط بانک‌ها با بیش از ۷۰ هزار میلیارد تومان منابع مازاد بین بانکی مواجه شدند و نرخ بین بانکی به‌شدت کاهش یافت و بانک مرکزی به منظور حفظ ثبات بازارها و جلوگیری از بحران پولی ناچار شد نرخ بازار بین بانکی را در محدوده ۱۲-۱۴ درصد قرار دهد. در حالی که در حالت عادی بانک‌ها همیشه ۱۰-۱۵ هزار میلیارد تومان پول نزد بانک مرکزی داشتند. این ادعا که بانک مرکزی نرخ بهره بین بانکی را کاهش داد، صحیح نیست. رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه از رونق بازار سرمایه حمایت می‌کنیم، تصریح کرد: در مقام مسوول بازار پولی کشور، معتقدم که ثبات همه بازارها در راستای یکدیگر اعم از بازارهای پولی، سرمایه تولید و کار از اهمیت بالایی برخوردار است و در این زمینه بانک مرکزی از رونق بازار سرمایه حمایت می‌کند. به گفته دکتر همتی انتظارات تورمی بر نرخ سود بانکی موثر است و از این رو امید است کاهش انتظارات تورمی، منجر به کاهش تورم و نیز کاهش نرخ شود. رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه بازارها نسبت به انتظارات از حساسیت بالایی برخوردارند، گفت: تمام بازارها نسبت به تغییرات و انتظارات از حساسیت بالایی برخوردارند و این امر تنها منحصر به بازار سرمایه نیست. رییس کل بانک مرکزی با تأکید بر این مهم که در خصوص رمزارزها نباید شتابزده عمل کرد، یادآور شد: تراکنش‌های حوزه رمزارزها از پیچیدگی‌های خاص خود برخوردار است و تنها با بستن شتابزده درگاه‌های بانکی مشکلات برطرف نمی‌شود. البته در این زمینه دولت کارگروهی را با مسوولیت بانک مرکزی تعیین کرده است و جلساتی نیز در این باره برگزار شده است. بانک مرکزی در هر حال هشدارهای لازم را درباره مخاطرات رمزارزها مطرح کرده است و البته در این مسیر تلاش می‌کنیم هرچه سریع‌تر با همکاری دولت و مجلس شورای اسلامی تصمیماتی اتخاذ کنیم. نرخ تسعیر دارایی‌های بانک‌ها، نرخ ارز، مباحث کلان اقتصادی، نرخ سود بانکی، رمزارزها و ... از جمله مباحث طرح شده از سوی فعالان بازار سرمایه در این جلسه بود. عالی‌ترین مقام بانک مرکزی در این زمینه گفت: اقتصاد باید از پیش بینی پذیری لازم و ثبات برخوردار باشد و از حالت دستوری و دخالت خارج شود. همچنین

رییس کل بانک مرکزی از رشد پایه پولی و نقدینگی ۸۰ هزار میلیارد تومانی در بهمن و اسفند ۹۸ خبر داد و گفت: عامل رشد ۲۰ درصد پایه پولی در بهمن و اسفند ۹۸ کسری بودجه ۶۰ هزار میلیارد تومانی دولت بود. وی افزود: پولی که قرار شد در قالب ۵ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برداشت شود، پولی که اصلا وجود نداشت و پشتوانه نداشت. متعاقب این اتفاق به دلیل کرونا ۷۵ هزار میلیارد تومان نیز بابت خسارت و بیکاری ناشی از کووید ۱۹ در قالب وام‌های یک میلیون تومانی با نرخ ۱۲ درصد پرداخت شد که این نقدینگی با ضریب فزاینده ۷،۵ رشد کرد. پولی که بانک‌ها به دلیل شرایط خاص کرونا نتوانستند با آن کاری کنند. بخشی از این پول به بورس آمد و آن شرایط عجیب در ماه‌های نخستین سال ۹۹ رقم خورد. رییس کل بانک مرکزی افزود: برای اینکه رشد پایه پولی را درک کنید باید بدانید که از اول ۹۸ تا بهمن ۹۸ رشد پایه پولی ۱۰ واحد درصد بود، دقت کنید این رشد در بهمن و اسفند ۹۸ شد ۲۰ واحد درصد پایه پولی. در نهایت در بهار ۹۹ معادل ۸۰ هزار میلیارد تومان عرضه مازاد پول ایجاد شد و کشور تاب تحمل چنین نقدینگی را نداشت. وی با بیان اینکه آرزوی من نرخ بهره زیر ۱۰ درصد است، گفت: بانک‌های عامل حدود ۱۰ میلیارد دلار بابت تفاوت نرخ ارز از صندوق توسعه ملی طلب دارند ولی این طلب قابل وصول نیست. معتقدم مالیات ناحقی از بانک‌ها بابت تسعیر ارز دریافت می‌شود و نباید سهامدار زیر بار این موضوع برود.

◄ درباره رمزارزها نباید شتابزده عمل کرد

رییس کل بانک مرکزی با تأکید بر این مهم که در خصوص رمزارزها نباید شتابزده عمل کرد، یادآور شد: تراکنش‌های حوزه رمزارزها از پیچیدگی‌های خاص خود برخوردار است و تنها با بستن شتابزده درگاه‌های بانکی مشکلات برطرف نمی‌شود. البته در این زمینه دولت کارگروهی را با مسوولیت بانک مرکزی تعیین کرده و جلساتی نیز در این باره برگزار شده است. بانک مرکزی در هر حال هشدارهای لازم را درباره مخاطرات رمزارزها مطرح کرده است و البته در این مسیر تلاش می‌کنیم هرچه سریع‌تر با همکاری دولت و مجلس شورای اسلامی تصمیماتی اتخاذ کنیم. عالی‌ترین مقام بانک مرکزی ضمن تشکر از مباحث طرح شده در این جلسه گفت: از تمام کسانی که انتقادات و نکات خود را مطرح کردند، تشکر می‌کنم. البته ضروری است یادآور شوم اقتصاد باید از پیش‌بینی‌پذیری لازم و ثبات برخوردار باشد و از حالت دستوری و دخالت خارج شود. نرخ تسعیر دارایی‌های بانک‌ها، نرخ ارز، مباحث کلان اقتصادی، نرخ سودبانکی، رمزارزها و... از جمله مباحث طرح شده از سوی فعالان بازار سرمایه در این جلسه بود.

دلار در مرز ۲۳ هزار تومان

افزایش اونس جهانی طلا به ۱۸۷۹ دلار

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

در اردیبهشت ۱۴۰۰ بازدهی سود بازارهای دارایی نشان می‌دهد که شاخص بورس با ۵،۳- درصد کاهش، دلار با ۴،۲- درصد کاهش و طلا با ۱ درصد افزایش همراه بوده است. قیمت طلای جهانی نیز در این مدت رشد قابل توجهی داشته و به ۱۸۷۹ دلار رسیده است. روز جمعه، قیمت دلار در بازار آزاد ۲۲۹۰۰ تومان، سکه ۱۰ میلیون و ۱۶۰ هزار، نیم سکه ۵ میلیون و ۸۵۰ هزار، نیم سکه ۳ میلیون و ۸۵۰ هزار و سکه گرمی ۲ میلیون تومان، مظنه مثقال طلا ۴ میلیون و ۴۰۸ هزار و هر گرم طلا ۱ میلیون و ۱۷ هزار تومان معامله شد. بازار ارز در هفته‌ای که گذشت با وجود نوسانات زیاد، در مجموع روند با ثباتی را طی کرد و بازار شاهد افزایش یا کاهش قابل توجه قیمت‌ها نبود. پس از آنکه در هفته پیشین شاهد افزایش قیمت دلار بازار آزاد به کانال ۲۲ هزار تومان و یورو بازار آزاد به کانال ۲۷ هزار تومان صعود بودیم، بازار ارز در هفته‌ای که گذشت با شکست تلاش‌های چندباره برای صعود قیمت‌های به کانال قیمتی بالاتر همراه شد و این دو ارز عمده به صورت عمده در کانال‌های قیمتی هفته پیشین معامله شدند. در مجموع بهای این دو ارز روند صعودی یا نزولی محسوسی نداشته و قیمت‌ها در بخش‌های مختلف بازار روند ایستایی را طی کرده است. این پدیده در حالی رخ داد که به اعتقاد کارشناسان بازار ارز، پس از پایان دور پیشین مذاکرات وین و عدم حصول نتیجه قطعی از این مذاکرات، بخشی از فعالان بازار با نگرانی نسبت به نتیجه پایانی تلاش‌ها برای احیای برجام، اقدامات خود را تنظیم کرده‌اند و به همین دلیل بازار در وضعیت نامشخص به سر می‌برد و گاهی با افزایش و گاهی با کاهش قیمت‌ها مواجه است. این در حالی است که در هفته‌ای که گذشت، به علت برخی تحولات منطقه‌ای، برای برخی از تحلیلگران بازار ارز انتظار بی ثباتی و افزایش قیمت‌ها ایجاد شده بود. در میان اما برخی از فعالان بازار ارز دلیل ناکامی سفته‌بازان در صعودی کردن نرخ ارز را در مدیریت بازارساز بر بازار می‌دانند. به اعتقاد این گروه، بازارساز با سیاست گذاری در اعلام نرخ صرافی‌های بانکی و به‌ویژه در مدیریت صحیح بازار متشکل ارزی و همچنین افزایش عرضه در سامانه نیما، در مقابل موج‌های افزایشی قیمت ارز مقاومت می‌کند. به عنوان نمونه در هفته‌ای که گذشت، میزان عرضه در سامانه نیما از میزان تقاضا فزونی گرفت و این مساله به خوبی در محدوده قیمت گذاری ارز در این سامانه نسبت به بازار آزاد و اختلاف فاحش میان این دو، محسوس است.

از سوی دیگر، در روز پایانی هفته‌ای که گذشت انتشار اخبار مثبتی از طرف‌های ایرانی و روسی درگیر در مذاکرات وین که دستیابی به توافق مورد رضایت طرفین را در آخرین مراحل خود توصیف کردند نیز توانست سرانجام پس از دو هفته بی خبری از روند این مذاکرات، فضای خوشبینی را در سطح بازار ایجاد کند. بر این اساس کارشناسان اقتصادی انتظار دارند که بازار ارز در هفته آینده کار خود را با روندی کاهشی آغاز. روندی که تحقق آن بستگی زیادی به نتیجه فعالیت تیم مذاکره کننده ایرانی در وین دارد که از روز چهارشنبه دور جدید مذاکرات خود را آغاز کردند و هم اکنون به گفته عباس عراقچی، مذاکره کننده ارشد ایرانی، برای انجام مشورت با مسوولان دولت‌های خود، محل مذاکرات را ترک کرده‌اند. بازار ارز در هفته‌ای که گذشت شاهد رشد نسبی نرخ دلار و یورو در صرافی‌های بانکی و مجاز بود. بر این اساس در طول هفته گذشته هر اسکناس دلار امریکا در صرافی‌های بانکی و مجاز سطح کشور با افزایش قیمتِ خرید و فروش همراه بود.

ادامه از صفحه اول

اهمیت طرح قانون بانک مرکزی

چهار سال آینده اهمیت نداشته باشد قطعا کمتر از این انتخابات، اهمیت ندارد و از این طریق یکی از مهم‌ترین قوانین تاثیر گذار بر سیاست‌های پولی و ارزی کشور در سال‌های آینده به عنوان مهم‌ترین ابزارهای تاثیر گذار بر اقتصاد، زندگی و معیشت خانوارها، بانک‌ها، بودجه دولت، قیمت‌ها و تورم، شاخص‌های اقتصادی و کسب و کارها، سیاست‌های مالی و ارزی و اعتباری کشور در حال شکل گرفتن و تدوین و تصویب است که اگر توجه ویژه‌ای به آن نداشته باشیم، اثرات تخریبی آن برای سال‌ها ساختار بیمار اقتصاد ایران را آزار خواهد داد و رنج‌های اقتصاد ملی را افزایش می‌دهد. شاهد مدعا، وضعیت شاخص‌های اصلی اقتصاد ایران یعنی رشد پایه پولی، نقدینگی، تورم، قیمت‌ها، نرخ سود بانکی و... در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب است که از دولت اصلاحات و کاهش درآمد نفتی تا دولت احمدی نژاد و اوج درآمد نفتی تا دولت روحانی و اوج تحریم‌ها و فشارهای حداکثری، در هر شرایطی، به بانک مرکزی و سیستم بانکی وابسته بوده است و دغدغه‌های بزرگ اقتصاد ایران تبدیل دلار نفتی به نقدینگی، و تامین سرمایه در گردش اقتصاد، رشد نقدینگی و تورم، نرخ ارز، انتقال پول، نرخ سود بانکی، تامین کسری بودجه، تزریق منابع به طرح‌های عمرانی و پرداخت مخارج جاری دولت، پرداخت حقوق کارمندان و بازنشسته‌ها و... بوده و چه در شرایط کسری بودجه و بحران درآمد نفت و چه در شرایط رشد درآمد ارزی و نفت، رشد نقدینگی و تورم دغدغه بزرگ اقتصاد بوده است و سیاست‌های مالی وابستگی شدید به سیاست‌های پولی بانک مرکزی داشته است. از این رو هرگاه که مدیریت اقتصادی دولت و بانک مرکزی با انضباط مالی و کنترل نقدینگی و مشورت سیاستمداران با اقتصاددانان همراه بوده، اثر بیشتری بر کنترل تورم داشته است اما هرگاه که اعتقاد به انضباط مالی کمتر بوده، رشد نقدینگی و تورم بیشتر شده است. ولی در هر صورت، مشکلات ساختاری اقتصاد ایران، حل نشده باقی مانده و بانک مرکزی و سیستم بانکی از استقلال حرفه‌ای و کارشناسی برخوردار نشده است بلکه بسته به نفوذ کلام و توان مدیران بانک مرکزی، عملکرد بهتر یا ضعیف‌تر شده است باید توجه داشت که اهمیت قانون پولی و بانکی و بانکداری کشور و قانون بانک مرکزی، به عنوان مهم‌ترین قوانین اثرگذار بر یکی از نهادهای اصلی اقتصاد ایران یعنی بانک مرکزی و سیستم بانکی کشور، نسبت به ۶ دهه گذشته بیشتر شده است زیرا در گذشته اقتصاد کشاورزی، جمعیت، صنعت نفت، و تولید و حمل و نقل، مبادله، بازار و کسب و کارها اهمیت بیشتری داشت و اسکناس و پول و چک ابزار مبادله بود و کالا و دارایی‌های فیزیکی مبنای ارزش و ثروت به شمار می‌رفت، اما امروز با رشد بانکداری دیجیتالی، رمزارزها، افزایش تجارت جهانی، رشد تجارت و نقل و انتقال پولی، بانک‌ها به سوپرمارکت‌های مالی و دارایی بزرگ برای عملیات پولی، خرید و فروش، سهام، ارز، رمزارزها، طلا و دارایی‌های مختلف و سرمایه گذاری در ملک تبدیل شده و اقتصاد بیشتر پولی و بانک محور شده و اهمیت پول نقد و نقدشوندگی دارایی برای خرید و فروش و کسب و کار در بازارهای مختلف ارز و طلا و خودرو، سهام و... بیش از داشتن زمین و ملک و دارایی‌های دیگر است و افراد علاقه‌مند هستند که دارایی‌هایی با نقدشوندگی بالا داشته باشند تا به زخم زندگی و کسب و کار خود تزریق کنند. از سوی دیگر، ویژگی‌های دیگر اقتصاد ایران، نقش بانک‌ها و موسسات اعتباری و بانک مرکزی را چندبرابر کرده است و حتی در شرایط اوج درآمد ارزی و فروش نفت نیز، دولت‌ها برای تبدیل دلار نفتی به ریال، و تامین ریالی بودجه، به بانک مرکزی و بانک‌ها نیاز دارند. تمام کسب و کارها، واحدهای تولیدی و کارگاه‌های بزرگ و کوچک، برای انتقال پول، خرید و فروش، گشایش اعتبار اسنادی، خرید مواد اولیه، صادرات و واردات و... بانک‌ها وابسته هستند. حتی برای تامین سرمایه در گردش و پرداخت حقوق و خرید مواد اولیه، نیازمند تزریق دایمی نقدینگی و اعتبارات بانک‌ها هستند و هر سال بر میزان بدهی اقتصاد به بانک‌ها و رشد نقدینگی افزوده می‌شود. در شرایط تورمی، حتی افرادی که بالای هزار میلیارد تومان سرمایه و کارخانه و زمین دارند، برای پرداخت اقساط و حقوق کارگر و تهیه مواد اولیه، دچار مشکل شده‌اند و به وام بانکی نیازمند هستند و میلیاردرهای فقیر بسیاری در شرایط رکود تورمی سال‌های اخیر ایجاد شده که با مشکل از دست دادن وثیقه‌های بانکی و پرداخت اقساط و حفظ کسب و کار خود مواجه شده‌اند. پولی‌تر شدن اقتصاد و مبادلات و کسب و کارها در ۶ دهه گذشته، بانک محور شدن اقتصاد، سلطه مالی بر سیاست پولی و ارتباط تنگاتنگ سیاست‌های اعتباری و مالی و پولی با سیاست‌های مالی و مخارج جاری و عمرانی دولت، موجب شده که عملا همه راه‌ها و سیاست‌ها و انتظارات به بانک مرکزی ختم شود و اهمیت بانک مرکزی و سیاست‌های ارزی و پولی آن بسیار پر رنگ و مهم‌تر از گذشته است. دلیل این وضعیت، پایین بودن رشد اقتصادی، سرمایه گذاری داخلی و خارجی، بهره وری اندک و کارایی پایین واحدهای اقتصادی و تولیدی کشور است که موجب شده هر نوسان قیمتی در بازار، هر نوع کمبود در کسب و کارها و بازار و تولید، هر نوع اشتغال زایی و هر برنامه حمایتی از مردم و واحدهای تولیدی، با پرداخت پول، تزریق نقدینگی و تسهیلات بانکی انجام شود. این روند تزریق نقدینگی برای جبران ضعف‌های اقتصادی، کسری بودجه دولت، پایین بودن بهره وری، رشد سرمایه گذاری منفی و رشد اقتصادی نزدیک به صفر در دهه ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰، موجب شده که روزانه بیش از ۳۰۰۰ میلیارد تومان نقدینگی جدید به اقتصاد تزریق می‌شود تا اقتصاد بتواند روی پای خود بماند و کسب و کارها به کار خود ادامه دهند. همانطور که رییس کل بانک مرکزی گفته است تنها در پایان سال ۹۸ برای جبران کسری بودجه ۶۰ هزار میلیارد تومانی و کمک ۷۵ هزار میلیارد تومانی به خسارت دیدگان کرونا، عملا ۸۰ هزار میلیارد تومان پایه پولی افزایش داشته و رشد ۲۰ درصدی داشته است و اینها عامل عمده رشد نقدینگی و تورم است. در چنین شرایطی در حالی که برخی نمایندگان مجلس، از نتیجه کار خود رضایت دارند اما عده دیگری از نمایندگان، نسبت به نتیجه این طرح نقدهای جدی وارد کرده‌اند و از همه مهم‌تر، خود بانک مرکزی که مهم‌ترین تجربه ۶۰ ساله سیاست پولی را دارد و از توان کارشناسان نخبه خود بهره می‌گیرد، نسبت به این طرح قانون بانک مرکزی انتقادها و ایرادهای جدی وارد کرده است که امید است مسوولان کشور در دوره داغ کردن انتخابات، نسبت به این قانون بسیار مهم و تعیین کننده در سرنوشت کشور بی تفاوت نباشند. انتخابات و تشکیل دولت و نمایندگان مردم در شورای شهر، هر چهار سال انجام می‌شود و مردم و احزاب و گروه‌ها و افراد و نخبگان جامعه در انتخابات از تجربه خود درس می‌گیرند، اما تدوین یک قانون خوب که از اوایل دهه ۱۳۵۰ تاکنون تغییر عمده‌ای نداشته، به توجه و دغدغه جدی نیاز دارد و امید است که در تدوین این قانون مهم به نظرات کارشناسی بانک مرکزی و اقتصاددانان کشور توجه شود.

خبر

◄ غیرقانونی بودن توقیف دارایی ایران در لوکزامبورگ تایید شد

رییس کل بانک مرکزی اعلام کرد: روز گذشته دیوان عالی کشور لوکزامبورگ، حکم دادگاه استیناف آن کشور در غیرقانونی بودن توقیف دارایی بانک مرکزی در لوکزامبورگ را تأیید کرد. عبدالناصر همتی اعلام کرد: براساس گزارش وکلای بانک مرکزی، متعاقب رأی مطلوب دادگاه استیناف کشور لوکزامبورگ، دیوان عالی آن کشور در مرحله فرجام نیز با رد اعتراض محکوم لهم دعاوی به اصطلاح ضدتروریستی مطروحه در امریکا، رفع توقیف از دارایی بانک مرکزی در لوکزامبورگ را مورد تأیید قرار داد و فرجام خواهان را محکوم به پرداخت خسارت و هزینه‌های مرحله رسیدگی فرجامی کرد. وی افزود: با صدور این رأی، سایر دادگاه‌های لوکزامبورگ هم مکلف به تبعیت از آن خواهند بود و به این ترتیب، مانع قضایی انتقال دارایی بانک مرکزی به کشور مرتفع شده است.

◄ بدون اطلاعات وارد بازار رمزارزها نشوید

یک کارشناس حوزه ارزهای دیجیتال تاکید کرد: مردم باید از صرافی یا کیف پولی که می‌خواهند ارز دیجیتال به آن واریز کنند، شناخت کافی داشته باشند و از صرافی‌های غیررسمی استفاده نکنند. مهرداد فرنوش در گفت‌وگو با ایِبنا با بیان اینکه سوءمدیریت و ناآگاهی سرمایه‌گذاران از تهدیدهای اصلی بازار رمزارزها محسوب می‌شود، اظهار کرد: قانون گذاری در این زمینه باید به سرعت انجام شود و ساز و کار قانونی آن مشخص شود چرا که با بگیر و ببند و ممنوعیت‌ها نمی‌توان جلوی ریسک‌های اینچنینی مانند خروج ارز از کشور را گرفت. این تحلیلگر بازار رمزارزها تصریح کرد: دولت می‌تواند کانال‌های قانونی معاملات را ایجاد کند و بانک مرکزی نیز به عنوان نهاد ناظر به امر نظارت بپردازد و در صورت تخلف گزارش‌های لازم را اعلام کند و برای جلوگیری از خروج ارز و موارد دیگر به‌طور مداوم از صرافی‌ها گزارش مالی بگیرد. وی با تاکید بر اینکه سرعت قانون گذاری نهادهای قانون گذار در این بخش کند است، افزود: سوءمدیریت و تناقض در دیدگاه‌های نهادهای مختلف مشکلات را بیشتر می‌کند در حالی که راه‌حل این است که مانند مصوبه سال ۹۸ که ابلاغ شد باید اعلام شود که افراد معاملات خود را با پذیرش ریسک آن باید انجام دهند. این تحلیلگر بازار رمزارزها ادامه داد: سال ۹۶ تا ۹۸ ماینینگ رمز ارزها ممنوع بود و در نهایت باعث خروج سرمایه‌گذاران خارجی از کشور شد چرا که مصوبه مورد نظر هم دیر به تصویب رسید و هم اینکه به درستی تدوین نشده بود. فرنوش به مردم توصیه کرد که بدون آموزش و تخصص کافی وارد بازار رمزارزها نشوند و افزود: سرمایه‌گذاران باید از صرافی یا کیف پولی که می‌خواهند پولی به آن واریز کنند شناخت داشته باشند و از صرافی‌های غیررسمی استفاده نکنند. ضمن اینکه با شنیدن هر خبری عجولانه تصمیم نگیرند و به خود ضرر نزنند. وی با اشاره به افت ارزش بازار رمزارزها گفت: بخشی از ریزش بازار رمزارزها قابل پیش بینی بود چرا که از حدود ۴ ماه پیش با افزایش قیمت حبابی مواجه بودیم به نحوی که ارزش بیت کوین را از ۱۴ هزار دلار تا ۶۰ هزار دلار نیز رساند.

◄ معامله ۷۳ میلیون دلاری در سامانه نیما

سامانه نیما روز چهارشنبه شاهد عرضه حدود ۲۳۵ میلیون دلار به صورت حواله ارزی به منظور تامین ارز واردات کشور بوده است. براساس آمار بانک مرکزی، از عرضه حدود ۲۳۵ میلیون دلار به صورت حواله ارزی، حدود ۷۳ میلیون دلار معامله شده است. بر اساس معاملات انجام شده، میانگین موزون نرخ دلاری معاملات ۲۰۳،۸۳۹ ریال بوده است. این امر حاکی از این است که نرخ ارز موثر در واردات کشور نرخ مذکور بوده است و روند آن در روزهای اخیر نزولی بوده است.

◄ بازگشت ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان به مردم در دولت سیزدهم

عضو هیات رییسه مجلس، با اشاره به اینکه، دولت سیزدهم می‌تواند رانت ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومانی یارانه پنهان را به مردم بازگرداند، گفت: اگر به لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ درست عمل شود، آغازی برای تغییر در برخی از مصارف و درآمدها در کشور را شاهد هستیم.
حسینعلی حاجی دلیگانی با اشاره به اینکه اگر به لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ درست عمل شود، آغازی برای تغییر در برخی از مصارف و درآمدها در کشور را شاهد هستیم، یادآور شد: در خصوص بودجه ۱۴۰۰ دولت لایحه‌ای را به مجلس آورد و چون مجلس یازدهم اعتقاد داشت حتما باید یک جراحی در بودجه صورت گیرد در مجلس وقت گذاشته شد، خیلی خوب بودجه را حلاجی کردیم و در جهت منافع عموم مردم تصمیماتی گرفتیم.
دلیگانی در خصوص موانع موجود بر سر راه تحقق شعار این دوره مجلس مبنی بر تغییر و اصلاح، گفت: ما در حوزه اجرا از گذشته تاکنون، مشکلات بسیاری داشته و داریم. به‌طور مثال اخیرا در کمیسیون حقوقی و قضایی یک ماده ۲۳۴ را مصوب کردیم و گزارشی تهیه شده بود در مورد اینکه آیین نامه‌هایی که دولت برای اجرای قوانین اعم از قانون بودجه، قانون برنامه ششم و دیگر قوانین بایستی می‌نوشته و مصوب می‌کرده تا آن قانونی که مجلس در جهت منافع جامعه، مصوب کرده بودند اجرا شود، اصلا طراحی نشده در صورتی که تهیه آیین نامه کار خیلی سختی نیست. آقایان کوتاهی کردند و از این بابت ما اعلام جرم و از رییس جمهور شکایت کردیم. ان شاءالله این اقدام نتایج مثبتی خواهد داشت.

بازارسهام

فصل جدید توسعه با عرضه محصولات معدنی در بورس کالا

کالاخبر | شهباز حسن پور، نماینده مردم سیرجان در مجلس به عرضه محصولات معدنی در بورس کالا اشاره کرد و افزود: بحث منابع طبیعی و معادن از جمله مسائلی در کشور تلقی می‌شود که با غفلت همراه بوده است، این در حالی است که همیشه به معادن به عنوان یکی از ظرفیت‌های های بالقوه و پتانسیل اصلی کشور معادن تاکید شده است.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار داشت: رهبر معظم انقلاب در چند سال گذشته اعلام کردند که معادن باید جایگزین نفت شود اما متاسفانه در این مدت به این امر کمتر توجه شده است و هیچ اولویتی در کشور برای این صنعت در نظر گرفته نشده است.

حسن پور با بیان اینکه در برنامه ششم توسعه اقتصادی آمده است که باید معادن پیشران اقتصادی کشور باشد، گفت: خوشبختانه امروز به مرور در حال اهمیت ویژه به معادن در کشور هستیم تا انگیزه رشد سرمایه گذاری به این بخش باز گردد.

این نماینده مردم در مجلس با اشاره به اینکه وزیر صنعت، معدن و تجارت در هفته گذشته دست به اقدامی ارزشمند زده است، اظهار داشت: در این راستا وزیر صمت حدود ۶ هزار و ۵۰۰ معدن را آزاد اعلام کرد و از کارآفرینان خواست تا در این موضوع مهم و مقوله ارزشمند سرمایه گذاری و از طریق آن کسب سود کنند.

حسن پور در ادامه به عرضه محصولات معدنی در بورس کالا اشاره کرد و گفت: گام مهم دیگر در راستای توجه به بخش معدن، ورود محصولات معدنی به بورس کالا است که اقدامی مبارک و بسیار ارزشمند است زیرا پس از سال‌ها سود واقعی حاصل از تولید مواد معدنی به تولیدکنندگان می‌رسد و این اتفاق می‌تواند فصل جدیدی برای توسعه معادن کشور باشد.

این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: اطمینان و افزایش سرمایه‌گذاری در بحث معادن، صنایع معدنی و فولادی کشور را با امنیت بالا همراه می‌سازد و از این رو همه باید از بهبود شرایط شرکت‌های معدنی استقبال کنند.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، معادن را یکی از اصلی‌ترین مزیت‌های کشور دانست و گفت: سرمایه گذاری در این حوزه دارای مزیت‌های ارزشمندی برای سرمایه گذاران است که با توجه به روند واقعی‌سازی قیمت کالاهای این بخش، سرمایه‌ها می‌تواند با اطمینان وارد این حوزه شود.

انتشار اوراق طی سال گذشته تأثیری بر بورس نداشته

وزارت امور اقتصادی و دارایی در اطلاعیه‌ای ضمن ارایه توضیحاتی مرتبط با مصاحبه وزیر اقتصاد در حاشیه همایش اقتصاد هوشمند در خصوص استقراض از مردم اعلام کرد طبق قوانین بالادستی در سال گذشته ۲۰۲ هزار میلیارد تومان اوراق عرضه شد اما اثری جدی بر بازار سرمایه نداشته است. این وزارتخانه در پی سوالات ایجاد شده میان مخاطبان پیرامون بخشی از مصاحبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۳۰ وزیر اقتصاد با رسانه‌ها در خصوص استقراض از مردم (تأمین مالی دولت به روش انتشار اوراق بدهی)، توضیحاتی را با هدف تنویر افکار عمومی و در قالب نکات زیر ارایه کرد:

۱) بازار سرمایه در طبقه بندی‌های مرسوم شامل بازار بدهی و بازار سهام است و منظور از عبارت استقراض از مردم، تأمین مالی از طریق بازار بدهی بوده نه بازار سهام.

۲) وزارت اقتصاد در سال گذشته در اجرای قوانین بالادستی با عرضه اوراق توانست بالغ بر ۲۰۲ هزار میلیارد تومان، اوراق منتشر کند. ۱۳۰ هزار میلیارد تومان از آن اوراق نقدی بود که در نهایت شفافیت از سوی بانک‌ها و نهادهای مالی بازار سرمایه خریداری شد.

۳) بر خلاف گمانه زنی‌های مطرح، انتشار اوراق در سال گذشته با توجه به حجم منابع جمع شده از بازار (اعم از بازار پول و سرمایه) به واسطه انتشار اوراق نقدی (۱۳۰ همت) و حجم منابع تزریق شده به بازار به واسطه بازپرداخت اصل و فرع اوراق سررسید شده (۶۱ همت) و فرایند تدریجی انتشار در طی سال، فاقد اثر گذاری جدی بر بازار سرمایه است. در حقیقت از ۱۳۰ همت اوراق منتشره نقدی، نیمی از آن (بالغ بر ۶۵ همت) در بازار بین بانکی جذب شده و نیمی دیگر در بازار سرمایه فروخته و منابع مالی جذب شده است.

این در حالی است که تقریبا به میزان ۶۱ همت نیز طی سال ۱۳۹۹ منابع مالی برای اوراق سررسید شده پرداخت شده است. همچنین تقاضای خرید اوراق بدهی، از نظر نرخ ریسک و بازدهی مورد قبول متقاضیان خرید، در فضای کاملاً مجزا و متفاوت از تقاضای خرید سهام قرار دارد و عدم عرضه اوراق بدهی لزوماً به معنی هدایت منابع به سمت بازار سرمایه نخواهد بود.

۴) حسب مطالعات تطبیقی بهره گیری دولت‌ها از انتشار اوراق برای تأمین مالی امری مرسوم و روبه رشد است و دولت ایران در زمینه انتشار اوراق برای جبران ناترازی بودجه، از تجربه دولت‌های مختلف با درجات توسعه یافتگی گوناگون بهره برده است. در صورت فقدان بازار بدهی و عدم انتشار اوراق دولتی در مسیر جبران ناترازی، حسب اعلان رسمی مقام پولی، ۳۲ درصد بر پایه پولی و ۲۶ درصد بر نقدینگی موجود کشور افزوده می‌شد که تبعات تورمی آن بسیار گسترده و مخرب ارزیابی شده بود.

«تعادل» وضعیت تالار شیشه‌ای را طی هفته اخیر بررسی می کند

بازار سهام به کدام سو می‌رود؟

گروه بازار سرمایه |
روند معاملات بازار سرمایه نشان می‌دهد که مصوبات هم نتوانسته دوای درد بورس باشد و نزول‌ها همچنان ادامه دارد. طی هفته اخیر تزریق نقدینگی به بازار صورت گرفت و پس از آن مصوبه‌ای جدید در بازار اجرایی شد اما تمامی این موارد نتوانست وضعیت را تغییر دهد و همچنان صف‌های فروش چندین برابر صف‌های خرید بازار است.

همان گونه که گفته‌شده طی هفته اخیر عملکردهای زیادی برای بازگشت بازار انجام پذیرفت. انتشار اوراق ۲۴ هزار میلیارد تومانی بدهی که به‌منظور خرید سهام از سوی هلدینگ‌های بزرگ در روزهای پایانی فروردین ماه قطعی شده بود و انتظار می‌رفت تأثیر محسوس آن حداقل تا ابتدای اردیبهشت و این روزها دیده می‌شود که در عمل بازتابی بر معاملات سهام نداشت. درواقع این تصمیم آن چنان در مقابل فشار فروش و وضعیت نابسامان تقاضا در بازار سرمایه قرار گرفت که سرمایه گذاران و فعالان بازار سهام در روزهای ابتدایی اردیبهشت‌ماه نیز مانند روزهای پایانی فروردین نتوانستند تأثیری مثبت از وجود این اوراق را در معاملات سهام مشاهده کنند. این امر در نهایت آن چنان بی تأثیر شد که حتی در خبرها نیز دیگر کسی به آن نپرداخت و مشخص نشد که سرنوشت تمامی آن ۲۴ هزار میلیارد تومان چه شده است.

تزریق ۵۰ میلیارد دلار از صندوق توسعه نیز نتوانست کارساز باشد. درواقع از زمانی که خبر واریز منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه اعلام‌شده نه تقاضای موثری بر سهام داشتیم و نه حتی امید آن می‌رود که در صورت اثرگذار بودن باقی این مبلغ حمایت مطلوبی از تالار شیشه‌ای داشته باشیم. در نتیجه حتی با وجود تسلیم این منابع به بازار سرمایه نیز نمی‌توان انتظار داشت که به این زودی‌ها صف‌های فروش در تمامی نمادها به‌خصوص نمادهای کوچک یکپارچه جمع شوند. طبق گفته که مدیرعامل صندوق تثبیت بازار ۱۰۳۴ میلیارد تومان منابع حاصله از این صندوق قرار شده به‌طور تدریجی به بازار سهام قابل عرضه باشد. اما با بررسی آنچه تا امروز شاهد آن بودیم بنابر احتمال بسیار قوی، تمامی این مبلغ صرف نقد شوندگی سهام بزرگ شود و سهام خرد نیز طبق گذشته خود پیش روند. به‌طور کلی و با بررسی وضعیت بازار طی ۸ الی ۹ ماهه اخیر می‌توان دریافت که دیگر مصوبات چاره مشکلات بازار سرمایه نیستند و مشکلات باید به اصولی حل شود. زمانی که اعتماد در بازار وجود ندارد و همه به دنبال فروش سهام خود هستند تزریق نقدینگی تنها صف‌های فروش را تقویت می‌کند، در وهله نخست باید مشکلات بازار بررسی و بازبینی شود و پس آن مصوبات تصویب شود. بسیاری از فعالین بازار سهام بر این نظرند که تا پس از انتخابات ریاست جمهوری و سرسامان یافتن اقتصاد و نظام کشور وضعیت بورس اینگونه است و حتی مصوبات نمی‌توانند از پس این حجم از فروش و بی اعتمادی برآیند. سازمان بورس و مسوولان بورسی کشور باید نخست، مشکل یابی کنند و پس آن با توجه به وضعیت کشور و امثال این موارد به حل و فصل مشکلات پیش آمده بپردازند. بسیاری از کارشناسان بازار سرمایه بر این نظرند که دیگر نمی‌توان روند معاملات را پیش‌بینی کرد اما؛ به‌طور قطع باید گفت که بورس تا پایان سال ۳۰ الی ۴۰ درصد بازدهی می‌دهد و ممکن در برخی از ماه و روزها روند نزولی عمیقی را تجربه کند. یکی از مواردی باعث تردید در وضعیت بورس می‌شود انتخابات ریاست جمهوری پیش رو و مذاکرات است که هر کدام با توجه به سیاست‌های پیش رو می‌توانند تأثیر بسیار عمده‌ای بر روی بازار بگذارند.

بازبینی وضعیت بازار

در هفته‌ای که گذشت بازار سرمایه شاهد یک روز سبز و چهار روز سرخ بود. در روز ابتدایی هفته، هم‌زمان با برگشت دامنه نوسان به حالت متقارن، شاخص کل پنج هزار واحد رشد کرد اما؛ در روزهای بعد شاهد افت‌های پیاپی بود و در آخرین روز نیز با افت ۱۸ هزار واحدی به کار خود پایان داد. شاخص کل بورس تهران در مجموع ۲۹ هزار واحد افت کرد و از ارتفاع یک میلیون و ۱۸۳ هزار واحد به یک میلیون و ۱۵۴ هزار واحد سقوط کرد. همچنین شاخص کل هم‌وزن با افت پنج درصدی روبرو شد. اما شاخص کل فرابورس در تمام روزها سبزپوش شد و در مجموع ۳۰۴ واحد معادل ۱.۷ درصد رشد کرد.

مالکیت‌ها تغییر کرد

در هفته‌ای که گذشت تغییر مالکیت همچنان به نفع حقوقی بود و هیچ روزی شاهد ورود پول افراد حقیقی نشد. در مجموع خالص فروش حقیقی‌ها حدود هزار و ۶۴۷ میلیارد تومان از خریدشان بیشتر بود. گفتنی است این هفته گروه «استخراج کانه‌های فلزی» با ۲۸ میلیارد تومان و گروه‌های «خدمات فنی و مهندسی» با ۶ میلیارد تومان و «لاستیک و پلاستیک» با یک میلیارد تومان طعم ورود پول را چشیدند. در طرف دیگر گروه‌های «بانک‌ها و موسسات اعتباری» با ۳۶۰ میلیارد تومان و «محصولات شیمیایی» با ۳۰۳ میلیارد تومان به ترتیب بیشترین تغییر مالکیت حقیقی به حقوقی را ثبت کردند.

همچنین بیشترین خروج پول حقیقی به ترتیب متعلق به نمادهای «برکت»، «وپاسار» و «فملی» بود. به‌طوری که مالکیت حقوقی در ترکیب سهامداری گروه دارویی برکت ۱۵۳ میلیارد تومان و بانک پاسارگاد ۱۰۶ میلیارد تومان افزایش یافت. از طرف دیگر بیشترین ورود پول حقیقی به ترتیب متعلق به نمادهای «میدکو»، «فجر» و «کگل» بود. به‌طوری که مالکیت حقیقی در ترکیب سهامداری هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه ۵۱ میلیارد تومان و سهامی فولاد امیرکبیر کاشان ۳۱ میلیارد تومان افزایش یافت.

بیشترین معاملات بازار سهام طی هفته‌ای که گذشت به گروه «فلزات اساسی» تعلق داشت به‌طوری که هزار و ۹۰۴ میلیارد تومان فقط در این بخش جابه‌جا شد، گروه «خودرو و ساخت قطعات» با معاملات هزار و ۸۲۲ میلیارد تومانی دوم شد و «بانک‌ها و موسسات اعتباری» با هزار و ۴۹۹ میلیارد تومان در جایگاه سوم قرار گرفت. در این هفته هیچ گروهی بادل خوش بازار را ترک نکرد و همه گروه‌ها با افت قیمت مواجه شدند. کم بازده‌ترین گروه‌ها به ترتیب «محصولات چوبی» با منفی ۱۹ درصد، «منسوجات» با منفی ۹.۷ درصد و «مخابرات» با منفی ۹.۲ درصد به ثبت رسیدند.

نمادهای «غگیلا» با ۴۱.۶ درصد، نماد «واحیا» با ۱۱.۹ درصد و نماد «فگستر» با ۲۷.۶ درصد بیشترین بازدهی را طی این هفته ثبت کردند. در سمت دیگر، «وبرق» با ۶۹.۱ درصد، «کفرا» با ۴۸.۷ درصد و «کاذر» با ۴۸.۴ درصد بیشترین کاهش قیمت را تجربه کردند.

متوسط ارزش معاملات این هفته به حدود دو هزار و ۶۰۵ میلیارد تومان رسید که نسبت به هفته پیش حدود دو درصد افزایش یافته است. همچنین بیشترین ارزش معاملات هفته با سه هزار و ۱۰۶ میلیارد تومان متعلق به روز یک‌شنبه، ۲۶ اردیبهشت ماه و کمترین ارزش معاملات با دو هزار و ۱۴۲ میلیارد تومان متعلق به چهارشنبه بود.

افزایش کوچ سرمایه گذاری در بازارهای مالی

چراغ سبز رمزارزها برای بورس

تقریباً از میانه‌های مردادماه سال گذشته تا امروز، وضعیت بازار سرمایه خوب نیست و هر روز شاهد روند نزولی و اصلاحی هستیم. البته این روند با سیگنال دهی منفی برخی از مسوولین بیش از گذشته تقویت می‌شود. میزان نقدینگی خارج‌شده از بازار سهام به بالاترین حد ممکن خود رسیده و در برخی از نمادهای کوچک بازار امکان نقد شوندگی وجود دارد و این موضوع بسیاری از سرمایه گذاران بورسی را با چالش مواجه ساخته است.

با بدتر شدن وضعیت تالار شیشه‌ای بخش عمده‌ای از سرمایه گذاران سعی دارند تا سهام خود را به فروش برسانند. «تعادل» چندی پیش در گزارشی با عنوان مقصد نقدینگی حاصل از فروش سهام، مقصد نقدینگی که بازار خارج می‌شود را بررسی کرد که تقریباً ۴۰ درصد افراد سعی داشتند تا وارد بازار ارزهای دیجیتال شوند، تا سودی بیش از گذشته ببرند اما؛ این روزها با مشکلات پیش آمده سرمایه گذاران سعی می‌کنند تا در این بازار بمانند.

یکی از فعالین بازارهای مالی می‌گوید: ما همیشه به دنبال سود بیشتر هستیم و با توجه به سقوط شاخص بورس و عدم سوددهی سهام بورسی به هر طریقی سعی داشتیم سرمایه خود را از بورس خارج و وارد بازارهای موازی کنیم که برخی از سهام ما با عدم نقد شوندگی مواجه بود، همین موضوع باعث شد تا صبر کنیم و پس از آن وارد بازار سرمایه شویم اما؛ سقوط ارزهای دیجیتال و کلاهبرداری برخی از افراد باعث شد که دیگر در بورس بمانیم. بورس با تمامی مشکلات خود یک مزیت اساسی دارد و اینکه کسی نمی‌تواند در آن کلاهبرداری کند و شما باید صلاح خود به معامله بپردازید. این گفتگو نشان دهنده این است که زیان‌بار شدن ارزهای دیجیتال، باعث سود بازار سهام شده و نقدینگی کمتری از این بازار خارج و وارد بازار ارزهای دیجیتال می‌شود. ریسک در تمامی بازارهای مالی وجود دارد و ممکن است حتی بر روی سرمایه خود زیان کنید در نتیجه باید در بازاری با ضریب اطمینان بالاتری سرمایه گذاری کرد. بر اساس آمار در ۱۴ ماه گذشته رشد بازار رمزارزها حدود ۸۰۰ درصد بازدهی داشته است اما در چند ماه اخیر عمده سهم‌های بازار بورس بین ۴۰ تا ۹۰ درصد اصلاح قیمتی داشتند. این در حالی است که ریسک حاصل از سرمایه گذاری در رمزارزها به مراتب بیشتر بازار سرمایه می‌باشد. تفاوت اصلی بین بازار سرمایه و رمزارزها قدرت تحلیل در این دو بازار است. هنوز عوامل بنیادی و تکنیکال در مورد رمزارزها برای تحلیل آن‌ها مطرح نشده و آنچه که به عنوان دلایل اثرگذاری بر روی رمزارزها اعلام‌شده بیشتر بر پایه تجربیات افراد است که مجموع آنها در سختی شبکه و میزان استخراج، محدودیت‌های بانک‌های مرکز جهان و مقابله با آن، بالا رفتن ضریب نفوذ در بین مردم جهان، پلتفرم تجاری هر کدام از کوین‌ها، میزان سرمایه گذاری و حمایت اشخاص حقیقی صاحب‌نام و موسسات حقوقی از عواملی خلاصه می‌شود. درست است بازار ارزهای دیجیتال یا همان رمز ارزها این روند همانند بورس تهران، سرخ‌پوشی را تجربه می‌کند اما؛ به عقیده بسیاری از فعالین این بازار، هنوز هم رمز ارزها بیش از بورس سودده هستند. در این بین برخی از کارشناسان می‌گویند که بازار رمزارزها و بورس قابل مقایسه نیستند و هر فرد باید سبد سرمایه گذاری داشته باشند. یک بازار بر پایه ریال معامله می‌شود و بازار دیگر بر پایه دلار در نتیجه چگونه این دو بازار را با یکدیگر مقایسه می‌کنید؟ سرمایه گذاران معمول بازار و بادانش معمولی نسبتاً قابل قبولی با مقایسه‌های بازارهای مالی به سرمایه گذاری می‌پردازند و گاها طی ۳۰ روز بیش از سه بار محل سرمایه گذاری خود را تغییر می‌دهند. این نوع سرمایه گذاری به هیچ‌عنوان درست نیست، اصلاً این سرمایه گذاری نیست و تنها کوچ سرمایه است. برای نمونه این روزها افت بازار رمزارزها هستیم و بسیاری بازهم دست به فروش زده‌اند تا به سرمایه گذاری در بورس بازگردانند که بازهم این افراد در آینده به مشکل برمی‌خورند و سودی برایشان باقی نمی‌ماند و شاید هم بر روی سرمایه خود زیان کنند.

بورس پر قدرت می‌شود؟

رضا محمدی، کارشناس اقتصادی در گفتگو با «تعادل» در خصوص ریزش رمز ارزها می‌گوید: این روزها علل متعددی در ریزش بازار رمزارزها دخیل است که مهم‌ترین آن، توییت‌های ایلان ماسک در رابطه با حذف درگاه بیت کوین و احتمال فروش دارایی‌های بیت کوین تسلا در روزهای آینده است، که تسلا در پاسخ به یک کاربر این موضوع را نیز تأیید کرده است. همچنین او در توییت دیگری مدعی شد که بیت کوین بسیار متمرکز است، چون توسط تعداد کمی از شرکت‌های ماینینگ کنترل می‌شود. دلیل عمده دیگری که در بازار نیز از آن صحبت می‌شود، ابهام در ذخایر و دارایی‌هایی است که در آن‌ها سرمایه گذاری کرده است. این کارشناس اقتصادی با بررسی علل ریزش این بازار بیان می‌کند: از نقطه‌نظر تکنیکالی، با توجه به اینکه طی یک ماه گذشته بیت کوین به‌عنوان ارز اصلی در بازار، ۳ کف جدید ساخته و سقف‌هایی پایین‌تر از سقف‌های قبلی در قیمت‌ها ثبت کرده است، به‌احتمال زیاد در یک موج نزولی کوتاه مدت هستیم که حمایت‌های استاتیک مهم آن به ترتیب ۴۲ هزار دلار و ۳۸ هزار دلار هستند؛ و باید ببینیم در صورت ریزش چه واکنشی به این حمایت‌ها نشان خواهد داد. توصیه ما به سرمایه گذاران در این بازار توجه به نقاط مهم حمایتی و خرید در این نرخ‌ها و همچنین الزام به رعایت حد ضرر در بازار نزولی است. محمدی در پاسخ به این پرسش که، اگر اقدام به انسداد درگاه پرداخت الکتریکی رمز ارزها صورت گیرد، پول‌های وارد شده به بازار ارز دیجیتال به بازار سرمایه بازمی‌گردند؟ می‌گوید: با توجه به اینکه بازار رمزارزها توانسته اعتماد سرمایه گذاران را جلب کند، بعید می‌دانم در مدت زمان کوتاهی سرمایه‌ها از این بازار خارج شود، اما به هر حال این قوانین ممکن است، ریسک سرمایه گذاری در این بازارها را بالا برده و روند رو به رشد جذب سرمایه در این بازار را کندتر کند. همچنین تا زمانی که اعتماد از بین رفته در بازار سرمایه به مردم بازنگردد، احتمالاً افراد بازارهای دیگر را به این بازار ترجیح خواهند داد. با بررسی‌های صورت گرفته مشخص شده تا به حال حدود ۱۲ میلیون ایرانی به بازار رمز ارزها رفتند که ۶۳ درصد از آنان در ۶ ماه اخیر وارد بازار ارز دیجیتال شدند. علت اصلی، سودهای بزرگی است که این بازار طی ۶ ماه گذشته برای سرمایه گذاران ایجاد کرده، اما متاسفانه اغلب این سرمایه گذاران بدون دانش کافی و آموزش وارد بازار شده‌اند و طی چند هفته اخیر با ریزش بازار دچار ضررهایی نیز شده‌اند.

وی توضیح داد: توصیه ما این است که افراد قبل از سرمایه گذاری در هر رمزارزی، وایت پیپر یا سند توضیحات مربوط به آن رمز ارز و پروژه را کامل بررسی کنند و از خرید رمزارزهایی که طرح، پروژه و بنیادی ندارند، اجتناب کنند. پیشنهاد ما همیشه برای همه افراد در دوره‌های زمانی مختلف، سرمایه گذاری در سبدهای متفاوت است و باید عموم افراد که کمتر متخصص هستند، بخش کوچکی از دارایی‌هایشان را (نهایتا ۱۰ درصد) در بازار رمز ارزها سرمایه گذاری کنند. یکی از ریسک‌های این بازار نوسانات زیاد آن است و افرادی که در ترید حرفه‌ای نباشند، ممکن است متحمل ضررهای زیاد شوند. به همین دلیل پیشنهاد ما برای افرادی که متخصص نیستند استراتژی هولد (نگهداری بلندمدت) رمزارزهاست.

محمدی بیان می کند: یکی دیگر از ریسک‌های مهم بازار رمز ارزها، رگوله نبودن این بازار در اکثر کشورهای دنیاست و ممکن است تصمیمات دولتی، خصوصا دولت‌های قدرتمند در دنیا تاثیرهای چشم گیر و غیر قابل پیش بینی در بازار بگذارد. ریسک انتقال اشتباه دارایی‌ها، استفاده از صرافی‌های غیر مجاز و سرمایه گذاری در رمزارزهای اسکم (تقلبی) نیز خیلی بالاست که سرمایه گذاران در این بازار بایستی خیلی در این موارد دقت کنند. در صورتی که به نقاط مثبت این بازار بها داده شود و قانون گذار بسترهای فعالیت در این صنعت را فراهم کند، می‌تواند فرصت‌های بسیار خوبی برای توسعه خدمات مالی در کشور، اشتغال‌زایی و کسب درآمد ارزی برای افراد ایجاد کند. حوزه‌های مختلفی مانند قراردادهای هوشمند SmartContract، توسعه صرافی‌ها، خدمات مالی مبتنی بر بلاک چین (این امکان را به خریداران و فروشندگان، می‌دهد که به صورت مستقیم با هم در ارتباط باشند و نیاز به یک شخص ثالث به عنوان واسطه از بین برود)، ایجاد ETFهای رمزارزی، فروش آثار هنری در بستر این شبکه و غیره نمونه‌ای از طرح‌های بزرگی هستند، که می‌توانند در آینده نقش‌های مهمی در دنیا ایفا کنند.

بورس

موافقت اصولی و مجوز فعالیت سندباکس بازار سرمایه

امیر هامونی، مدیرعامل فرابورس ایران در نشست «تأمین مالی هوشمند» که به‌عنوان یکی از نشست‌های همایش اقتصاد هوشمند برگزار شد، به موضوع نظارت هوشمند و سامانه‌هایی که بر کج گزینی در بازارها نظارت می‌کنند، پرداخت و گفت: کج‌رفتاری‌هایی در بحث نظارت‌ها به وجود می‌آید و گاه خطاهای معاملاتی رخ می‌دهد که از طریق تکنولوژی‌های مناسب می‌تواند کنترل شود. وی ادامه داد: در حال حاضر بحث فضای مجازی نیز پررنگ شده و مباحث مالی- رفتاری و اقتصاد روایی از فضای مجازی نشأت می‌گیرد. هامونی در ادامه به مطالعات مایکل ایتکن استاد اقتصاد یکی از دانشگاه‌های استرالیا اشاره کرد و افزود: این استاد اقتصاد بحث کیفیت بازار را مطرح کرده و عنوان می‌کند که باید با به‌کارگیری تکنولوژی‌های هوشمند و هوش مصنوعی به ارتقای کیفیت بازار کمک کنیم. مدیرعامل فرابورس ایران در ادامه مصادیق کج‌رفتاری‌ها را مواردی همچون دستکاری قیمت و سوءاستفاده از اطلاعات نهانی دانست هامونی در ادامه با اشاره به کاربردهای فین تک، اظهار کرد: با توجه به حجم بالای تراکنش‌ها، حجم بالای انواع داده‌ها، تنوع بازیگران، ابزارها و بازارها و همچنین پیچیده شدن فرایندها و در نتیجه مطالبه مردم نسبت به سرعت، دقت، شفافیت و در دسترس بودن و در نهایت ظهور تکنولوژی‌های ساختارشکن و تحول صنعت بحث فین تک‌ها بسیار پررنگ‌تر خواهد شد و به کارگیری فین تک‌ها ضرورت می‌یابد. مدیرعامل فرابورس ایران در ادامه این پنل به گزارش موسسه مکنزی در سال ۲۰۲۰ که مربوط به زیرساخت بازار سرمایه بود، اشاره کرد و گفت: در بحث‌های آماری در خصوص اکوسیستم بازار سرمایه، موضوع هوش مصنوعی (AI) رتبه اول را دارد. او همچنین با اشاره به تجربه بورس نزدک و دوپچه بورس در حوزه سرمایه گذاری روی فین تک‌ها در امر نظارت افزود: نزدک ونچرز (Nasdaq Ventures) با دو تامین سرمایه بزرگ برای توسعه فین تک در حوزه‌هایی نظیر تحلیل داده، هوش مصنوعی، یادگیری ماشین، رگ تگ، بلاکچین و دارایی‌های دیجیتال و زیرساخت سرمایه گذاری کرده است. هامونی شرکت‌های سرمایه‌پذیر نزدک ونچرز را در حال حاضر شامل ۱۵ شرکت عنوان کرد که Digital Reasoning به عنوان یکی از شرکت‌های شاخص در زمینه هوش مصنوعی و نظارت بر ارتباطات الکترونیکی به منظور شناسایی ارتباطات مشکوک با استفاده از هوش مصنوعی در حال فعالیت است. به گفته او Caspian نیز دیگر شرکتی است که از این ۱۵ شرکت سرمایه‌پذیر نزدک ونچرز، در زمینه پولشویی به فعالیت مشغول است و از پلتفرمی تحت عنوان AML Investigator در زمینه شیوه‌های جدید برای مقابله با پولشویی بهره می‌برد. مدیرعامل فرابورس موضوع فعالیت شرکت‌های سرمایه‌پذیر دوپچه ونچرز را نیز که تحت نظارت دوپچه بورس است، حوزه‌های مختلفی مانند خدمات مدیریت وثیقه مبتنی بر رایانش ابری، راهکار معاملات الکترونیک با درآمد ثابت، پلتفرم انتشار دیجیتال برای بازارهای جهانی بدهی، بازار اوراق بهادار خصوصی و ... عنوان کرد. او در پایان با اشاره به اینکه به تازگی وزارت امور اقتصادی و دارایی موافقت اصولی و مجوز فعالیت سندباکس بازار سرمایه را اعطا کرده است، گفت: سندباکس محیطی برای ورود و معرفی انواع تکنولوژی‌های جدید از بلاک چین گرفته تا تحلیل داده و ... به بازار سرمایه است که حضور آن در بازار سرمایه مزایایی نظیر پر کردن خلأ قانون، کاهش هزینه رعایت قانون در راه‌اندازی یک بازار یا ابزار جدید معاملاتی، امکان تامین مالی آسان‌تر برای نوآوران و مواردی از این دست را به همراه دارد.

سهامداران فقط به فکر منافع کوتاه‌مدت خود هستند؟

باشگاه خبرنگاران | سعید اسلامی بیدگلی، عضو شورای عالی بورس درباره شایعات پیچیده شده در فضای مجازی مبنی بر آنکه سهامداران فقط به فکر منافع کوتاه‌مدت خود هستند و توجهی به بحث اقتصاد کشور ندارند، اظهار کرد: این اظهارنظری که اخیراً در فضای مجازی توسط بعضی از اشخاص به نقل از بنده منتشر شده، کاملاً اشتباه است، چراکه صحبت‌های بنده به درستی انعکاس نیافته و سبب انتشار شایعاتی شده است. عضو شورای عالی بورس بیان کرد: بنده دو مساله را در جلسه امروز بانک مرکزی مطرح کردم که در گام نخست می‌توان به مساله مالیات ناشی از اختلاف نرخ‌های متفاوت ارزی که مشکلاتی را برای بانک‌ها به دنبال داشته اشاره کرد. از نظر اهالی بازار سرمایه این مالیات اخذشده از بانک‌ها به سبب اختلافی که بین نرخ تسعیر ارز با نرخ نیما وجود دارد ناعادلانه است، اما ناگفته نماند که مطابق جمع‌بندی صورت گرفته از نتیجه این جلسه قرار شد که این موضوع توسط بانک مرکزی و کانون نهادهای سرمایه گذاری (از طریق طرح موضوع در شورای عالی بورس) مورد بررسی قرار گیرد. او افزود: امیدواریم پس از پیگیری، جزییاتش در جلسه شورای عالی بورس بتوانیم به جمع‌بندی برسیم و کلیات آن را به مراجع مربوط انتقال دهیم.

عضو شورای عالی بورس تصریح کرد: دومین نکته‌ای که بنده در جلسه مطرح کردم در خصوص محدودیت‌هایی است که بانک مرکزی برای تامین سرمایه‌ها در جهت تشکیل صندوق سرمایه گذاری از انواع مختلف آن به وجود آورده است. همچنین خواهش کردم که آنها را رفع کنند که طبق صحبت‌های صورت گرفته قرار شده بخشی از این موانع برداشته شود، اما مجددا این موضوع را از طریق کانون نهادهای سرمایه گذاری پیگیری خواهم کرد. اسلامی بیدگلی در پایان تصریح کرد: یکی از سوالاتی که در این جلسه طرح شد در خصوص بحث واریز مبلغ ۲۰۰ میلیون دلار بود که رییس بانک مرکزی گفت «مبلغ ۵۰ میلیون دلار در هفته‌ای که گذشت واریز شد و مابقی را هم پیگیر هستیم تا واریز شود».

در شهر

کاهش ۹ درصدی حوادث در ساختمان‌های استاندارد

سخنگوی سازمان آتش نشانی تهران گفت: در سال‌های اخیر در ساختمان‌هایی که تاییدیه ایمنی گرفتند آمار آتش سوزی‌ها و حوادث با یک کاهش فاحش به زیر ۹ درصد رسیده است. به گزارش ایسنا، جلال ملکی، سخنگوی سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی تهران با بیان اینکه مسائل ایمنی درباره ساختمان‌ها به ساختمان‌های در حال ساخت (جدید) و ساختمان‌های موجود تقسیم می‌شوند، گفت: ساختمان‌های موجود ساختمان‌هایی هستند که چندین سال پیش ساخته شدند و در آن زمان دستورالعمل مناسبی درباره ایمنی آنها وجود نداشته اما ساختمان‌های جدید در سال‌های اخیر ساخته شدند و دستورالعمل‌های ایمنی نیز درباره آنها اجرا شده است. او با بیان اینکه حدود ۱۰ تا ۱۲ سال است که ضوابط ایمنی درباره ساختمان‌ها در حال اجرا است، افزود: ساختمان‌های ۶ طبقه به بالا با کاربری مسکونی و یک طبقه به بالا با کاربری غیرمسکونی باید تاییدیه آتش نشانی اخذ کنند. حتی ساختمان‌های مسکونی زیر ۶ طبقه نیز در صورتی که بیش از ۲۰ واحد در آن وجود داشته باشد در مرحله اول اخذ جواز، باید تاییدیه آتش نشانی دریافت کنند. ملکی با بیان اینکه یکی از آیتم‌های دریافت پایان کار شهرداری، اخذ تاییدیه ایمنی آتش نشانی است، توضیح داد: در حین ساخت ساختمان، آتش نشانی دو تا سه بار از روند ساخت بازدید می‌کنند و در انتها نیز هنگام دریافت پایان کار شهرداری، با تعامل خوبی که با شهرداری اتفاق افتاده ابتدا باید تاییدیه ایمنی آتش نشانی دریافت کنند تا بعد از آن پایان کار شهرداری صادر شود. به گفته ملکی از آنجا که تایید ایمنی ساختمان با جان مردم در ارتباط است، آتش نشانی در این مساله هیچ ملاحظه‌ای ندارد و تمام قوانین و دستورالعمل‌ها به صورت جدی و دقیق اجرا و در نظر گرفته می‌شود. سخنگوی سازمان آتش نشانی تهران افزود: در سال‌های اخیر در ساختمان‌هایی که تاییدیه ایمنی گرفتند آمار آتش سوزی‌ها و حوادث با یک کاهش فاحش به زیر ۹ درصد رسیده است. در این ساختمان‌ها به هنگام حادثه آلارم و سیستم اعلام حریق به صدا در می‌آید و قبل از گسترده شدن حادثه ساکنان از آن خارج می‌شوند و مسائل و تجهیزات مختلف ایمنی در آن به صورت خودکار فعال می‌شوند و همین مساله سبب شده که در ساختمان‌های دارای تاییدیه آتش نشانی، آتش سوزی منجر به فوت نداشته باشیم و این نشان از کارایی بالای این تجهیزات و سخت گیری‌ها دارد.

خطر ورشکستگی باشگاه‌های ورزشی پایتخت

کاوه صدقی، مدیرعامل سازمان ورزش شهرداری تهران با اشاره به زنگ خطر ورشکستگی باشگاه‌های ورزشی پایتخت گفت: مجموعه‌های ورزشی پایتخت برای بازگشایی مجدد همزمان با کاهش موج شیوع ویروس کرونا آماده می‌شوند. به گزارش مهر، رییس انجمن باشگاه داران تهران و امیر محسنی مدیرعامل سازمان ورزش شهرداری تهران، در دیدار با یکدیگر وضعیت باشگاه‌های ورزشی پایتخت را مورد بررسی قرار دادند. در این دیدار ابتدا گزارشی از عملکرد انجمن باشگاه داران در ماه‌های اخیر ارایه و در ادامه به کارزار «درخواست ممانعت از ورشکستگی باشگاه‌های ورزشی و بیکاری مربیان و پرسنل باشگاه ها» اشاره شد. مدیرعامل سازمان ورزش شهرداری تهران در این نشست تصریح کرد: با توجه به اینکه سازمان ورزش یکی از بزرگ‌ترین کارفرمایان ورزشی ایران است، مجدانه موضوع را پیگیری خواهد کرد. وی از سرمایه گذاران ورزش شهر تهران دعوت کرد تا در قالب سرمایه گذاری برای همکاری با سازمان ورزش پیش قدم شوند. مدیرعامل سازمان ورزش شهرداری تهران با اشاره به زنگ خطر ورشکستگی باشگاه‌های ورزشی پایتخت گفت: مجموعه‌های ورزشی پایتخت برای بازگشایی مجدد همزمان با کاهش موج شیوع ویروس کرونا آماده می‌شود و به زودی این موضوع محقق خواهد شد. وی در این باره برای حل این موضوع قول مساعد داد که با توجه به فشارهای مادی و معنوی که باشگاه‌ها در دوران کرونا متحمل شده‌اند، تمام تلاش خود را برای عدم کاهش سرانه ورزشی شهر تهران به واسطه این قانون انجام خواهد داد.

پارکینگ غیرمجاز در شمال تهران تخلیه شد

سید حمید موسوی، شهردار منطقه یک گفت: پارکینگ غیرمجاز خودروهای توقیفی و تصادفی، به درخواست اهالی محله دارآباد تخلیه و به پهنه فضای سبز برگردانده شد. به گزارش مهر، موسوی اظهار کرد: این پارکینگ بیش از ۱۰ سال محل پارک خودروهای توقیفی و تصادفی با مالکیت خصوصی و در پهنه فضای سبز دارآباد بود که به دلیل آلودگی هوا، آلودگی صوتی و ایجاد منظر نازیبای شهری باعث سلب آرامش اهالی این محله شده بود. وی گفت: با پیگیری‌های قانونی و انجام اقدامات لازم توسط مدیریت شهری این منطقه و ادارات ذی‌ربط، بهره‌بردار و مالک نسبت به تخلیه کامل این پارکینگ اقدام کردند. موسوی افزود: بیش از یک هزار و ۵۰۰ خودرو در این زمین که مساحتی در حدود ۶ هزار متر مربع داشت متوقف بود که با تخلیه آن، مالک ملزم به اجرای طرحی متناسب با کاربری فضای سبز در آن شد. شهردار منطقه یک تاکید کرد: طرح‌های محلی با هدف ارتقای رضایتمندی شهروندان و جلب مشارکت آنها در تصمیم گیری و اجرای پروژه‌های شهری اجرا می‌شود.

هشدار درباره «بیماری سرزمینی» و تمرکز جمعیت در ۲۰ شهر

عامل پنهان رشد قیمت زمین در کلان‌شهرها

گروه راه و شهرسازی |

تمرکز جمعیت در یک یا چند نقطه از کشور یا به عبارتی قطبی شدن جمعیت در کشور یکی از معضلاتی است که پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی متعددی در پی داشته و دارد. این مساله اما از منظر شهرسازی و تامین مسکن نیز قابل توجه است. بر اساس داده‌های آماری، از حدود ۵۰ سال پیش تاکنون، افزایش جمعیت در کشور از سویی همراه با رشد شهرنشینی در برابر افت روستانشینی و از سوی دیگر همراه با تمرکز جمعیت در مراکز استان‌ها بوده است، مساله‌ای که منجر به افزایش تقاضای مسکن و در نتیجه کمیابی زمین و واحدهای مسکونی در کلان‌شهرها و در پی آن افزایش قیمت زمین و ساختمان شده است. در این میان، اگرچه دولت‌ها نسبت به پدیده قطبی شدن جمعیت بی‌تفاوت نبوده‌اند، اما تاکنون نتوانسته‌اند از این روند فزاینده جلوگیری کنند. آنگونه که تسنیم گزارش کرده است، در دهه ۵۰ شمسی سند آمایش سرزمین با همکاری شرکت فرانسوی ستیران پا به عرصه برنامه‌ریزی و توسعه کشور گذاشت. آن زمان ابعاد این مفهوم و کارکردهای آن آنچنان که باید مورد توجه قرار نگرفت و متاسفانه پس از گذشت چندین سال برخی پیش‌بینی‌های ستیران به وقوع پیوست. این امر سبب شد تا مسوولان کشور به لزوم تدوین و اجرای سند آمایش فارغ از جریانات حزبی و گروهی نگاه افکنند و خوشبختانه آن زمان تدوین سند جامع مطابق با نیازهای حال و آینده کشور کلید خورد و در سال گذشته سند ابلاغ شد.

مختصاتی سه جانبه بین انسان، فضا و فعالیت

به گفته شهرام عدالتی مسوول دبیرخانه مطالعات تدوین سند آمایش استان تهران و معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران، آمایش به معنی برقراری رابطه منطقی و منظم بین سه رکن اصلی انسان، فضا و فعالیت است. البته نه به این معنا که این ارکان به‌طور مساوی در همه پهنه سرزمینی توزیع شود بلکه بدین معنا که توزیع متناسب و متوازن در همه سرزمین صورت گیرد و از تمرکز و قطبی شدن جمعیت و فعالیت‌ها در یک نقطه جلوگیری شود. واقعیت این است که تاریخ جغرافیایی این سرزمین به‌خصوص پس از دهه ۴۰ شمسی شاهد افزایش بی‌رویه جمعیت در مناطقی همچون تهران و کلان‌شهرهای تبریز، اهواز و ... شده که تشدید این تمرکز جمعیتی در یک نقطه زنگ خطر نقصان در نقطه‌ای دیگر از سرزمین را به صدا در آورده است.

خطر تمرکز جمعیت در چند شهر

عدالتی افزود: امروز اگر به نقشه ایران نگاهی بیندازیم شاهد تراکم جمعیت در یک سوم سرزمین (فضا) خواهیم بود در صورتی که حدود دو سوم جمعیت از نظر جغرافیایی تُنک و بسیار کم تراکم است و با ادامه این روند به سمتی پیش می‌رویم که در آینده جمعیت ایران تنها در ۱۰ تا ۲۰ شهر کشور سکنی گزینند و این امر برای آینده کشور خطرناک است. به گفته او، تمرکز جمعیت در چند شهر از این جهت خطرناک است که در ادبیات علوم سیاسی قلمرو و جغرافیا یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های بهره‌مندی از مواهب توسعه است و آنچه اکنون در تهران به عنوان پایتخت کشور و مرکز استان در آن شاهد افزایش هر ساله بین ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار نفری جمعیت هستیم و بیش از ۲۰ درصد جمعیت در پهنه ۸ دهم درصدی از سرزمین در استان تهران زندگی می‌کنند، یک بیماری سرزمینی است. که هرقدر عمق یابد خطرات و تبعات آن بیشتر و دامنه دارتر می‌شود. در تدوین سند آمایش سرزمینی به دنبال درمان این بیماری و برقراری توازن بین داشته‌های کشور ایران در پهنه جغرافیایی حدود یک میلیون و ۶۴۸ کیلومتر مربعی بودیم. عدالتی درباره پیشینه تاریخی این سند در کشور افزود: در نیم قرن عمر این مفهوم در کشور در دهه ۵۰ شمسی سند آمایش کشور معروف به ستیران شکل گرفت و پس از انقلاب نیز تلاش‌هایی برای تدوین کامل سند صورت گرفت که در نهایت مهم‌ترین اقدام با ابلاغ سند آمایش سرزمینی در اسفند ماه ۹۹ در دولت دوازدهم رقم خورد.

در تکاپوی زیرساخت‌های قانونی

مسوول دبیرخانه مطالعات تدوین سند آمایش استان تهران در خصوص الزامات قانونی برای اجرای این سند گفت: یکی از بزرگ‌ترین و اصلی‌ترین نگرانی‌های ما الزامات قانونی برای تحقق کامل این سند است و من به عنوان یک کارشناس اعتقاد دارم سند آمایش باید در مجلس شورای اسلامی به تصویب برسد تا هیچ فرد حقیقی و حقوقی و هیچ دولتی نتواند با نگاه سلیقه‌ای آن را از مسیر ترسیم شده منحرف کند.

سند آمایش دولتی نیست؛ ملی است. سندی نیست که از نگاه دولت به توسعه نگاه کند بلکه با نگاهی فرادولتی تدوین شده و باید همه ارکان موثر در حاکمیت و غیر حاکمیت بدان به عنوان یک نقشه راه و میثاق ملی نگاه کنند و گرنه به مرور زمان با تصمیمات متغایر و اتفاقات متناقض عملا ماهیت سند آمایش دستخوش تغییرات بنیادین می‌شود که بر روح حاکم بر این سند در تضاد است.

سد دولت پیش روی متجاوزان سند آمایش

معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران درباره مانع پیش روی متجاوزان به سند آمایش گفت: بخش‌های دولتی در پروژه‌های مختلف همچون احداث سد، جاده، فرودگاه و... باید از رهیافت‌های سند آمایش تبعیت و از منظر دولت هر طرحی چه در قالب شورای عالی اقتصاد یا حمایت صندوق ملی توسعه یا اعتبارات استانی باید از صافی سند آمایش عبور کنند. در بخش غیر دولتی نیز فعالان اقتصادی با پروسه صدور مجوز به دولت وصل می‌شوند و در این صدور مجوز باید با سند آمایش مطابق باشند و باید منافذ دور زدن سند آمایش با تیزبینی همکاران در شورای برنامه‌ریزی و توسعه بسته شود. البته اگر دستگاه اجرایی از سند عدول کرد این بخش در پیوست حقوقی سند باید دیده شود تا با دستگاه خاطی برخورد جدی صورت گیرد.

نبود مدیریت یکپارچه در تهران

عدالتی درباره رهیافت‌های سند آمایش کلان‌شهر تهران افزود: جدی‌ترین مساله درباره تهران عدم وجود مدیریت یکپارچه در این شهر است، تهران اکنون پایتخت و مرکز استان است و همه تحولات ملی و منطقه‌ای در این شهر رخ می‌دهد. باید مدیریتی یکپارچه همه نقش‌های بین‌المللی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و... تهران را با هم ببیند و سپس از کنار آن به پیرامون تهران بیاید. این موضوع یکی از رهیافت‌های اصلی سند آمایش در تهران است. همچنین در تهران به دنبال ایجاد شهرستان جدید و افزایش جمعیت نیستیم. اکنون ۴۶ شهر داریم و نگاه افزایشی به تعداد شهرستان‌های تهران به ایران صدمه می‌زند، جای خوشحالی ندارد که از دل تهران شهرها و شهرستان‌ها جدید متولد شوند و لازم به ذکر است که به این موضوع نیز در سند آمایش پرداخته شده و راهکار برون رفت ارایه شده است. وی ادامه داد: در تهران اصلا به دنبال رشد کمی نیستیم و معتقدیم برخی مسائل تهران باید برون سپاری و بسیاری از فعالیت‌ها از این شهر خارج شود و اینکه چگونه خارج شود نیز روش دارد و در سند آمایش بدان پرداخته شده است. معتقدیم تهران نیاز به پالایش فعالیت دارد تا به مرکزی فراتخصصی برای مبادلات تجاری تبدیل شود؛ شهری نمایشگاهی و ویترین تجاری که محصولی همچون فولاد و سیمان در آن تولید نمی‌شود بلکه خدمات برتر در حوزه فولاد و سیمان را ارایه می‌دهد. طبق سند آمایش تهران حداقل در مقطع پنجسال نخست نمی‌توانیم از منظر اقتصادی بارگذاری فعالیت جدید در استان داشته باشیم و به دنبال رشد فضاهای اقتصادی نیستیم بلکه به دنبال ساماندهی و بهسازی فعالیت‌ها و شناسنامه‌دار شدن فضاهای بی‌هویت هستیم تا تهران شهری برای زندگی در سایه امنیت و آسایش باشد.

تولد غیرقانونی یک شهر

معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران در خصوص برخی خبرها در مورد تولد شهر خوارزمی در شرق تهران نیز گفت: این امر مغایر با اهداف سند آمایش است و حاکمیت به دنبال ارایه اراضی معوض به این افراد است نه تولد شهری دیگر. هنوز این بحث به شورای برنامه‌ریزی و توسعه تهران وارد نشده که اگر وارد شود طبق سند آمایش جلویش گرفته می‌شود و در حد بحث‌های رسانه‌ای است.

عضو هیات رییسه شورای شهر تهران اعلام کرد

برخورد با سد معبر فقط با حضور نیروی انتظامی

عضو هیات رییسه شورای شهر تهران گفت: ما می‌دانیم که کاشی به کاشی قیمت‌ها فرق می‌کند و به همین دلیل پیشنهاد دادیم که در طی روز جمع‌آوری نداشته باشیم و در شبانه روز برای حضور آنها ساعت تعیین کنیم اما با شیوع کرونا به محدودیت تردد در شهر برخوردیم. زهرا نژادبهرام عضو هیات رییسه شورای شهر تهران در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا درباره دستگیری سه مامور متجاوز به حقوق شهروند دستفروش در شهرری گفت: در سه سال و نیم گذشته موارد اینچنینی نداشتیم چرا که رویکرد مدیریت شهری به ویژه پس از شیوع کرونا با دستفروشان بسیار متفاوت بوده است.

رویکرد مدیریت شهری حمایت از دستفروشان بوده است

او ادامه داد: همدلی با دستفروشان یک دستور کار در این دوره مدیریت شهری است و سعی کردیم برای این منظور فضایی را ایجاد کنیم تا در این فضاها هم پروتکل‌ها رعایت شود و هم دستفروش‌ها فعالیت داشته باشند. نژادبهرام افزود: در سال گذشته در حدود ۹ میلیارد تومان برای دستفروشان کمک هزینه تامین و توزیع کردیم و رویکرد مدیریت شهری برخورد اینچنینی با دستفروشان نیست و به‌شدت با آن مقابله می‌کند. او با اشاره به اقدامات منطقه در این ماجرا گفت: شهردار منطقه ضمن اینکه از دستفروشان دلجویی کرده بود، مامورانی که درگیر شده بودند را در اختیار کارگزینی قرار داد و از منطقه خلع‌شان کرده بود. تحقیقات بیشتری نیز انجام شده است تا اگر کسان دیگری نیز درگیر مساله هستند از نظر اداری در اختیار کارگزینی قرار گیرند و مراحل اداری مربوط به تخلفی که مرتکب شدند برای آنها طی شود.

ورود مستقیم به سد معبر ممنوع و با حضور نیروی انتظامی امکان پذیر است

عضو هیات رییسه شورای شهر تهران افزود: شهردار منطقه دستورالعملی دادند که به هیچ‌وجه کسی حق ندارد در ارتباط با سد معبر مستقیم ورود کند و اگر قرار است اقدامی صورت گیرد حتما با حضور نیروی انتظامی باشد. نژادبهرام ضمن عذرخواهی از شهروندان و تمام کسانی که به نوعی در این مساله درگیر شدند ادامه داد: شهروندان یقین بدانند که مدیریت شهری پیگیر این مساله خواهد بود و اصلا رویکرد اینچنینی نخواهد داشت و بالایحه ساماندهی مشاغل سیار و بی‌کانون به‌شدت به دنبال ساماندهی این مساله هستیم.

پیشنهاد ایجاد صنف دستفروشان به اتاق اصناف

او در ادامه درباره تعداد دستفروشان شهر تهران گفت: در حدود ۵ هزار نفر در سامانه «سامان بازار» ثبت نام کردند که هم بتوانیم فضایی را در اختیارشان قرار دهیم تا از کسب درآمد دور نمانند و هم نظم خیابان حفظ شود. به اتاق اصناف نیز پیشنهاد ایجاد صنف دستفروشان را داده‌ایم. نژادبهرام با بیان اینکه رویکرد مدیریت شهری در زمینه دستفروشان حمایتی بوده است، در پاسخ به این سوال که رویکردی بودن یک حمایت با عملی بودن آن متفاوت است، گفت: در گذشته اینگونه بوده اما الان اصلا اینگونه نیست. مدیریت شهری صراحتا این کار را کرده است و می‌دانند که شورا به‌شدت به این مساله حساس است. مصوبه‌های متعددی در شورا داشتیم و با کمک مدیریت شهری آن را به اجرا رساندیم. ما دغدغه دستفروشان را داریم و با مدیریتی روبرو هستید که اکنون دغدغه آنها را دارد در حالی که در گذشته در تقابل با آنها بوده است. عضو هیات رییسه شورای شهر تهران گفت که شهرداری فضاهایی را برای دستفروشان ایجاد کرده است. او در واکنش به اینکه در یک سال و نیم گذشته تعداد دستفروشان بیشتر شده است، اما رویکرد حمایتی شهرداری به تناسب شرایطی که برای مردم به وجود آمده پیش نرفته است و از طرفی تقاضای پول از دستفروشان برای اسکان در محل دستفروشی می‌کنند، گفت: من هم شنیده‌ام که درخواست پول از نیروهای سد معبر می‌شود اما هیچ دستفروشی چنین حرفی به من نزده است. او در واکنش به اینکه حتی در مکان‌هایی که شهرداری تعیین کرده است نیز مافیایی در دریافت پول از شهروندان به وجود آمده و دستفروشان از این مساله ناراضی هستند، گفت: حرف شما درست است و امکان به وجود آمدن آن وجود دارد. هرجایی که نظارت نباشد و شفافیت وجود نداشته باشد حتما ممکن است چنین مساله‌ای پیش آید و برای همین است که سایتی را طراحی کردیم چرا که مکان را مشخص می‌کند و مشخصات را ارایه می‌دهد. نژادبهرام ادامه داد: متاسفانه برعکس این مساله نیز وجود دارد و به رغم تبلیغات و درخواست‌ها اما دستفروشان نسبت به ثبت نام در سامانه اقدام نمی‌کنند. وقتی دستفروش ثبت نام کند دارای مشخصات می‌شود و امکان بروز تخلف از بین می‌رود. برخی می‌گویند تحت پوشش شبکه دستفروشی برای مثال هستیم و نمی‌خواهند اسم بدهند و وقتی به هر دلیلی ثبت نام نمی‌کنند این روزنه را ایجاد می‌کند که چنین اتفاقات احتمالی به وقوع بپیوندد.

درخواست از دستفروشان برای ثبت نام در سامانه «سامان بازار» / کاشی به کاشی قیمت‌ها در خیابان فرق می‌کند

او از دستفروشان درخواست کرد که در سامانه «سامان بازار» ثبت نام کنند تا جلوی این قبیل مسائل گرفته شود و گفت: تاکنون ۵ هزار نفر در سامانه سامان بازار ثبت نام کرده‌اند و حداقل دو برابر این رقم دستفروش داریم. هرچند آمار صحیحی از این ارقام وجود ندارد. برخی دستفروشان تمایلی برای ثبت نام ندارند و برخی نمی‌خواهند اسم خود را بدهند و طبیعی است که عدم شفافیت در چنین شرایطی وجود دارد. این یک رابطه تعاملی است و از همه دستفروشان می‌خواهم به سایت بروند و ثبت نام کنند تا شاهد ساماندهی و به نظم رسیدن فعالیت دستفروشان باشیم. نژادبهرام با بیان اینکه خیابان جای دستفروشی نیست، افزود: به شرکت ساماندهی مشاغل پیشنهاد داده‌ایم که تعیین ساعت برای حضور دستفروشان را بررسی کند. ما می‌دانیم که کاشی به کاشی قیمت‌ها فرق می‌کند و به همین دلیل پیشنهاد دادیم که در طی روز جمع‌آوری نداشته باشیم و در شبانه روز برای حضور آنها ساعت تعیین کنیم اما با شیوع کرونا به محدودیت تردد در شهر برخوردیم. عضو هیات رییسه شورای شهر تهران افزود: در مصوبه شهر بیدار این مساله را دیده بودیم و در ۵ محله‌ای که قرار بود این طرح انجام شود برای دستفروشان نیز مکان‌هایی را منظور کرده بودیم. اما موانع را در نظر بگیرید که با وجود آنها نمی‌توان تمام طرح‌ها را اجرایی کرد.

ایرانشهر

افزایش کرایه سواری‌های بین‌شهری از امروز

در پی افزایش قیمت ۳۰ درصدی بلیت حمل‌ونقل عمومی جاده‌ای، نرخ بلیت سواری‌های کرایه پلاک عمومی بین‌شهری در مسیرهای منتهی به تهران (به صورت رفت و برگشت) اعلام شد. چند روز پیش دستورالعمل تعیین نرخ بلیت حمل‌ونقل عمومی مسافر جاده‌ای در نشست شورای عالی هماهنگی ترابری کشور تصویب شد تا بر این اساس نرخ کرایه‌های بین شهری افزایش یابد و احمدرضا عامری، رییس اتحادیه شرکت‌های مسافربر نیز در گفت‌وگو با ایسنا در این باره از افزایش ۳۰ درصدی نرخ بلیت اتوبوس‌های بین‌شهری از اول خرداد ماه خبر داد و اظهار کرد: بر اساس مصوبه اخیر شورای عالی ترابری می‌توانستیم تا سقف تورم سالانه اعلام شده از سوی بانک مرکزی در بخش حمل و نقل قیمت بلیت اتوبوس را افزایش دهیم که ۸۷ درصد بود اما مسلما مردم کشش این حجم از افزایش را نداشتند و بنابراین قیمت بلیت اتوبوس را با توافق صورت گرفته تنها ۳۰ درصد افزایش دادیم چرا که در این افزایش قیمت کشش بازار و توان مردم را در نظر گرفتیم. رحمت حاج محمدعلی، رییس اتحادیه سواری کرایه نیز از افزایش نرخ کرایه سواری‌های پلاک عمومی بین‌شهری به همین میزان خبر داد و گفت: اگر مساله معیشت مردم و توان اقتصادی‌شان مطرح نبود می‌توانستیم قیمت بلیت را بر اساس دستورالعمل ابلاغ شده تا سقف تورم ابلاغ شده یعنی ۸۷ درصد افزایش دهیم اما ما به این نتیجه رسیدیم که تنها ۳۰ درصد افزایش را اعمال کند. وی افزود: این مصوبه به همه پایانه‌های مسافری تهران و دیگر استان‌ها اعلام کردیم و از اول خرداد ماه نرخ‌های افزایش یافته اعمال خواهد شد. البته استان‌های دیگر بر اساس شرایط خودشان تصمیم می‌گیرند. رییس اتحادیه سواری کرایه اظهار کرد: البته در طول سال جاری می‌توانیم تا سقف تعیین شده نرخ کرایه را افزایش دهیم اما فعلا کشش آن وجود ندارد و ممکن است در ادامه و نیمه دوم امسال دوباره قیمت‌ها افزایش پیدا کند.

انتظار معجزه در بازار مسکن نداریم

عباس زینعلی، کارشناس بازار مسکن گفت: فعالان اقتصادی منتظر برنامه‌های رییس جمهور آینده هستند تا بر اساس آن در بخش‌های سودآور سرمایه‌گذاری کنند؛ رییس جمهور بعدی تا بخواهد برنامه‌های خود را اجرایی کند زمان می‌برد و دست کم تا شش ماه آینده انتظار معجزه در خصوص کاهش یا افزایش قیمت مسکن نداریم. زینعلی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: تجربه ادواری نشان می‌دهد بازار مسکن در یک بازه زمانی، بدون توجه به رشد قیمت خانه، رونق می‌گیرد و نقدینگی به سمت خرید خانه یا ساخت‌وساز می‌رود. در نتیجه معاملات افزایش می‌یابد تا زمانی که فعالان اقتصادی متوجه شوند ظرفیتی برای رشد وجود ندارد. وی افزود: بخش عمده‌ای از معاملات مسکن در کشور ما از نوع سوداگری است. فعالان این بازار تعدادی واحد می‌سازند یا خریداری می‌کنند، بعد نگه می‌دارند و با افزایش قیمت به تدریج وارد بازار می‌کنند. با توجه به اینکه هم‌اکنون تقاضای موثری که از توان مالی برخوردار باشد وجود ندارد و ابزارهای دولت مثل تسهیلات بانکی به پای قیمتها در بازار مسکن نمی‌رسد، بازار وارد رکود شده و سرمایه‌های بالقوه‌ای که قابلیت ورود به این بخش را دارد سرگردان است. زینعلی تصریح کرد: کسانی هم که نقدینگی فعال دارند معمولا با سودآوری هر بازار به آن سمت می‌روند که در حال حاضر چنین شرایطی در بازار مسکن وجود ندارد. علت رکود فعلی بازار مسکن، نزدیک شدن خط افقی به نقطه اوجی است که پس از هر رونق ادواری شکل می‌گیرد. عواملی مثل انتخابات ریاست‌جمهوری و مذاکرات هسته‌ای هم به رکود فعلی دامن زده است. وی با بیان اینکه هزینه‌های تحمیلی به دولت در بخش یارانه‌ها بسیار زیاد است افزود: در دوران اپیدمی کرونا دولت فقط می‌تواند به رتق و فتق زندگی جاری مردم بپردازد و به همین لحاظ توانی برای نقش آفرینی در بازار مسکن یا شارژ مالی متقاضیان ندارد. در نتیجه نبض بازار در دست کسانی است که با سرمایه‌های خود نوسانات را رقم می‌زنند. همانطور که گفتم این افراد هم دست نگه داشته‌اند تا ببینند بعد از انتخابات چه پیش می‌آید. این کارشناس درباره آینده بازار مسکن در سال ۱۴۰۰ گفت: تا شش ماه آینده که هیچ اقدامی نمی‌توان در بخش مسکن انجام داد. رییس جمهور نمی‌تواند معجزه کند. تا بخواهد مستقر شود و برنامه‌های خود را در این حوزه اجرایی کند زمان می‌برد. بعد از آن هم بستگی به این دارد که تا چه اندازه کاربلد باشد و البته برنامه‌هایش از طرف نهادها و قوا مثل مجلس، مجمع تشخیص مصلحت نظام و دیگر بخش‌ها حمایت شود. به گفته زینعلی، اگر یک اجماع کلی روی یک نفر ایجاد شود، به ریاست جمهوری برسد و همه برنامه‌های او را حمایت کنند، در چهار سال اول می‌تواند وضعیت بازار مسکن را سر و سامان بدهد. کسی که انتخاب می‌شود باید بتواند حجم عظیم نقدینگی را کنترل کند تا با هجوم به بازارها، آن بخش‌ها را دچار التهاب نکند. در غیر این صورت همین وضعیت که دهه‌ها دچارش بوده‌ایم ادامه می‌یابد. وی با بیان اینکه در کوتاه‌مدت هیچ پناهگاهی برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد گفت: در شرایط کنونی که بخش‌های مولد دچار مشکل شده‌اند تنها بخشی که می‌ماند حوزه ارز یا ارزهای دیجیتال که دولت هم آن را پذیرفته است. با این عادتی هم که صاحبان نقدینگی به ریسک‌های بالا دارند به این سادگی خود را درگیر بازارهای مسکن، خودرو، دیگر کالاها و حتی طلا نمی‌کنند. بنابراین انتظار داریم که شاهد ثبات نسبی قیمت در بخش‌های مذکور باشیم.

رویداد

افزایش ۵ درصدی سهم اقتصاد دیجیتال از GDP

سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی (GDP) از ۲.۶ درصد در سال ۹۲ به ۶.۸۷ درصد در سال ۹۹ رسیده است که پیش‌بینی می‌شود این سهم تا پایان امسال به ۷.۴۵ درصد برسد.

به گزارش ایرنا، با افزایش ضریب نفوذ اینترنت در کشور و مهیا بودن زیرساخت‌های استفاده از تکنولوژی در هشت سال گذشته سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی حدود ۵ درصد افزایش پیدا کرده است. این در شرایطی است که اغلب صنایع وضعیت مناسبی نداشته‌اند و شاید بتوان گفت حوزه فناوری تنها حوزه‌ای است که توانسته سهم خوبی از اقتصاد را به خود اختصاص دهد.

شرکت‌های فعال در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات، به ارزشمندترین شرکت‌های جهان تبدیل شده‌اند. اپل، گوگل و آمازون، برخی از برندهایی هستند که با عبور از ارزش گذاری یک‌هزار میلیارد دلاری، به باشگاه «یونیکورن‌ها» پیوستند. از عمر بسیاری از این شرکت‌ها، حدود دو دهه می‌گذرد و توسعه چشمگیر آنها در کمتر از یک دهه گذشته اتفاق افتاده است.

دسترسی، کاربرپسندی، جذابیت و سرگرمی، رفاه و آسودگی یا هر ویژگی که سبب چنین رشدی شده است، نشان می‌دهد که زیرساخت‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی مهمی در ساخت و پرداخت چنین بازار بزرگی در سراسر جهان موثر بوده است.

گرچه از عمر اقتصاد دیجیتال چندان نمی‌گذرد، اما پیش‌بینی می‌شود که در ۵ سال آینده، سهمی معادل ۳۰ درصد از اقتصاد جهان را به خود اختصاص دهد. سهم اقتصاد دیجیتال در GDP ایران از ۲.۶ درصد در سال ۹۲ به ۶.۸۷ درصد در سال ۹۹ افزایش یافته است.

با آنکه متوسط رشد در این بخش از متوسط رشد در سایر بخش‌های اقتصاد ایران بیشتر بوده، اما هنوز فاصله زیادی تا میانگین ارزش آن در اقتصاد جهان دارد. پیش بینی کارشناسان این است که سهم اقتصاد دیجیتال از GDP تا پایان امسال به ۷.۴۵ درصد برسد.

با وجود تمام مشکلاتی که به واسطه تحریم‌ها برای اقتصاد کشور پیش آمد، اما بالا رفتن سهم اقتصاد دیجیتال به دلایلی از جمله ظرفیت‌های حوزه ICT در ارتقای بهره‌وری، توسعه شفافیت، ارتقای خدمات الکترونیکی دولتی و غیردولتی، رشد قابل توجه تجارت الکترونیکی و صنعت ICT در حال افزایش است.

براساس داده‌های مرکز آمار، رشد اقتصادی کشور در سال ۹۷ به دلیل تحریم و مشکلات اقتصادی، رقم منفی ۴.۸ درصد را نشان می‌داد؛ اما بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات در همین سال رشدی معادل ۱.۷ درصد داشته است.

این میزان رشد در حالی رخ داده است که در سال ۹۷، رشد صنعت منفی ۹.۲ درصد و رشد بخش کشاورزی منفی ۱.۵ درصد بوده و نشانه ظرفیت‌های این حوزه برای سرمایه‌گذاری و توجه بیشتر به فعالان کسب و کارهای حوزه ICT است. سهم واقعی اقتصاد دیجیتال معمولاً به‌مراتب بیشتر از چیزی است که محاسبه و اعلام می‌شود.

به‌طوری که سهم بخش ICT (هسته اقتصاد دیجیتال) و سهم کل اقتصاد دیجیتال از اقتصاد جهانی از نگاه آنکتاد در سال ۲۰۱۹ به ترتیب ۴.۵ درصد و ۱۵.۵ درصد برآورد شده است. سهم ۶.۸۷ درصدی کل اقتصاد دیجیتال از اقتصاد ملی در کشورمان نشان می‌دهد که تقریبا هسته اقتصاد دیجیتال (بخش ICT) به نقطه بلوغ خود نزدیک شده است، اما سهم کل اقتصاد دیجیتال کشور فاصله زیادی در مقایسه با متوسط جهان و کشوری مانند چین دارد.

باید به این مهم توجه داشت که برای ارتقای سهم اقتصاد دیجیتال لزوماً توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و توسعه فناوری‌های تحول آفرین نتیجه بخش نخواهد بود.

در حال حاضر طبق گزارش‌های بین‌المللی وضعیت کشور در زیرشاخص‌های ارتباطی مانند زیرشاخص دسترسی، در وضعیت مناسب‌تری نسبت به متوسط منطقه و جهان قرار دارد اما بهبود این جایگاه نیاز به توانمندسازی افراد، توسعه و تسهیل کسب‌وکارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات، توسعه اینترنت، بازنگری در قوانین مربوط به حوزه اقتصاد دیجیتال، گسترش همکاری‌ها و تعاملات بین‌المللی در سایه همکاری و تعامل سازنده میان همه بخش‌ها و نهادهای مرتبط با اقتصاد دیجیتال در کشور دارد. علی‌رغم تحریم‌ها و آغاز شیوه کرونا، برخی از کسب‌وکارهای حوزه اقتصاد دیجیتال رشد مناسبی را تجربه کرده‌اند و کسب و کارهای جدیدی در این حوزه شکل گرفتند.

جهش به وجود آمده در حوزه خدمات الکترونیکی نظیر سلامت دیجیتال و آموزش الکترونیکی که انجام آن در شرایط عادی، شاید بیش از چندین سال طول می‌کشید نشان می‌دهد شرایط به وجود آمده، فرصتی برای بهره‌برداری است.

طبق پیش‌بینی‌های انجام شده، طی سال‌های آتی و در شرایط پساکرونا به علت فعالیت دوباره کسب‌وکارها، شاهد رشد مثبت در سطح کلان و از جمله اقتصاد دیجیتال خواهیم بود. به گفته کارشناسان این حوزه، روند رو به رو رشد به کارگیری فناوری‌های نوین و برنامه‌های حمایتی از بنگاه‌های حوزه اقتصاد دیجیتال، در کنار فراهم کردن بستر تحقق الزامات توسعه اقتصاد دیجیتال، چشم‌انداز روشنی از تحقق سهم ۱۰ درصدی اقتصاد دیجیتال در افق ۱۴۰۴ را به تصویر می‌کشد.

استاد اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت‌وگو با «تعادل»:

فرصت آزمون و خطا نیست

۴۴ نفر از اساتید دانشگاهی علم اقتصاد در نامه‌ای مهم‌ترین چالش‌های پیش روی اقتصاد را تشریح کردند

زهرا سلیمانی |

مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی اقتصاد کشور در شرایط فعلی چیست؟ این پرسشی است که روزنامه تعادل طی ماه‌ها و هفته‌های اخیر فارغ از دسته‌بندی‌های سیاسی و جناحی مرسوم از دل گفت‌وگوهای تحلیلی، گزارش‌ها، مقالات و... تلاش کرده تا ابعاد و زوایای گوناگون پاسخ‌های مرتبط با آن را استخراج کند و در اختیار مخاطبان فرهیخته قرار دهد. واقع آن است که یکی از مهم‌ترین نیازهای جامعه امروز ایرانی برای تداوم حیات تمدنی خویش توسعه پایدار است. مطالبه‌ای که نسل‌های پیشین ایرانی (حداقل از زمان قاجار تا به امروز) نیز به دنبال دستیابی به آن بوده‌اند، اما هنوز بستر لازم برای تحقق این ضرورت غیر قابل انکار پیدا نشده است. بر اساس اسناد تاریخی مستند، امیرکبیر صدراعظم ناصرالدین شاه قاجار، سه ماه زودتر از مسوولان ژاپنی در زمان میجی (امپراتور ژاپن) به ضرورت امر توسعه پی برده بود، این در حالی است که ژاپن کرانه‌های توسعه را دهه‌هاست، در نوردیده، اما ایران همچنان با مقدمات توسعه، دست به گریبان است. اما دلیل این عدم توفیق چیست؟ چرا علی‌رغم درک این ضرورت کلیدی، ایرانیان در دستیابی به امر توسعه به نسبت رقبای خود، دستاوردهای کمتری کسب کرده‌اند؟ آیا دلیل این عدم توفیق درآمدهای نفتی بوده است؟ فقدان نیروی انسانی کارآمد است؟ عدم توجه مدیران به ضرورت‌های تخصصی علم اقتصاد است؟ یا اینکه مجموعه‌ای از همه این دلایل (و عوامل دیگر) در این فقدان تاریخی دخیل بوده است؟

تحلیلگران دلایل بسیاری را برای این عدم توفیق برشمرده‌اند، اما یکی از مهم‌ترین دلایل بنیادین بدون تردید، عدم ارتباط مناسب بدنه علمی و دانشگاهی کشور در حوزه اقتصاد با مسوولان تصمیم‌ساز کشور است. برخلاف کشورهای توسعه یافته که زمام تصمیم‌سازی‌های بنیادین در اختیار اساتید صاحب‌نام دانشگاهی قرار می‌گیرد در ایران، مسوولان و مدیران سیاسی، اغلب خود را به تنهایی صاحبنظر در حوزه‌های گوناگون اقتصادی و راهبردی تلقی می‌کنند. بنابراین ضرورتی برای استفاده از دیدگاه‌های کارشناسی احساس نمی‌کنند. تنها در دوره اصلاحات بود که رییس جمهوری منتخب فروتنانه اعلام کرد، درکی از دانش اقتصادی ندارد و ترجیح می‌دهد، سکان هدایت اقتصاد کشور را به اهالی فن و اساتید برجسته علم اقتصاد بسپارد. جالب اینجاست که حداقل طی ۳ دهه گذشته، دولت اصلاحات بر اساس مقایسه‌های تطبیقی، بهترین دستاوردها را در حوزه اقتصادی به ثبت رسانده است. دوره‌ای که در آن شاخص‌های اقتصادی، مانند مهار تورم، افزایش درآمد سرانه، کنترل نقدینگی، جذب سرمایه‌های خارجی و... در بهترین وضعیت قرار داشته است. نکته‌ای که نشان می‌دهد، چرا سایر دولت‌ها در زمینه‌های اقتصادی نتوانسته‌اند کارنامه مناسبی از خود به جای بگذارند. روز گذشته ۴۴ استاد برجسته اقتصادی کشورمان در قالب پویشی اقتصادی تلاش کردند تا تصویری از مهم‌ترین ضرورت‌هایی که دولت آینده در حوزه اقتصاد باید به ابعاد و زوایای گوناگون آن توجه کند، ارایه کنند. با توجه به اهمیت موضوع و جایگاهی که روزنامه تعادل برای بازتاب نظرات اساتید علوم اقتصادی قائل است، گپ و گفتی با یعقوب اندایش استاد گروه اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز و یکی از امضاکنندگان این نامه ترتیب داده شد تا نوری به ابعاد گوناگون این ضرورت‌های اقتصادی که دولت آینده باید به آنها توجه کند، تابانده شود.

■ جامعه ایرانی در یکی از دوره‌های حساس تاریخی خود با بحران‌های جدی در حوزه اقتصادی و معیشتی روبه‌روست. در این شرایط ضرورت حل مشکلات اقتصادی و معیشتی یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها (اگر نگوئیم مهم‌ترین اولویت) محسوب می‌شود، لطفا بفرمایید که اساتید اقتصادی چگونه می‌توانند به بهبود وضعیت تصمیم‌سازی‌های اقتصادی کمک کنند؟ لطفا درباره نامه ۴۴ استاد اقتصادی در خصوص چالش‌های پیش روی اقتصاد هم توضیح بفرمایید؟

جمعی از اساتید علوم اقتصادی داخل و خارج کشور مجموعه‌ای را با عنوان باشگاه اقتصاددانان ایرانی تشکیل داده‌اند تا در خصوص موضوعات اقتصادی روز به اظهارنظر بپردازند. اساتید اقتصادی پیش از این نیز در خصوص موضوعاتی چون ضرورت بهبود مناسبات ارتباطی و اقتصادی ایران با سایر کشورها، موضوعات مرتبط با کرونا و اتخاذ سیاست‌های اقتصادی مناسب همزمان با همه‌گیری کرونا برای کاستن از آلام مردم و... به کنشگری پرداخته‌اند تا نقشه راهی پیش روی مسوولان اجرایی گشوده شود. در واقع این ضرورت که اقتصاد ایران دیگر فرصتی برای آزمون و خطا ندارد، باعث شده تا بخشی از بدنه علمی در حوزه اقتصاد نسبت به چالش‌های پیش روی اقتصاد و معیشت ایرانی حساس شوند و هشدار دهند. تحریم‌ها باعث شده تا کشور منابع مالی چندانی برای اتلاف نداشته باشد. ضمن اینکه طی دهه‌های اخیر، زمان نیز به ضرر ایران و به نفع رقبای اقتصادی ایران در جریان بوده است. مجموعه این عوامل باعث شده تا اساتید علوم اقتصادی احساس خطر کنند که چنانچه دوباره اقتصاد ایران در معرض آزمون و خطا قرار بگیرد، تبعات جبران ناپذیری برای جامعه ایرانی ایجاد خواهد شد.

■ با یک چنین دیدگاه‌هایی چه راهکارهای عملیاتی ارایه کرده‌اید؟

دغدغه مهمی که اساتید علوم اقتصادی دارند، آن است که در آستانه انتخابات، دامنه وسیعی از وعده و وعیدها مطرح می‌شود که چندان پایه و اساس علمی ندارند. وعده‌هایی که فضا را برای افکار عمومی غبارآلود می‌کند و احساسات آنها را جریحه‌دار می‌سازد. پدر خانواده‌ای که با بحران‌های معیشتی روبه‌روست، وقتی می‌شنود که فردی قرار است یارانه‌های نقدی را چند برابر کند در برابر این وعده خلع سلاح می‌شود. بدون اینکه بداند این تصمیم نه تنها معیشت او و خانواده‌اش را بهبود نمی‌بخشد، بلکه دچار مشکلات بیشتری نیز می‌سازد. مبتنی بر این نوع مسائل، جمعی از اساتید دانشگاهی کشورمان در حوزه اقتصاد، احساس مسوولیت کرده‌اند تا در راستای مسوولیت‌های اجتماعی خود راهکارهایی ارایه کنند تا مردم بدانند، چه بایدها و نبایدهایی در حوزه اقتصادی باید مورد توجه قرار بگیرد. بر این اساس تلاش شد تا مهم‌ترین چالش‌های پیش روی اقتصاد کشور برشمرده شوند و در مرحله بعد هم راهکارهای علمی برای حل این چالش‌ها ارایه شود. در نهایت هم از نامزدها خواسته شود تا راهکارهای اجرایی و عملیاتی برای حل این مشکلات را ارایه کنند. از دل این تبادل افکار نیز مردم متوجه خواهند شد باید کدام مسیر و ایده را برگزینند.

■ اما چگونه این اقدامات عملی و مشخص اقتصادی از دل بحث و تبادل نظر بیرون می‌آید؟

ببینید، در اقتصاد همواره بده بستان مشخصی وجود دارد. هر حرکتی در بخش‌های اقتصادی ممکن است آثار و نتایجی در سایر شاخص‌های اقتصادی به جای بگذارد. به عنوان نمونه اگر دولتی بخواهد رشد اقتصادی بالا ایجاد کند، ممکن است تورم افزایش پیدا کند. از سوی دیگر برخورد شدید با فساد ممکن است، تولید را با مشکل مواجه کند و رکود ایجاد شود. یا اینکه حمایت‌های گسترده یارانه‌ای و تسهیلاتی از مردم ممکن است باعث رشد نقدینگی و افزایش تورم شود. در واقع موضوعات اقتصادی مانند منشوری چند وجهی هستند که کنش هر بخش، باعث بروز واکنش و عدم تعادل در سایر بخش‌ها می‌شود. هنر مدیران اقتصادی در آن است که وضعیتی را ایجاد کنند که این منشور چند وجهی در یک نقطه تعادل و توازن قرار بگیرند. رسیدن به این توازن، تلاشی است که اساتید اقتصادی به دنبال دستیابی به آن هستند.

■ تا چه اندازه تصور می‌کنید این تلاش‌های اساتید دانشگاهی منجر به نتیجه خواهد شد؟

فراموش نکنید آگاهی‌بخشی، بزرگ‌ترین فضیلت در همه اعصار و زمان‌ها است. از طریق آگاهی‌بخشی است که جوامع به سمت پیشرفت گام بر می‌دارند. در واقع اساتید اقتصادی قصد دارند تا نامزدهای کسب کرسی ریاست جمهوری را وادار کنند که اقدامات عملی مشخص و علمی را برای ایجاد این توازن ذکر کنند. از سوی دیگر مردم و نامزدها را متوجه این واقعیت کند که هر وعده اقتصادی باید با مورد توجه قرار دادن مجموعه اثراتش طرح شود. در واقع همه باید بدانند که هر مزیت اقتصادی ممکن است عوارضی در سایر شاخص‌های اقتصادی داشته باشد. بنابراین اساتید اقتصادی تلاش می‌کنند تا یک الگوی فکری برای مردم ایجاد کنند تا بدانند که مثلا وعده افزایش یارانه نقدی به همه ایرانیان ممکن است چه اثرات مخربی در معیشت کلان خانواده‌های ایرانی داشته باشد. یا وعده‌های خشک و خالی در خصوص مقابله با فساد بدون توجه به سایر ابعاد و زوایای مرتبط چه تاثیراتی در تولید و متعاقب آن افزایش بیکاری خواهد داشت. متاسفانه در ادوار گذشته فقدان اطلاع‌رسانی مناسب در این زمینه‌ها، باعث بروز مشکلات فراوانی برای مردم شد. تورم را افزایش داد، فقر مطلق را گسترش داد، آسیب‌های اجتماعی دامنه‌داری ایجاد کرد و... مشکلاتی که ردپای آن از سال‌های گذشته تا به امروز تداوم داشته و چنانچه برای حل آنها اقدامات عاجلی صورت نگیرد، در آینده نیز تبعات مخربی ایجاد خواهند کرد.

■ شما در این پویش پرسش‌هایی را در حوزه اقتصاد مطرح کرده‌اید؛ اثرات این پرسش‌ها چه می‌تواند باشد؟

پرسش‌های مطرح شده، تنها سوال نیستند، بلکه ابتدا مساله شرح داده شده، بعد تبعات آن بررسی شده، در مرحله بعدی راه‌حل در مساله ذکر شده و نهایتا این پرسش مطرح شده که افراد و جریانات مختلف اثرگذار در انتخابات چه راهکارهایی را برای حل این مسائل انتخاب خواهند کرد. این روش بدون تردید، توانایی نامزدها در پاسخگویی به چالش‌های اصلی را محک خواهد زد. ضمن اینکه نهایتا مردم متوجه خواهند شد کدام فرد یا جریان بر اساس برنامه‌ریزی‌های تخصصی اقتصادی به اظهارنظر می‌پردازد و کدام فرد و جناح تنها به ارائه وعده و وعید بدون پشتوانه می‌پردازد.

مهم‌ترین چالش‌های پیش روی اقتصاد در پویش اقتصاد برای آینده

۴۴ استاد اقتصاد دانشگاه‌های مختلف کشورمان در این نامه عنوان می‌کنند:

نامزدهای دوره سیزدهم ریاست جمهوری و مردم هوشیار ایران

پویش «اقتصاد برای آینده ایران» مستقل از هر جناح سیاسی و کاندیدای خاصی بوده و صرفا نظرات برخی اقتصاددانان را برای بهبود شرایط اقتصادی کشور منعکس می‌کند. بنا به مسوولیت اجتماعی اقتصاددانان، هدف این پویش شفاف‌تر شدن برنامه کاندیداهای ریاست جمهوری و افزایش آگاهی مردم برای انتخاب بهتر است و از کاندیداهای ریاست جمهوری می‌پرسد: «چه اقدام کاربردی مشخص برای رفع هر یک از معضلات و مسائل اقتصادی مهم کشور انجام خواهند داد؟» همیشه بین اهداف اقتصادی یک بده-بستان وجود دارد و سیاستمدار باید بتواند با قید محدودیت منابع، تصمیم بهینه بگیرد. هدف این پویش شفاف‌سازی انواع بده بستان‌ها است و پرسیدن از سیاستمدار که برای تحقق وعده خود کدام متغیر اقتصادی را می‌خواهد فدای آن کند؟ ممکن است اجرای یک سیاست در کوتاه‌مدت باعث فشار بیشتر بر مردم شود، اما در میان‌مدت و بلندمدت موجب افزایش رفاه پایدار شود. معمولا کاندیداها تلاش می‌کنند توجه مردم را به سمت بهبود رفاه زودگذر با شعارهای عامه‌پسند جلب کنند تا موفق شوند رای عده بیشتری را به خود اختصاص دهند. لذا باید مردم را هوشیار کرد که هنگام انتخاب خود عوام‌فریبان را تشخیص بدهند.»

کشور ما به لحاظ اقتصادی، برای سال‌های آینده باید در مسیر زیر گام بردارد:

۱- افزایش رشد اقتصادی و اشتغال پایدار
۲- کاهش نرخ تورم به تک رقمی و سپس تورم زیر ۵ درصد
۳- کاهش فقر و بهبود توزیع درآمد
۴- حفظ ارزش پول ملی
۵- افزایش نرخ مشارکت اقتصادی زنان
۶- کاهش فساد و ایجاد شفافیت
۷- ایجاد امنیت اقتصادی و کاهش ریسک و هزینه مبادله
۸- ایجاد و تقویت بسترها و ساختار رقابتی اقتصاد و بهبود رقابت‌پذیری اقتصاد ایران در زنجیره تولید ارزش جهانی
۹- انضباط مالی و پولی
۱۰- تعامل سازنده با دنیا، دیپلماسی قوی و رفع تحریم
۱۱- تنظیم اقدامات سیاسی در جهت اهداف اقتصادی و حداکثرسازی رفاه اجتماعی
۱۲- استفاده بهینه و پایدار از منابع طبیعی و سرمایه‌ای
۱۳- هماهنگ‌سازی همه اجزای قدرت کشور در جهت اهداف بهینه اقتصادی
۱۴- قانع کردن مردم برای اندیشیدن به عواقب بلندمدت برنامه‌های رفاه زودگذر و پذیرش سختی برنامه‌هایی که رفاه بلندمدت دارند
۱۵- تقویت عدالت در تصویب و اجرای قوانین و مقررات
۱۶- زدودن سیطره سنت‌گرایی تجدد ستیز از نظام اقتصاد سیاسی کشور
۱۷- تقویت جایگاه قوه مجریه

جهت صراحت و شفافیت برنامه و اقدام عملی، پرسش‌هایی مطرح می‌شود عبارتند از:

۱- در بین اهداف عمده اقتصادی (رشد اقتصادی، اشتغال کامل، کاهش تورم به تک رقمی و ثبات قیمت‌ها، بهبود توزیع درآمد و کاهش فقر و توسعه پایدار زیست محیطی)، کدام یک از اولویت بیشتری برای شما برخوردار است یا کدام ترکیب را انتخاب می‌کنید؟

۳- می‌دانیم چاپ پول برای تامین کسری بودجه‌های مداوم و تسهیلات و اعتبارات تکلیفی به بانک‌ها، نبود قدرت قانونی کافی بانک مرکزی برای نظارت قوی بر بانک‌ها و در کل سلطه عام مالی، موجب تورم است؛ در عمل چگونه می‌خواهید بر این مشکل فائق شوید، در حالی که نیازمند انضباط و شفافیت مالی و پولی، خرج نکردن از خلق پول، دادن قدرت قانونی کافی به مقام پولی و در افتادن با هسته سخت قدرت و جلوگیری از کژمنشی‌ها و فساد نهادهای مختلف پولی و مالی است؟

۴- در حال حاضر اکثر منابع تأمین بودجه و تکالیفی که دولت به بانک‌ها برای تامین اعتبار خارج از ارقام سند بودجه می‌کند، از جیب طبقه متوسط و کم درآمد (مالیات و مالیات تورمی) و نه ثروتمندان، تامین می‌شود. شما چگونه می‌خواهید نظام مالیاتی را اصلاح کنید که: اولا از ثروتمندان مالیات بیشتری گرفته شود؛ و ثانیا مالیات منبع اصلی این خرج‌ها باشد و نه خلق پول.

۵- آیا می‌توانید اصلاحات ساختاری را در بودجه با توجه به فشارها و تضاد منافعی که وجود دارد، انجام دهید که کسری بودجه و تورم کاهش و بودجه کارآمدتر شود؟ آیا می‌توانید نظام سنجش بهره‌وری عوامل تولید - که در اختیار دولت و شرکت‌های دولتی است - را برای اصلاح بودجه مستقر کنید؟

در پایان برای متعهد ماندن بر وعده‌های خود و پاسخگویی به مردم، چه مکانیزمی را برای رصد و پایش این وعده‌ها توسط رسانه‌ها و اقتصاددانان مستقل پیشنهاد می‌دهید؟

امضاکنندگان:

دکتر ادیب پورمهدی، دانشگاه آزاد فیروزکوه - اشرفی وحید، پژوهشگر اقتصاد رفتاری دانشگاه دوک - دکتر افضلی محمود، دکترای بانکداری و مدرس دانشگاه - دکتر امام‌وردی قدرت‌الله، دانشگاه آزاد تهران مرکز - دکتر امیدوار سیروس، دانشگاه علامه طباطبایی - دکتر امینی‌فرد عباس استاد دانشگاه استراسبورگ فرانسه - دکتر اندایش یعقوب، دانشگاه شهید چمران اهواز - اولاد محمود، پژوهشگر اقتصاد مسکن - آقاجری سید جواد، دانشگاه شهید چمران اهواز - دکتر آقایی مجید، دانشگاه مازندران - دکتر بخشی لطفعلی دانشگاه علامه طباطبایی - دکتر بهبودی داود، دانشگاه تبریز - دکتر پارساحجت، دانشگاه خلیج فارس بوشهر - دکتر پرویزیان فرشاد، مدرس دانشگاه - پیش‌بین جهانمیر، دانشگاه شهید چمران اهواز - دکتر جنتی مشکانی ابوالفضل، مدرس دانشگاه - دکتر چشمی علی، دانشگاه فردوسی مشهد - دکتر حسین پور کریم، دانشگاه خلیج فارس بوشهر - دکتر حلافی حمیدرضا، دانشگاه علوم دریایی خرمشهر - دکتر خیرخواهان جعفر، پژوهشگر اقتصادی - دکتر دادجوی توکلی عباس، مدرس دانشگاه - دکتر درخشیده سمانه، دکتری اقتصاد بین‌الملل - دکتر درویشی باقر، دانشگاه ایلام - دکتر دل‌انگیزان سهراب، دانشگاه رازی کرمانشاه - دکتر دین محمدی مصطفی، دانشگاه زنجان - دکتر رضایی غلامرضا، دانشگاه آزاد قزوین - دکتر رضایی محمدرضا، دکتری علوم اقتصادی - دکتر سرخوش علی، دکترای اقتصاد بین‌الملل و بخش عمومی - دکتر سوری امیر رضا، موسسه پژوهش‌های بازرگانی - دکتر شهرازی مهدی، دانشگاه گلستان - دکتر شهنازی روح‌اله، دانشگاه شیراز - دکتر شیرازی همایون، پژوهشگر دانشگاه رایرسن کانادا - دکتر صادقی بهروز، دانشگاه شهید چمران اهواز - دکتر صالح‌نیا نرگس، دانشگاه فردوسی مشهد - دکتر صوفی مجیدپور مسعود، دانشگاه آزاد - دکتر علوی‌راد عباس، دانشگاه آزاد یزد - دکتر کریمی موغاری زهرا، دانشگاه مازندران - دکتر محمدزاده یوسف، دانشگاه ارومیه - دکتر محمدی اسماعیل، پژوهشگر اقتصادی - دکتر مرادی محمدعلی، دانشگاه تهران - دکتر معینی شهرام، دانشگاه اصفهان - دکتر منصوری سید امین، دانشگاه شهید چمران اهواز - دکتر نصر اصفهانی مصطفی، مدرس دانشگاه - دکتر واعظی صادق، دکترای اقتصاد مالی.

ویژه

بازدید وزیر صمت از شرکت تعاونی فولاد کویر و سیما کاشی

افتتاح و راه‌اندازی مجدد شرکت فاستونی اردستان پس از ۶ سال تعطیلی

رییس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان اردستان گفت: در سفر وزیر صمت به شهرستان اردستان بازدید از شرکت تعاونی فولاد کویر، سیما کاشی اردستان انجام می‌شود و شرکت فاستونی اردستان پس از ۶ سال تعطیلی مجددا افتتاح و راه‌اندازی می‌شود. حمیدرضا باقری در گفت‌وگو با خبرنگار ایراسین اظهار کرد: شهرستان اردستان در ۱۰۰ کیلومتری شمال استان اصفهان واقع شده است و این شهرستان دارای ۶۷ پروانه بهره‌برداری واحدهای صنعتی است که ۵۰ واحد آن فعال است. وی افزود: ۱۶ واحد صنعتی در شهرستان اردستان دارای جواز تاسیس است که از این واحدها، ۷ واحد صنعتی بیش از ۵۰ نفر نیروی انسانی دارد و ۱۰۱ فقره پروانه بهره‌برداری معدن در این شهرستان صادر شده که ۵۸ فقره از این معادن فعال و نیمه فعال است. رییس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان اردستان تصریح کرد: دو هزار و ۶۵۰ واحد صنفی در شهرستان اردستان فعال است و یک اتاق اصناف هم در این شهرستان قرار دارد. باقری با اعلام سفر وزیر صنعت، معدن و تجارت در ۳۱ اردیبهشت ماه به این شهرستان توضیح داد: در این سفر قرار است بازدیدی از مجتمع تعاونی فولاد کویر اردستان، سیما کاشی و واحد کویر مقوا انجام گیرد تا این واحدهای صنعتی در هفته دولت به بهره‌برداری برسد.

وی افزود: همچنین، در سفر وزیر صمت قرار است واحد فاستونی اردستان پس از ۶ سال رکود و با تملک بانک سپه و جذب سرمایه‌گذار مجددا به چرخه تولید برگردد و زمینه اشتغال ۱۰۰ نفر را فراهم کند. رییس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان اردستان گفت: فولاد کویر اردستان با سرمایه‌گذار خارجی و ظرفیت اسمی ۹۵ هزار تن آهن اسفنجی و اشتغال زایی ۸۰۰ نفر با پیشرفت فیزیکی ۹۰ درصدی همراه است.

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای مازندران و گلستان تأکید کرد

لزوم بهره‌گیری روابط عمومی‌ها از تکنولوژی و فناوری‌های نوظهور

مهندس حسین افضلی مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای مازندران و گلستان و موسویون معاون منابع انسانی شرکت با حضور در دفتر روابط عمومی، با مدیریت و کارکنان آن دفتر دیدار و گفت‌وگو کردند و از اقدامات شایسته آنان تقدیر به عمل آوردند. در این دیدار مهندس افضلی در سخنانی گفت: روابط عمومی پل ارتباطی است که به عنوان واسطه اثرگذار، درون و بیرون یک سازمان را به هم مرتبط می‌سازد و در واقع سعی می‌نماید در قالب یک تلاش برنامه‌ریزی شده و هوشمندانه سازمان و مخاطبان را در یک کنش و واکنش متقابل به یک نقطه تعاملی، تفاهمی و مشارکتی نزدیک سازد. مهندس افضلی عاملیت و قابلیت را به عنوان دو محور اساسی در گردش چرخ‌های فعالیت روابط عمومی ذکر کرد و گفت: در واقع بدون حضور یکی از این دو محور امکان موفقیت روابط عمومی‌ها وجود نخواهد داشت. وی افزود: هماهنگی با سرعت تحولات ارتباطی و فن‌آورانه، برقراری ارتباط دوسویه و تعاملی بین مسوولان و مردم، داشتن ارتباط موثر با رسانه‌ها، هم‌اندیشی با اهالی رسانه، نخبگان و اقشار مختلف جامعه، ایفای نقش راهبردی و مشاوره‌ای، توجه به روابط سازمانی، داشتن برنامه منسجم برای شرایط عادی و بحران و تبیین خدمات دولت و اقناع افکار عمومی می‌تواند روابط عمومی‌ها را به واحدهایی پویا، هوشمند و تأثیرگذار تبدیل کند. وی اظهار داشت: در عصر حاضر نقش آفرینی و جایگاه ویژه روابط عمومی در سازمان‌ها با بهره‌گیری از تکنولوژی و فناوری‌های نوظهور و دقت و سرعت در امر اطلاع‌رسانی و ارتباط موفق با مخاطبان بیش از پیش اهمیت دارد. مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای مازندران و گلستان خاطرنشان کرد: روابط عمومی هوشمند و به‌روز، این فرصت را به هر مجموعه‌ای می‌دهد تا ضمن دریافت مطالبات جامعه هدف و مخاطبان خود از یک سو، خدمت و وظایف سازمان خود را به درستی به مردم اطلاع‌رسانی کرده و از توان، ظرفیت و جایگاه رسانه‌ها برای آگاهی بخشی عمومی بیشتر بهره ببرد.

در دومین جلسه شورای اداری استان در شهرستان رامسر

تاکید استاندار مازندران بر مصرف بهینه برق در ادارات سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی

دومین جلسه شورای اداری استان در سال ۱۴۰۰ به ریاست احمد حسین زادگان، مقام عالی دولت در استان مازندران و با حضور اعضای در شهرستان رامسر بصورت ویدئو کنفرانس برگزار شد. حسین زادگان در این نشست با تاکید بر همراهی ادارات، سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی در مصرف بهینه برق افزود: با توجه به کاهش ذخایر آبی کشور و محدودیت در تولید برق آبی، رعایت الگوی مصرف برق از سوی ادارات و سازمان‌ها از جمله حذف وسایل غیرضرور برقی، بهره‌گیری از دیزل ژنراتورها، استفاده بهینه و کاهش مصرف سیستم‌های سرمایشی در ساعات اوج بار، کاهش ۵۰ درصدی مصرف برق در ساعات اداری و همچنین کاهش و تعدیل روشنایی معابر به جز در نقاط حادثه‌خیز و خطرآفرین امری ضروری است. وی در ادامه خاطرنشان ساخت این موضوع در ارزیابی عملکرد مدیران استان نقش مهمی خواهد داشت و مصرف برق ادارات و دستگاه‌های اجرایی در استان در فصل گرما جهت پیشگیری از خاموشی‌ها زیر ذره‌بین قرار دارند.

اخبار

سرمایه گذاری ۴ میلیارد دلاری در مس

مدیرعامل شرکت صنایع ملی مس ایران با اعلام سرمایه گذاری ۴ میلیارد دلاری در حوزه توسعه صنعت مس کشور گفت: جریان توسعه در صنعت مس ایران متناسب با تغییر و تحولات در حوزه انرژی و افزایش سهم فلز استراتژیک مس در انرژی و صنایع پاک دنیا است.
«اردشیر سعدمحمدی» در مراسم امضای تفاهم‌نامه توسعه سرمایه گذاری با اشاره به رشد ۲ برابری تولید کنسانتره مس طی چهار سال آینده گفت: در چهار سال آینده ۳۰۰ هزار تن به ظرفیت مس کاتدی کشور افزوده خواهد شد. وی با بیان اینکه تا ۳۰ سال آینده میزان ارزش هزینه‌های ناشی از انرژی در دنیا تغییر خواهد کرد، افزود: هم اکنون ۳۹ درصد انرژی امروز از نفت تأمین می‌شود و تا سال ۲۰۵۰ به ۱۳ درصد کاهش خواهد یافت؛ همچنین سهم انرژی الکتریسیته که ۱۹ درصد انرژی دنیا در حال حاضر از آن تامین می‌شود در سال ۲۰۵۰ به ۴۹ درصد خواهد رسید. سعدمحمدی تاکید کرد: بدون شک در جریان این تغییر و تحولات مربوط به انرژی، مس به دلیل خواص ذاتی و بدون رقیب آن نقش ویژه‌ای بازی می کند به‌طوری که ظرف ۱۰ سال آینده ۳۵ درصد از خودروهای جهان برقی خواهند شد و این در حالی است که به ازای هر خودروی برقی ۸۹ کیلوگرم مس مصرف می‌شود. وی در ادامه با اشاره به اینکه جمعیت جهان ظرف ۱۷ سال آینده به حدود ۹ میلیارد نفر افزایش خواهد یافت، این امر را در افزایش مصرف سرانه مس موثر دانست و گفت: هم اکنون مصرف سرانه فعلی مس به ازای هر نفر ۳.۲ کیلوگرم است ولی با در نظر گرفتن رشد جمعیت در آینده بیش از ۴ میلیون تن به تقاضای مس و در حدود ۲ کیلوگرم به سرانه مصرف هر نفر افزوده خواهد شد. وی اظهار کرد: پیش بینی می شود مراحل استخراج ۴ معدن بزرگ دنیا ظرف ۴ سال آینده به پایان برسد بنابراین به نظر می رسد میزان ارزش فلز مس نیز روند صعودی را طی کند. سعدمحمدی افزود: با توجه به رشد تقاضای بازار مس در سال ۲۰۳۱ به میزان ۳۵ میلیون تن شرکت مس نسبت به شرایط فعلی در تلاش است سهم خود را به بیش از ۷ میلیون تن در بازار جدید افزایش دهد. مدیرعامل شرکت مس در ادامه به وضعیت سرمایه گذاری برخی کشورها در زمینه تولید مس اشاره کرد و توضیح داد: به‌طور نمونه کشور شیلی ۲۷ میلیارد دلار، کشور پرو ۱۴ میلیارد دلار و کشور کنگو و امریکا هر کدام ۱۱ میلیارد دلار سرمایه گذاری کرده‌اند. وی این حجم از سرمایه گذاری را بیانگر پیش بینی قیمت ۱۲ تا ۱۵ هزار دلاری برای فلز مس دانست و افزود: میزان سرمایه گذاری در صنعت مس دنیا به‌طور متوسط بالای ۱۰ هزار دلار به ازای هر تن است.

انحراف سرمایه گذاری در کشور

پدرام سلطانی در نشست استیج در نمایشگاه اینوتکس ۲۰۲۱ درباره سرمایه گذاری در اقتصاد ایران گفت: «در ۱۰ سال گذشته، نرخ رشد سرمایه گذاری یا تشکیل سرمایه ناخالص در اقتصاد کشور ما منفی بوده است و نسبت به هر سال وضعیت بدتری پیدا کردیم. در پایان سال ۹۸ به جایی رسیدیم که میزان سرمایه گذاری در کشور ما از میزان استهلاک سرمایه‌های انباشته یعنی سرمایه گذاری‌های انجام‌شده در سال گذشته کمتر شده است. اندازه سرمایه گذاری نسبت به کل تولید ناخالص داخلی در دهه ۸۰ در اقتصاد ایران ۳۰ درصد بوده که در سال ۹۸ به ۱۸ درصد و در سال ۹۹ به ۱۵ درصد رسیده است». پدرام سلطانی در این نشست به انحراف سرمایه گذاری در کشور هم اشاره کرد و گفت: «در ۱۵ سال گذشته پس از خصوصی سازی، بخش حاکمیتی یا عمومی غیردولتی در کشور ما به‌طور سرطان گونه رشد کرده که جریان سرمایه گذاری را منحرف کرده است. این بخش مالیاتی پرداخت نمی کند که به توسعه اقتصاد کمک کند و سودی که به فعالیت‌های اقتصادی‌اش تعلق می گیرد، در داخل کشور انجام نمی شود یا صرف موارد غیراقتصادی می شود. شرکت‌های متعلق به استان‌ها، نهادهای نظامی و غیردولتی در این بخش‌ها اقتدار اقتصادی را در کنار اقتدار سیاسی دنبال کرده‌اند. امروز هم با حضور در اکوسیستم استارت آپی دنبال اقتدار داده‌اند. توجه این شرکت‌ها به استارت آپ‌های بزرگ به این دلیل است که این استارت آپ‌ها منبع و ذخیره داده‌اند». رییس اتاق مشترک ایران و سوییس هم در این نشست درباره سرانجام مذاکرات وین، برجام و اثر آن بر سرمایه گذاری گفت: سرمایه گذاری شرکتی مثل نسله در کشوری مثل پاکستان با وجود مشکلات داخلی، چندبرابر ایران است چراکه در سطح سیاسی کلان، دعوایی با جهان بیرون از خود ندارد. سیاست درباره ایران به مساله رقابتی بین جناح دموکرات و جمهوری خواه تبدیل شده است و فرصت اقتصادی ما این بار ممکن است در سال ۲۰۲۴، با به قدرت رسیدن جمهوری خواهان محدود شود. سرمایه ترسوست، بنابراین امیدی به جذب قابل توجه سرمایه خارجی در این دوره نداریم». شریف نظام مافی افزود: «ما در ایران مساله‌ای مثل اف ای تی اف را به نزاع جناحی تبدیل کردیم و آن را حل نکردیم.

ویژه

پایداری شبکه همراه اول در مناطق زلزله زده جنوب کشور

در پی وقوع زمین لرزه‌ای با شدت ۵ ریشتر در ساعت ۱۶.۲۲ روز جمعه ۳۱ اردیبهشت ماه در حوالی بندر گناوه مرز استان‌های بوشهر و فارس، آسیبی به شبکه اپراتور اول تلفن همراه کشور وارد نشده و هم اکنون بدون هیچ گونه قطعی و نرمال در حال سرویس دهی به تمامی مشترکان خود در این استان‌هاست. کانون این زلزله در ۲۱ کیلومتری بندر گناوه و در عمق ۸ کیلومتری زمین گزارش شده است. همراه اول با توجه به شبکه گسترده خود در کشور، اعلام آمادگی کرده همچون گذشته از طریق رومینگ ملی پذیرای مشترکان سایر اپراتورها در این مناطق باشد.

۶ میلیون واکسن بخش خصوصی به دیگر کشورها فروخته شد

مذاکرات جدید برای خرید واکسن

تعادل | گروه تجارت |
واردات ۶ میلیون دوز واکسن کرونا منتفی شد. فرصت واردات این تعداد واکسن که قرار بود از سوی بخش خصوصی انجام شود، به دو دلیل عمده از بین رفت. به گفته رییس اتاق تهران، یکی از دلایل این امر بروکراسی حاکم بر وزارت بهداشت عنوان شد. عامل دوم اینکه چون برای اولین بار بود که بخش خصوصی می‌خواست وارد موضوع واردات واکسن کرونا شود، دچار وقفه زمانی شدند و به موقع نتوانستند پروفرم‌های ۶ میلیون دوز واکسن را به اصلاح گشایش اعتبار کنند. همه اینها در شرایطی است که قرار بود مجوزهای صادر شده برای بخش خصوصی از اواسط فروردین، منتهی به واردات واکسن در کوتاه‌ترین زمان شود اما در آستانه آخرین روزهای اردیبهشت نه تنها واکسنی وارد نشده، بلکه فرصت واردات ۶ میلیون دوز واکسنی که قرار بود از سوی اتاق تهران برای واکسیناسیون واحد تولیدی انجام شود، هم در پیچ و خم‌های اداری وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو از بین رفت. حال اما نایب رییس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران در تازه‌ترین اظهارات خود عنوان کرده که بروکراسی طولانی سازمان غذا و دارو باعث شد، آن ۶ میلیون دوز طی دو مرحله فروخته شود، اما این سازمان وعده داده که پس از این در موارد اینچنینی به صورت دستی و در حد ۲ روز تایید را انجام دهند. به گفته او، مذاکره جدیدی برای خرید واکسن کرونا از سه کشور به صورت حضوری در حال انجام است.

چرا واردات ۶ میلیون دوز واکسن منتفی شد؟

در نشست هیات نمایندگان اتاق تهران که فروردین ماه تشکیل شد، اعلام شد که اتاق تهران در تلاش است که برای کارگران خطوط تولید در واحدهای تولیدی-صنعتی واکسن کرونا وارد کند تا توقف یا مشکلی در کارخانجات و کارگاه‌های تولیدی پیش نیاید. پیرو این خبر، ناصر ریاحی نایب رییس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران در توضیح واردات واکسن کرونا از سوی بخش خصوصی گفت: واکسن‌های کرونایی که بخش خصوصی می‌تواند خریداری کند در واقع از تولیدکننده و کارخانه اصلی نیست، بلکه عمده فروش‌هایی در سطح دنیا وجود دارد که به دلایل مختلف این واکسن‌ها در اختیارشان است (البته واکسن‌ها نزد کارخانه تولیدکننده است) و می‌توانند آن را به متقاضیان و مشتریان که بسیار زیاد هستند، بفروشند. به گفته او، برای خرید واکسن خریدار بخش خصوصی پروفرمایی را به اعتبار ۵ تا ۷ روز از فروشنده دریافت می کند، اما با توجه به زمان بر بودن مراحل در داخل کشور فرصت پروفرمای دریافتی تمام می‌شود، لذا باید مجدد نسبت به دریافت پروفرما از فروشنده اقدام کنیم. همچنین براساس آماری که ریاحی آن زمان اعلام کرد ۴۹ شرکت درخواست واردات واکسن کرونا را داشته‌اند و مورد تایید قرار گرفته‌اند و نامه مجوز مذاکره را دریافت کرده‌اند، اما فقط برخی از آنها توانسته‌اند که پروفرما ارایه دهند و ثبت سفارش انجام دهند. میزان واردات واکسن کرونا از سوی بخش خصوصی ۶ میلیون دوز اعلام شده که قرار بر این بود که در محموله اول ۱۰۰ هزار دوز واکسن به صورت آزمایشی توسط بخش خصوصی به کشور در اوایل خردادماه وارد شود. اما یک ماه از این خبر نگذشت، که رییس اتاق بازرگانی از منتفی شدن واردات ۶ میلیون دوز واکسن از سوی بخش خصوصی خبر داد. رییس اتاق بازرگانی تهران، دلیل نخست این امر را بروکراسی حاکم بر وزارت بهداشت اعلام کرد و البته گفت: مقداری هم شاید به این دلیل که برای اولین بار بود بخش خصوصی می‌خواست وارد موضوع واردات واکسن کرونا شود، دچار وقفه زمانی شدیم و متاسفانه به موقع نتوانستیم پروفرومهای ۶ میلیون دوز واکسن را به اصلاح گشایش اعتبار کنیم.»
بنابه توضیحات خوانساری، سه بار پروفرم‌ها رفت و برگشت خورد و زمان از دست رفت. واکسن کرونا هم برای مدت زیادی قابل نگهداری در انبار نیست و با توجه به تقاضای بالایی که در دنیا برایش وجود دارد به سرعت به فروش می‌رسد. نتیجه اینکه متاسفانه فرصت خرید شش میلیون دُز واکسن از دست رفت.
او در ادامه اما تاکید کرد: با این حال خوشبختانه طی روزهای گذشته ۳ شرکتی که درگیر واردات واکسن بودند، خبر دادند که موفق شده‌اند دوباره توافقاتی برای خرید داشته باشند و ما بسیار امیدواریم که این واکسن‌ها بدون مشکل وارد شود و در هفته‌های بعد برای تزریق در اختیار وزارت بهداشت قرار گیرد. هماهنگی‌های خوبی با وزارت بهداشت صورت گرفته و رییس جمهور هم پیگیری‌های جدی داشتند که جای تشکر دارد و امیدواریم که بتوانیم سریع‌تر واکسن وارد کنیم. البته سخنگوی سازمان غذا و دارو در این زمینه نظر دیگری دارد. کیانوش جهانپور، در واکنش به اظهارات خوانساری در اظهاراتی عنوان کرده تاکنون بخش خصوصی حتی یک دوز واکسن وارد نکرده و این بخش نباید موانع و بوروکراسی‌های اداری را به عنوان دلایل وارد نکردن واکسن مطرح کند؛ چرا که حداقل تا پشت مرزهای کشور، مشکلی برای تامین واکسن وجود ندارد.

مذاکره جدید بخش خصوصی برای واردات واکسن

حال اما روز گذشته ناصر ریاحی نایب رییس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران، در مورد آخرین وضعیت واردات واکسن به ارایه توضیحات بیشتری پرداخته است. او در این باره به «ایلنا» عنوان کرد: ما ۶ میلیون دوز واکسن را از طریق یک عمده فروش در یکی از کشورهای عربی رزرو کرده بودیم و سه بار توانستیم پروفرم‌ها را تمدید کنیم. اما روند عادی سازمان غذا و دارو طولانی است و برای اینطور موارد اضطراری که پروفرم‌ها برای فروش بیش از یک هفته اعتبار ندارد مناسب نبود. او افزود: سازمان غذا و دارو قول داده که بعد از این در موارد اینچنینی به صورت دستی و در حد ۲ روز تایید را انجام دهند. اما به علت این روند طولانی، آن ۶ میلیون دوز طی دو مرحله فروخته شد. ما بدون ثبت سفارش تایید شده نمی توانیم پیش پرداخت دهیم و کالا را نگه داریم چراکه ممکن است در این مدت واکسن تولید داخل بیاید یا به هر دلیلی دیگر نیاز به ورود ما به این بازار نباشد.
رییس اتحادیه واردکنندگان دارو تصریح کرد: همکاران من در سه کشور به صورت حضوری موضوع خرید واکسن را پیگیری و مذاکره می کنند و به زودی نتیجه مذاکرات مشخص می‌شود؛ اگر موفقیت‌آمیز بود و توانستیم با قیمت مناسب وارد کنیم، در مورد آن اطلاع‌رسانی می کنیم. ریاحی یادآور شد: واکسن با قیمت بسیار گران‌تر از قیمت رسمی هم موجود است اما نمی خواهیم وارد این بازی شویم چراکه بعدا ممکن است ابهاماتی به وجود بیاید. امیدواریم با نهایی کردن مذاکرات، امروز شنبه پروفرم‌ها را بدهیم تا چهارشنبه نیز جواب گرفته و اقدام به گشایش اعتبار کنیم.
ریاحی همچنین توضیح داده: نحوه انجام کارمان به همین شکل خواهد بود که در قدم اول ۱۰۰ هزار دوز برای آزمایش، ثبت نام، مسیر، حمل و انبار و چگونگی انشعاب وارد می کنیم و پس از آن هفته‌ای ۲۵۰ هزار دوز یعنی هر ماه یک میلیون دوز را وارد می کنیم. البته این کار تا زمانی که نیاز به آن وجود دارد ادامه خواهد داشت. نایب رییس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران بیان کرد: اگر سازمان‌ها و شرکت‌ها براساس گفته‌های خود بتوانند واکسن را ارایه کنند، بیش از آن ظرفیت تزریق و نگهداری را نداریم. ما قراردادمان را به شکلی خواهیم بست که اگر این حالت به وجود آمد بقیه واکسن‌ها را وارد نکنیم تا از طریق وزارت بهداشت واکسیناسیون انجام شود ولی تا آن زمان واکسن کارگران واحدهای تولیدی را وارد می کنیم.

جزییات واردات واکسن

اما تاکنون چه تعداد واکسن کرونا وارد کشور شده است؟ براساس اعلام گمرک ایران به وزارت بهداشت، تاکنون بیش از ۵.۶ میلیون دوز واکسن وارد کشور و تحویل این وزارتخانه شده است.
در تازه‌ترین مکاتبه ارونقی، معاون فنی گمرک با شانه ساز، رییس سازمان غذا و دارو، جزییات ورود و ترخیص واکسن کرونا از نیمه اسفند سال گذشته تا ۲۶ اردیبهشت‌ماه اعلام شد. براساس این گزارش، در مجموع ۷۲۰ هزار دوز واکسن از روسیه، ۱۲۵ هزار دوز واکسن از هند، ۷۰۰ هزار و ۸۰۰ دوز کواکس از کره جنوبی و یک میلیون و ۴۵۲ هزار دوز کواکس از ایتالیا وارد ایران شده که باید به جمع آن دو میلیون و ۶۵۰ هزار دوز واکسن از چین و سایر را نیز اضافه کرد. همچنین تاکنون طی ۱۴ مرحله پنج میلیون و ۶۴۷ هزار و ۸۰۰ دوز واکسن کرونا از کشورهای مختلف وارد فرودگاه امام خمینی (ره) شده که پس از انجام تشریفات گمرکی در حداقل زمان، تحویل نمایندگان وزارت بهداشت شده است.

چرا ترخیص کالاها به کندی صورت می گیرد؟

نگرانی بازار از افزایش قیمت‌ها

در حالی که قیمت بخش قابل توجهی از کالاهای اساسی رو به افزایش است، شاهد دپوی بیش از ۵ میلیون تن کالای اساسی مورد نیاز مردم در ۲۵ گروه کالایی در گمرک و بنادر کشور هستیم.
چندی پیش معاون فنی گمرک ایران در نشستی با تعدادی از صادرکنندگان در اتاق ایران از رسوب بخش قابل توجهی از کالاهای اساسی وارد شده در گمرکات کشور که بیشتر به گمرک امام خمینی مربوط می‌شد انتقاد کرد. به نظر می‌رسد این حجم از کالای دپو شده در گمرکات به ویژه در دوران تحریم که شاهد افزایش سرسام‌آور قیمت بخش زیادی از کالاها در بازار هستیم، بی معناست.
دپوی بیش از ۵ میلیون تن کالای اساسی مورد نیاز مردم در ۲۵ گروه کالایی در گمرک و بنادر کشور در شرایط حاد امروز که شاهد سطح بالایی از افزایش قیمت انواع کالاها هستیم، ناشی از سیاست‌های نادرستی است که باید برطرف شوند.
با وجود شرایط سخت تحریمی در سال‌های گذشته و موانع ورود کالا، آمارهای اعلامی از سوی گمرک ایران نشان می‌دهد همواره حجم بالایی از کالاها از جمله کالای اساسی وارد گمرک و بنادر شده و ضمن ورود به کشور بخش زیادی هم در انبارها باقی مانده یا ترخیص آن به دلیل موانع و عدم هماهنگی‌های داخلی به کندی صورت گرفته است. موضوعی که بارها از سوی تجار یا مسئولان مربوطه در گمرک مورد اشاره قرار گرفته است.
طبق آمار منتشر شده در فروردین ماه ۱۰ میلیون و ۳۴۳ هزار تن کالا به ارزش ۵ میلیارد و ۷۶۲ میلیون دلار بین ایران و شرکای تجاری آن مبادله شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از لحاظ وزن ۳۲ درصد و از حیث ارزش ۶۲.۵ درصد افزایش داشت.
در این بین ۲۵ قلم کالای اساسی نیز وارد شده که در مجموع یک میلیون و ۳۲۶ هزار و ۶۱۵ تن به ارزش ۸۵۶ میلیون و ۶۰۹ هزار و ۷۳۹ دلار بوده است.
اما اینکه در جریان واردات حجم دپوی کالا چقدر است، طبق آخرین وضعیت کالاهای اساسی در گمرک و بنادر تا ۲۶ اردیبهشت‌ماه، مجموع کالاهای اساسی شامل موجودی و آنچه در شناورهای پای اسکله و منتظر در لنگرگاه وجود دارد به بیش از ۵.۸ میلیون تن می‌رسد که در قیاس با نیمه فروردین ماه یک میلیون تن بر میزان دپو افزوده شده است.
حدود ۴.۵ میلیون تن از این حجم کالای دپو شده مربوط به شش قلم کالای اساسی می‌شود. در همین ارتباط مهدی میراشرفی، رئیس کل گمرک گفت: در حال حاضر ۹ میلیون و ۲۰۰ هزار تن کالای غیرکانتینری در گمرکات وجود دارد که از این مقدار ۴ و نیم میلیون تن کالای اساسی است و در کالاهای در حال تخلیه ۴۵۰ هزار تن و در لنگرگاه نیز ۸۳۱ هزار تن کالا وجود دارد.
وی اظهار داشت: قبل از تحریم‌ها از زمانی که کالا به کشور وارد می‌شد تا زمانی که مستعد اظهار بود میانگین ۲۰ روز طول می کشید اما تحریم‌ها میانگین ماندگاری کالا در گمرکات را به مدت ۵۰ روز افزایش داده است. براساس برآورد، در دنیا هر یک روز توقف کالا در زنجیره عرضه قبل و بعد از گمرک یک درصد به قیمت تمام شده کالا اضافه می کند. از این میزان ۱۲۴.۴ هزار تن گندم، ۱.۹ میلیون تن ذرت، ۷۵۰.۹ هزار تن جو، ۶۶۴.۷ هزار تن سویا، ۳۹.۱ هزار تن برنج، ۲۶۰.۷ هزار تن شکر، ۴۲۵.۵ هزار تن روغن خام و ۳۲۲.۶ هزار تن دانه‌های روغنی است.
این ۵.۸ میلیون تن مانده در گمرک که البته بخشی از آن در چرخه ترخیص قرار دارد به طور عمده با ارز ترجیحی تامین و وارد شده است که در بین آنها اغلب کالاهای مربوط به نهاده‌های تولید دام و طیور قرار دارد و بخش دیگر را روغن تشکیل می‌دهد. نکته قابل توجه اینجاست که اغلب این کالاها در بازار با افزایش قیمت و حتی در مواردی کمبود مواجه هستند و صف‌های طولانی برای آن تشکیل می‌شود و در چند روز گذشته نیز بازار بارها شاهد اعلام افزایش قیمت در برخی اقلام اساسی از جمله روغن و شکر از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده است.
مهم‌ترین مانع برای ترخیص این کالاها به تامین ارز برمی گردد البته حدودی از این مسائل در سال گذشته با مصوبات ستاد هماهنگی اقتصادی دولت رفع شده بود و در اهم آن برای صدور اعلامیه اعتباری ارز و ترخیص ۹۰ درصدی تصمیم گیری شد و در دستور کار بود ولی در اسفندماه دیگر ترخیص ۹۰ درصدی تمدید نشد.
در همین رابطه به تازگی در جلسه معاونت اقتصادی دولت با دستگاه‌های مربوطه در حوزه تجارت جریان کندی و دپوی بالای کالاهای اساسی مورد بررسی قرار گرفت و پیشنهاد شد برای تسریع ترخیص، موضوع تمدید ترخیص ۹۰ درصدی و همچنین تسریع تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی مورد توجه قرار بگیرد. این پیشنهادها به تایید رییس جمهور رسید و از دو هفته گذشته باید دستگاه‌های مربوطه نسبت به صدور این مجوزها اقدام می کردند. هرچند به نظر می‌رسد همچنان ترخیص کالاهای اساسی تسریع نشده است.

روی خط خبر

کالاهای ایرانی به کدام کشورها می‌رسد؟

هرچند سیاست ابتدایی ایران در تجارت خارجی حضور قدرتمند در بازار کشورهای همسایه و منطقه بوده اما در صورت بهبود اوضاع سیاسی، می‌توان مقاصد جدیدی را برای کالاهای ایران در نظر گرفت. به گزارش ایسنا، پس از آغاز دور جدید تحریم‌های امریکا در دولت ترامپ، ایران باید برای جبران درآمدهای از دست رفته نفتی، صادرات غیرنفتی خود را گسترش می‌داد اما در عین حال با توجه به دشواری‌هایی که در مسیر تبادلات بانکی وجود داشت، حضور در بازارهای متنوع، چالشی جدی به شمار می‌رود. با توجه به این شرایط، اولویت نخست تجارت ایران در میان کشورهای همسایه و منطقه تعریف شد و تا حدی نیز دست یابی به این هدف ممکن شد. اگر چین را به عنوان اصلی‌ترین شریک صادراتی و وارداتی ایران کنار بگذاریم، دیگر شرکای اصلی تنها در میان کشورهای همسایه تعریف می‌شوند. آمارها نشان می‌دهند که عراق، افغانستان، ترکیه، امارات متحده عربی و کشورهای اوراسیا اصلی‌ترین واردکنندگان کالا از ایران در ماه‌های گذشته بوده‌اند و در مقابل نیز امارات متحده عربی و ترکیه در میان اصلی‌ترین صادرکنندگان کالا به کشور قرار دارند. هرچند از نظر سهم کشورهای همسایه در تجارت ایران می‌توان از موفقیت سخن گفت اما با توجه به اینکه بازار کشورهای همسایه ایران، بیش از ۱۰۰۰ میلیارد دلار واردات سالانه را تشکیل می‌دهد، صادرات زیر ۳۰ میلیارد دلاری ایران به آنها عددی بسیار ناچیز است. با این وجود، در صورتی که فشار تحریم‌ها کاهش یابد، امکان آنکه ایران به بازارهای جدید فکر کند، وجود خواهد داشت. حمیدزادبوم—رییس سازمان توسعه تجارت—از صادرات به بازارهای جدید و صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالا به عنوان دغدغه‌های سازمان توسعه تجارت ایران نام برد و گفته که سازمان در راستای انجام این اهداف برنامه‌ریزی کرده است.

ادامه از صفحه اول

پدیده فرزندکشی؛ چرا و چگونه

در برخی موارد پرخاشگری و خشونت به جایی رسیده که در همان چارچوب و محدوده فضای خانواده، در حال تبدیل شدن به یک انتخاب برای والدین و فرزندان است، رابطه خشونت و تنفر بین والدین و فرزندان فقط مختص به تنفر والدین یا خشونت والدین علیه فرزندان نیست و گاهی به‌صورت عکس اتفاق می‌افتد. خبری که روز گذشته منتشر شد، گویای همین واقعیت است، پسری با سه گلوله پدرش را به قتل رساند. باید ببینیم که چرا چنین اتفاقاتی رخ می‌دهد. گاهی الگوهای تربیتی فرزند پروری در جامعه ناکارآمد است و گاهی فضا به‌قدری برای والدین و اعضای خانواده مشکل‌ساز می‌شود که والدین و فرزندان به مرز تنفر می‌رسند، یکی از مشکلاتی که باعث می‌شود این تنفر بین والدین و فرزندان اتفاق افتد، حل نشدن تعارضات درونی والدین در زندگی گذشته خود و دوران سخت کودکی و نوجوانی آنها است که حس منفی نسبت به فرزند یا رابطه والد و فرزندی با خودشان حمل می کنند. مجموع تعارضات، کشمکش‌ها و ناکامی‌هایی که والدین در ارتباط با تربیت فرزندان تجربه می کنند، در برخی شرایط براثر تداوم آزارهایی که والدین تجربه کرده و حس‌های منفی که دریافت کرده‌اند به بن‌بست می‌رسد، در این شرایط والدین برای تربیت فرزند و دریافت پاسخ مناسب از روش‌های تربیتی به ناکامی می‌رسند و این ناکامی‌ها به‌نوعی بر فاصله عاطفی و اجتماعی بین والدین و فرزندان اثر می گذارد و رفته‌رفته سازگاری و تحمل و پذیرش بین والد و فرزند از بین می‌رود. رابطه والدین و فرزندان گاهی اوقات به‌جایی می‌رسد که میزان تاب‌آوری آنها به‌شدت افت پیدا کرده و پاسخگوی نیازهایی که در ارتباط بین والد و فرزند وجود دارد نیست. در این شرایط نقش والدین به عنوان سرپرست و مراقب کمرنگ شده و منحرف می‌شود که به بی‌توجهی از فرزند یا قطع امید ختم می‌شود. همه این موارد در کنار برخی مشکلات و اختلالات روحی و روانی که ممکن است والدین در اثر استرس‌ها، مشکلات اقتصادی و مسائل شخصیتی و معضلات اجتماعی تجربه کنند می‌تواند به ایجاد یک حس تنفر بین والد و فرزند منجر شود. اما در قتل بابک خرمدین توسط پدرش یک نکته خاص وجود دارد و آن سن والدین است، باید ببینیم سالمندی که در دوره پایانی عمر خود است به چه شرایطی می‌رسد که به کمک همسرش قانع می‌شوند فرزندشان را به قتل برسانند و بعد از آن در مراجع انتظامی بابت این قتل احساس رضایت کنند. این والدین در اعترافات خودانگیزه‌هایی برای قتل عنوان کرده‌اند که به آن نمی‌پردازیم، اما ریشه‌ها و عواملی که والدین یک فرد را به این مرز از تنفر می‌رساند و حتی در این زمینه تنفر ناکارآمد شده و باعث وقوع خشونت از نوع قتل می‌شود بحث مهمی است که باید به آن توجه شود. یکی از قوی‌ترین روابط عاطفی بین انسان‌ها مربوط به رابطه بین والدین و فرزندان، به‌ویژه رابطه مادر و فرزند است، اما چند نکته وجود دارد، از جمله اینکه گاهی وسواس به خرج دادن بیش از حد در تربیت فرزندان و تلاش برای تربیت فرزند ایده آل که نوعی نگاه کمال گرایی محسوب می‌شود باعث می‌شود فرزندان علاوه بر اینکه فرد ایده‌ال والدین نشوند بلکه حتی اعتماد بین آنها از دست رفته و سبب شکل گیری تنفری نسبت به همدیگر شود. گاهی اوقات این روابط عاطفی به‌قدری آغشته به وسواس نسبت به محبت، تربیت و کنترل می‌شود که نوعی خستگی و بی‌توجهی در رابطه متقابل فرزند و والد ایجاد می کند، زمانی که این اتفاق می‌افتد و سبک فرزند پروری جواب نمی‌دهد، احساس ناکامی در فضای زندگی خانواده جایگزین عواطف آنها می‌شود.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | شنبه اول خرداد ۱۴۰۰ | ۱۰ شوال ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۹۴۳ | Sat. May 22. 2021

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | اذان مغرب: ۲۰:۲۸ | اذان صبح فردا: ۴:۱۳

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

ماموران سد معبر باز هم خبرساز شدند

دستفروشان در سامانه «سامان بازار» ثبت نام کنند

گزارش

گلی ماندگار | درگیری ماموران سد معبر با دستفروشان اصلا قصه تازه‌ای نیست. این قصه قدیمی قبل از اینکه شبکه‌های اجتماعی به راه بیفتد و فرصتی بشود برای اینکه مردم شاهد این نوع برخوردها در فضای مجازی باشند هم وجود داشته است. اصولا ماموران سد معبر کسانی هستند که اغلب از زبان خود استفاده نمی کنند و به محض دیدن یک دستفروش این دست و پایشان است که به کار می‌افتد و شروع می کنند به جمع کردن اقلام و اصلا هم گوششان بدهکار التماس‌های فرد دستفروش نیست و اگر این فرد خیلی هم موی دماغشان بشود که کار به برخورد فیزیکی هم می کشد، فرقی نمی کند، پیرمرد باشد، یا جوان یا حتی زنی سرپرست خانوار که راه دیگری برای تامین هزینه‌های زندگی‌اش ندارد. متاسفانه رفتارهای خشن از سوی ماموران سد معبر طی سال‌های گذشته بیشتر و بیشتر شده و هر بار هم این شهردار شهرهای مختلف است که بعد از اتفاق یک عذرخواهی نصفه و نیمه می کند و قول می‌دهد که با فرد خاطی برخورد کند و ماجرا تمام می‌شود. اما مساله اینجاست که شهرداری پیمانکارانی را برای انجام کارهای شهری استخدام می کند، آن پیمانکاران هم برای خود نیروهایی دارند که البته کسی نظارتی بر این افراد ندارد و البته هم گزینش آنچنانی در مورد آنها صورت نمی گیرد و پیمانکار هر فردی را که دلش بخواهد استخدام می کند و مجموعه شهرداری هم هیچ نظارتی بر این استخدام‌ها ندارد.

◄ ماموران سد معبر شهر ری

شاید خیلی از این دستفروش‌ها با ایجاد سد معبر در خیابان و گذرگاه‌ها باعث سلب آسایش رهگذران بشوند، اما ساماندهی این افراد بر عهده شهرداری‌ها است و البته نه با رفتارهایی که متاسفانه بسیاری از ماموران سد معبر آن را وظیفه خود می‌دانند. اما این‌بار سه مامور سد معبر در شهر ری دست به ابتکار تازه‌ای زده‌اند، آنها از دستفروشان به صورت

هفتگی پول می گرفتند تا مزاحم کسب و کار آنها نشوند و ماجرا زمانی مشخص می‌شود که یک دستفروش از پول دادن به این افراد سرباز می‌زند و آنها هم به ضرب و شتم او می پردازند. مساله‌ای که حالا باعث شده یک بار دیگر موضوع ماموران سد معبر و دستفروشان به سر زبان‌ها بیفتد.

◄ همدلی با دستفروشان

زهرا نژادبهرام عضو هیات رییسه شورای شهر تهران درباره دستگیری سه مامور متجاوز به حقوق شهروند دستفروش در شهرری گفت: در سه سال و نیم گذشته موارد اینچنینی نداشتیم چرا که رویکرد مدیریت شهری به ویژه پس از شیوع کرونا با دستفروشان بسیار متفاوت بوده است. همدلی با دستفروشان یک دستور کار در این دوره مدیریت شهری است و سعی کردیم برای این منظور فضایی را ایجاد کنیم تا در این فضاها هم پروتکل‌ها رعایت شود و هم دستفروش‌ها فعالیت داشته باشند. نژادبهرام افزود: در سال گذشته در حدود ۹ میلیارد تومان برای دستفروشان کمک هزینه تامین و توزیع کردیم و رویکرد مدیریت شهری برخورد اینچنینی با دستفروشان نیست و به‌شدت با آن مقابله می کند.

◄ ورود مستقیم به سدمعبر ممنوع

عضو هیات رییسه شورای شهر تهران افزود: شهردار منطقه دستورالعملی دادند که به هیچ‌وجه کسی حق ندارد در ارتباط با سدمعبر مستقیم ورود کند و اگر قرار است اقدامی صورت گیرد حتما با حضور نیروی انتظامی باشد. نژادبهرام ضمن عذرخواهی از شهروندان و تمام کسانی که به نوعی در این مساله درگیر شدند ادامه داد: شهروندان یقین بدانند که مدیریت شهری پیگیر این مساله خواهد بود و اصلا رویکرد اینچنینی نخواهد داشت و با لایحه ساماندهی مشاغل سیار و بی کانون به‌شدت بدنبال ساماندهی این مساله هستیم.

◄ پیشنهاد ایجاد صنف دستفروشان به اتاق اصناف

او در ادامه درباره تعداد دستفروشان شهر تهران گفت: در حدود ۵ هزار نفر در سامانه «سامان بازار» ثبت نام کردند که هم بتوانیم فضایی را در اختیارشان قرار دهیم تا از کسب درآمد دور نمانند و هم نظم خیابان حفظ شود. به اتاق اصناف نیز پیشنهاد ایجاد صنف دستفروشان را داده‌ایم. نژادبهرام با بیان اینکه رویکرد مدیریت شهری در زمینه دستفروشان حمایتی بوده است، در پاسخ به این سوال که رویکردی بودن یک حمایت با عملی بودن آن متفاوت است، گفت: در گذشته اینگونه بوده اما الان اصلا اینگونه نیست. مدیریت شهری صراحتا این کار را کرده است و می‌دانند که شورا به‌شدت به این مساله حساس است.

◄ درخواست از دستفروشان برای ثبت نام در سامانه «سامان بازار»

او از دستفروشان درخواست کرد که در سامانه «سامان بازار» ثبت نام کنند تا جلوی این قبیل مسائل گرفته شود و گفت: تاکنون ۵ هزار نفر در سامانه سامان بازار ثبت نام کرده‌اند و حداقل دو برابر این رقم دستفروش داریم. هرچند آمار صحیحی از این ارقام وجود ندارد. برخی دستفروشان تمایلی برای ثبت نام ندارند و برخی نمی‌خواهند اسم خود را بدهند و طبیعی است که عدم شفافیت در چنین شرایطی وجود دارد. این یک رابطه تعاملی است و از همه دستفروشان می‌خواهم به سایت بروند و ثبت نام کنند تا شاهد ساماندهی و به نظم رسیدن فعالیت دستفروشان باشیم.

◄ خبر روز

نمایش فیلم‌های گلستان و کیمیایی در جشنواره روتردام

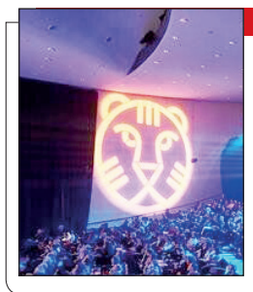

پنجاهمین جشنواره فیلم روتردام در کشور هلند میزبان نسخه مرمت شده چند فیلم از سینمای ایران خواهد بود. در بخش «Cinema Regained» جشنواره روتردام که به نمایش نسخه بازسازی‌شده فیلم‌های کلاسیک، مستندهایی درباره سینما و آثاری درباره میراث سینما اختصاص داده شده است، فیلم گنجینه‌های گوهر ساخته ابراهیم گلستان در سال ۱۹۶۵، گوزن‌ها ساخته مسعود کیمیایی محصول سال ۱۹۷۴، شطرنج باد ساخته محمدرضا اصلانی و همچنین فیلم جدید جنایت بی‌دقت به کارگردانی شهرام مکری خواهد بود. ابر بارانش گرفته ساخته مجید برزگر، پسر به کارگردانی نوشین معراجی، سکوت از امیر علی نوایی، یک تصویر، دو پرده ساخته ساناز سهرابی (محصول مشترک ایران و کانادا) دیگر فیلم‌های ایرانی حضار در این روبداد سینمایی خواهند بود.

◄ عکس روز

جنگل فندقلو، دشت گل‌های بابونه، گردنه حیران... اردیبهشت تمام شد.

◄ کوتاه و خواندنی

■ دانشمندان برای اولین‌بار در جهان، فضای داخلی دو سیاره نپتون و اورانوس را در یک آزمایشگاه بازسازی کردند. بر اساس مطالعه تازه منتشر شده در مجله Nature Astronomy، برای اولین‌بار در جهان گروهی از دانشمندان با باز آفرینی فشار و درجه حرارت فضای داخلی این دو سیاره در یک آزمایشگاه، از دانش جدیدی در مورد شیمی لایه‌های عمیق آنها رونمایی کردند. این یافته‌های جدید همچنین ممکن است موید ترکیبات اقیانوس‌ها در سیارات فراخورشیدی غنی از آب بسیار دور از منظومه شمسی باشد.

■ محققان ادعا می کنند که جمعیت باکتری‌های خاص روده را با افزایش خطر مرگ و میر ناشی از بیماری‌های قلبی عروقی و دستگاه گوارش مرتبط کرده‌اند. چگونگی اطلاع از زمان مرگ، سوالی است که ذهن بسیاری از انسان‌ها را به خود مشغول کرده است. سال‌هاست دانشمندان در پی یافتن روشی برای پاسخ به این سوال هستند. به تازگی محققان فنلاندی طی آزمایشاتی بر میکروبیوم‌های روده، موفق به این پیش بینی شدند.

■ یک سیستم جدید یادگیری ماشین با هوش مصنوعی (AI) می تواند خطر ایست قلبی - حملات قلبی - را با استفاده از زمان و داده‌های آب و هوا پیش بینی کند. حمله قلبی که به آن انفارکتوس میوکارد نیز گفته می‌شود، هنگامی اتفاق می‌افتد که بخشی از عضله قلب، خون کافی دریافت نکند. هر چه مدت زمان بیشتری تا درمان و ترمیم جریان خون بگذرد، آسیب به عضله قلب بیشتر می‌شود.

◄ خبر

۲۵ هزار بیمار در لیست انتظار پیوند عضو

طرح جدید «ایران، دیار نفس» جدیدترین طرح انجمن اهدای عضو در راستای نهادینه‌سازی هرچه بیشتر فرهنگ اهدای عضو در جامعه است که با اهداف یادبود فرشتگان ماندگار اهداکننده عضو و تقدیر از خانواده‌های نوعدوست آنها، ارتقای آگاهی جامعه و تقدیر و تشکر از تیم‌های تخصصی اهدا و پیوند اعضای کشور با مشارکت نهادهایی از جمله انجمن اهدای عضو ایرانیان، مرکز مدیریت پیوند وزارت بهداشت، صدا و سیما، معاونت مطبوعات وزارت ارشاد و سازمان‌های مرتبط شهرداری‌های تهران و کلان شهرهای ایران برگزار می‌شود. در پزشکی دو نوع مرگ وجود دارد. مرگ قلبی (مرگ رایج) که ۹۹ درصد مرگ‌ها را در جهان شامل می‌شود و مرگ مغزی که یک درصد مرگ‌ها را شامل می‌شود و فرصت استثنایی است برای خانواده که با تصمیمی صحیح، بتواند از مرگ عزیز برای او جاودانگی، ثواب و صدقه جاریه و نامی نیک‌تر بیافریند. مرگ مغزی نیز مانند مرگ معمولی، نوعی مرگ و غیر قابل برگشت است؛ با این تفاوت که به دلیل اکسیژن‌رسانی مصنوعی توسط دستگاه، حرکات قفسه سینه شبیه به تنفس و ضربان قلب وجود دارد که حداکثر تا ۱۴ روز به این دستگاه جواب می‌دهد و فرصتی است برای تصمیم سرنوشت‌ساز خانواده برای اهدای عضو، مرگ مغزی از نظر ظاهری حالتی مشابه دارد به نام کما؛ با این تفاوت که در کما سلول‌های مغزی سالم هستند و مشکل در اختلال عملکرد آنهاست ولی در مرگ مغزی سلول‌ها به‌طور کامل از بین رفته‌اند. در ایران سالانه حدود ۵ تا ۸ هزار نفر جان خود را با مرگ مغزی از دست می‌دهند که نیمی از آنان (حدود ۳ هزار نفر)، اعضای قابل پیوند دارند؛ ولی متاسفانه نهایتا ۱۰۰۰ خانواده (یک سوم) راضی به اهدای عضو می‌شوند و دو سوم خانواده‌ها با عدم رضایت خود، موجب خاکسپاری بیش از ۷۰۰۰ عضو قابل پیوند در سال می‌شوند. همچنین در ایران، بالغ بر ۲۵۰۰۰ بیمار نیازمند پیوند در لیست‌های انتظار اعضای مختلف وجود دارند که متاسفانه روزانه ۷ تا ۱۰ نفر از آنان (هر دو تا سه ساعت یک نفر)، به‌دلیل نرسیدن عضو پیوندی فوت می کنند (بالغ بر سالی ۳ هزار نفر) سالانه به دلیل عدم رضایت خانواده‌ها، ۷۰۰۰ عضو پیوندی خاکسپاری می‌شود و از طرف دیگر ۳۰۰۰ بیمار نیازمند، فوت می کنند؛ این یعنی آنکه اگر فقط نیمی از اعضای خاکسپاری شده به این بیماران می‌رسید، هیچ بیمار نیازمندی در لیست انتظار فوت نمی کرد. مهم‌ترین دلیل عدم رضایت خانواده به اهدای عضو، عدم باور برگشت ناپذیری مرگ مغزی و عدم شناخت آن به عنوان مرگ قطعی و نهادینه نبودن فرهنگ اهدای عضو در جامعه است.

◄ جامعه

۴ هزار کودک در مراکز شبه‌خانواده

مدیرکل بهزیستی استان تهران با بیان اینکه مراکز شبه‌خانواده حدود ۱۵ سال است که در تهران فعالیت می کنند، گفت: حدود ۴ هزار کودک در این مراکز نگهداری می‌شوند. امین شاهرخی افزود: در گذشته مراکز نگهداری کودکان به صورت حجیم و گسترده وجود دارد و کودکان زیادی در این مراکز نگهداری می‌شدند، کودکان در این مراکز آموزش‌های لازم را نمی‌دیدند و حمایت و مراقبت خوبی از این کودکان نمی‌شد. او ادامه داد: با تدبیری که اندیشیده شد این کودکان به مراکز شبه خانواده‌ها سپرده شدند.

در این مراکز هم نظارت و هم تربیت و آموزش کودکان به خوبی در حال انجام است و آموزش این کودکان نسبت به گذشته متفاوت و بسیار موثر شده است. در تهران حدود ۷۰ مرکز شبه خانواده وجود دارد و براساس آیین نامه باید ۱۰ الی ۱۵ کودک در این مراکز نگهداری شوند. شاهرخی تصریح کرد: ما این سیاست کوچک‌سازی مراکز را در خصوص دیگر مددجویان مانند سالمندان و افراد دارای معلولیت نیز دیده شده است و به مرور در حال اجراست و در آینده نزدیک شاهد افتتاح این مراکز برای این گروه از مددجویان نیز خواهیم. او با بیان اینکه پروسه مراکز خانه کوچک برای افراد دارای معلولیت و سالمندان درحال انجام است، خاطرنشان کرد: مراکز شبه خانواده حدود ۱۵ سال است که در حال فعالیت هستند. در سطح استان تهران نیز حدود ۴ هزار کودک در مراکز شبه خانواده نگهداری می‌شوند.

۲۰۰ فوتی جدید کرونا در کشور

طبق اعلام وزارت بهداشت، ۲۰۰ فوتی ناشی از کرونا و همچنین شناسایی ۱۱ هزار و ۲۵۰ بیمار جدید کووید ۱۹ در کشور گزارش شد. بنابر اعلام مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت تاکنون دو میلیون و ۴۲۲ هزار و ۷۶۵ نفر دُز اول واکسن کرونا و ۴۴۵ هزار و ۲۰۱ نفر نیز دُز دوم را تزریق کرده‌اند و مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور به دو میلیون و ۸۶۷ هزار و ۹۶۶ دُز رسید. همچنین بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۱ هزار و ۲۵۰ بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی شد که هزار و ۵۳۲ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید ۱۹ در کشور به دو میلیون و ۸۱۵ هزار و ۸۸۲ نفر رسید. خوشبختانه تاکنون دو میلیون و ۳۰۴ هزار و ۸۲۴ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. پنج هزار و ۱۵ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۱۸ میلیون و ۶۸۳ هزار و ۸۱۴ آزمایش تشخیص کووید ۱۹ در کشور انجام شده است. در حال حاضر ۳ شهر کشور در وضعیت قرمز، ۲۶۲ شهر در وضعیت نارنجی، ۱۸۳ شهر در وضعیت زرد قرار دارند.

شرایط جدید دورکاری کارکنان در تهران

معاون توسعه مدیریت و منابع استاندار تهران با تاکید بر اینکه باید از عادی انگاری کرونا در دستگاه‌های دولتی خودداری شود، در عین حال از دورکاری ۵۰ درصدی کارکنان در تهران از ابتدای خردادماه سال جاری خبر داد. غلامرضا عباس پاشا گفت: بی‌تردید باید از عادی انگاری کرونا در تمامی دستگاه‌ها خودداری کنیم. البته این موضوعی است که همه شهروندان به آن باید توجه داشته باشند تا خدایی نکرده بار دیگر گرفتار خیز جدیدی از این بیماری نشویم. او افزود: درحال حاضر تهران در شرایط نارنجی کرونا قرار دارد لذا بر اساس مصوبات ستاد ملی کرونا در شهرهای نارنجی از فردا یکم خرداد ماه مشاغل ضروری و مهم می‌توانند تا ۷۰ درصد به صورت حضوری از کارمندان استفاده کنند و سایر ادارات هم باید نیمی از کارمندان به صورت دورکاری کارهای خود را انجام دهند؛ یعنی در این بخش نیز تا ۵۰ درصد می‌توانند به صورت حضوری از کارمندان استفاده کنند. به این ترتیب ساعت کار کارمندان از ۷:۳۰ دقیقه صبح تا ۱۴:۳۰ دقیقه عصر خواهد بود. مصوبات ستاد ملی کرونا لازم‌الاجراست و اجرای شرایط شهرهای نارنجی به تمامی دستگاه‌های استان تهران ابلاغ شده و بر اجرای آن نیز نظارت خواهد شد.

◄ رویداد

اختصاص ۲۶۰۰ میلیارد تومان برای تسهیلات بازنشستگان تامین اجتماعی

نارضایتی بازنشستگان این روزها یکی از خبرهایی است که هر روز در اکثر خبرگزاری‌ها منتشر می‌شود، خیلی از این افراد بعد از ۳۰ سال خدمت حالا با حقوقی که دریافت می کنند نمی‌توانند هزینه‌های زندگی شان را تامین کنند و این امر باعث شده که نارضایتی خود را در مقابل سازمان‌های تامین اجتماعی و مجلس فریاد بزنند. حالا مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی بودجه ۲۷۱ هزار میلیارد تومانی سال ۱۴۰۰ را ابلاغ کرد و از اختصاص ۲۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای پرداخت تسهیلات به بازنشستگان خبر داد. به گزارش اداره کل روابط عمومی سازمان تامین اجتماعی، مصطفی سالاری در ویدئو کنفرانسی تبادل موافقت‌نامه بودجه ادارت کل و مدیریت درمان تامین اجتماعی سراسر کشور اظهار داشت: بودجه سال جاری در روزهای پایانی سال گذشته به تصویب هیات امنای تامین اجتماعی رسیده است و پس از انجام اصلاحاتی در ضوابط اجرایی به استان‌ها ابلاغ شد.

◄ افزایش بودجه تامین اجتماعی

او اخذ نظرات واحدهای اجرایی و برآورده شدن نظرات کارشناسی واحدهای مختلف سازمان تامین اجتماعی را از ویژگی‌های بارز بودجه سال جاری برشمرد و گفت: بودجه سازمان تامین اجتماعی از ۱۷۲ هزار میلیارد تومان در سال ۹۹ به ۲۷۱ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ رسیده است که افزایش قابل توجهی را نشان می‌دهد. سالاری با بیان اینکه هزینه ماهیانه سازمان تامین اجتماعی حدود ۲۲ هزار میلیارد تومان است، گفت: براساس پیش‌بینی‌های کارشناسی انتظار داریم که بین ۱۷ تا ۱۸ هزار میلیارد تومان وصولی نقدی حق بیمه داشته باشیم و حوزه شستا نیز ماهیانه ۲ تا ۳ هزار میلیارد تومان از محل سود و جابه‌جایی دارایی‌ها پرداخت کند. او افزود: بقیه هزینه سازمان تامین اجتماعی نیز از محل مطالبات جاری و معوق این سازمان از دولت تامین می‌شود که در سال جاری ۸۹ هزار میلیارد تومان در قانون بودجه کشور برای این کار پیش‌بینی شده و برای دریافت این منابع پیگیری‌های لازم در حال انجام است و انتظار داریم که در آینده نزدیک محقق شود. او با ابراز اطمینان نسبت به تامین منابع و ایفای کامل تعهدات سازمان تامین اجتماعی در قبال جامعه تحت پوشش، گفت: سازمان تامین اجتماعی در میان مدت مشکلی برای ارایه خدمات ندارد. هر چند که در بلندمدت نیازمند برخی اصلاحات هستیم که در شرایط مناسب باید انجام شود.

◄ افزایش اعتبار تسهیلات بازنشستگان

سالاری افزایش اعتبار مربوط به اعطای تسهیلات بانکی به بازنشستگان از ۱۸۰ میلیارد تومان در سال ۹۸ به دو هزار میلیارد تومان در سال ۹۹ را گام مهمی برای افزایش ظرفیت پرداخت تسهیلات به بازنشستگان ارزیابی کرد و گفت: در سال جاری نیز ۲۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای پرداخت تسهیلات به بازنشستگان پیش‌بینی شده است.

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی از تصویب ۶۱ پروژه عمرانی برای توسعه خدمات به جامعه تحت پوشش این سازمان در بودجه سال ۱۴۰۰ خبر داد و گفت: این پروژه‌ها بر اساس اولویت‌بندی اجرا می‌شود و پس از تامین زمین و مراحل طراحی پروژه و انتخاب پیمانکار در استان‌ها عملیات اجرایی این پروژه‌ها نیز شروع می‌شود.

سالاری گفت: در بین پروژه‌های عمرانی سال جاری ۲۸ پروژه مربوط به احداث درمانگاه در کنار بیمارستان‌های تامین اجتماعی است که با جدا شدن درمانگاه از ساختمان اصلی بیمارستان‌ها فضای بیشتری برای افزایش ظرفیت خدمت‌رسانی بیمارستان‌ها ایجاد می‌شود.

او پرداخت به موقع مطالبات مراکز درمانی طرف قرارداد با سازمان تامین اجتماعی را از دیگر اولویت‌های این سازمان برشمرد و گفت: پرداخت مطالبات به ویژه در حوزه نسخه الکترونیک باید در کوتاهترین زمان ممکن انجام شود و در اسناد کاغذی نیز مطالبات را مطابق روال گذشته پرداخت می کنیم.

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی از برنامه این سازمان برای تسهیل استفاده بیمه‌شدگان و بازنشستگان از برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع خبر داد و افزود: برنامه ما این است که با سازوکارهای تشویقی و براساس ظرفیت‌ها و اختیارات قانونی سازمان تامین اجتماعی مزایایی همچون کاهش فرانشیز و سهم بیمار از هزینه درمان را برای افرادی که از نظام ارجاع استفاده می کنند ایجاد کنیم و سهم بیشتری از هزینه درمان توسط سازمان تامین اجتماعی پرداخت شود.

◄ افزایش حمایت از بیماران صعب العلاج

سالاری افزود: در بیماری‌های صعب العلاج تعهدات سازمان تامین اجتماعی به نزدیک ۱۰۰ درصد می‌رسد و ساز و کار جداگانه‌ای برای این بخش پیش‌بینی شده است و با دولت و بیمه سلامت در این مسیر همکاری خواهیم کرد. او ادامه داد: این کارها هر چند هزینه حوزه درمان تامین اجتماعی را بالا می‌برد اما موجب افزایش کیفیت و ارتقای خدمات درمانی به جامعه تحت پوشش خواهد بود و این طرح قطعا به صورت اختیاری و با ساز و کارهای تشویقی اجرا می‌شود. جمیل حق پرست، معاون برنامه‌ریزی، مالی و پشتیبانی سازمان تامین اجتماعی نیز در این جلسه گفت: کار تهیه و تدوین بودجه سال ۱۴۰۰ از مرداد سال ۹۹ آغاز شد. بودجه سالانه با حضور نمایندگان واحدهای مختلف سازمان تهیه می‌شود و شاخص‌های مختلف اقتصادی کشور و سازمان در این بودجه موثر است. او با بیان اینکه بودجه سالانه به صورت دستور اداری مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی به استان‌ها ابلاغ می‌شود، گفت: در کنار بودجه، برنامه عملیاتی نیز تدوین شده است و بودجه ستاد و شرکت‌های وابسته نیز در بودجه سالانه لحاظ شده است.